

KPMG 12 Gündem

Sayı 12 / Ekim - Aralık 2012

Gündem'dekiler:

- **KPMG, Türkiye'nin İlk Elektronik Genel Kurul Toplantısını Gerçekleştirdi**
- **"Vergiye Orta Gelir Grubu Ödüyor"**
2012 Global Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Oranları Anketi - **Eray Büyüksekban**
- **Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması - Timur Çakmak**
- **Kâr Payı Avansı Dağıtımı Artık Mümkün Hakan Orhan**
- **Finansman Gider Kısıtlaması Hükümleri Geri mi Geldi? - Begüm Kitiş**
- **BDDK'dan Tüketici Hakları Dairesi Hazırlıkları Sinem Cantürk**

ve Finans Sektöründeki Son Gelişmeler

cutting through complexity™

Editörden

İdil Gürdil

Sevgili İş Ortaklarımız;

Türk Ticaret Kanunu, şirketlere sadece yükümlülükler değil, önemli kolaylıklar da getirdi. Bunların başında, şirketlerin genel kurullarını ve yönetim kurullarını elektronik ortamda yapma imkânı geliyor. KPMG Türkiye olarak, bu önemli imkândan yararlanan ilk şirket olduğumuzu ve Türkiye’deki ilk elektronik genel kurulu 19 Ekim 2012 tarihinde gerçekleştirdiğimizi sizlere duyurmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Merkezi Kayıt Kuruluşu, İstanbul Sicil Müdürlüğü, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü temsilcilerinin değerli katılımlarıyla gerçekleştirilen genel kurula, KPMG’nin bazı ortakları elektronik imzaları ile katıldılar, görüşlerini açıkladılar ve oy kullandılar.

KPMG Gündem’in 12. sayısında “Vergi Gündemi Özel Dosyası” yer alıyor. Gelir Vergisi Kanunu Taslağı ve “İtibari Finansman Gider İndirimi” Önerisi; Örtülü Sermaye Kapsamında Değerlendirilen Borçlanmalarda Düzeltme İşlemlerinin Yapılmasında Karşılaşılan Sorunlar; Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Uyarınca Serbest Meslek Kazançlarının Vergilendirilmesi ve Kaynakta Kesilen Vergilerin İadesi; Kurumlar Vergisi Mükellefleri için Finansman Giderlerinde Son Durum: Finansman Gider Kısıtlaması Hükümleri; Gümrük Vergileri

ve Cezalarında Uzlaşma ve Kâr Payı Avansı Dağıtımı konularını içeren bu dosyanın vergi dünyasının gündemindeki gelişmelere ve karşılaşılan sorunlara ışık tutacağına inanıyoruz.

KPMG’nin, 141 ülkenin verileri esas alınarak hazırlanan 2012 Global Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Oranları Anketi ise katılımcı ülkelerin ve bölgelerin vergi ve sosyal güvenlik uygulamaları arasında karşılaştırma yapma ve genel eğilimleri gözlemleme fırsatı tanınması bakımından oldukça önem taşıyor.

Finansal Hizmetler bölümümüzde, bu sayıda yer alan konular;

- Bankacılık Sektörünün En Sıcak Gündem Maddesi: Destek Hizmetleri
- Özel Sektör Tahvil Faizlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Kritik İki Konu
- Basel II Dönemi Başladı
- BDDK’dan Tüketici Hakları Dairesi Hazırlıkları
- Dodd-Frank nedir? Türk Bankacılık Sistemi Üzerine Etkileri Nelerdir?
- Uyum Fonksiyonunun Geleceği

KPMG’nin ülke masaları tüm hızıyla faaliyetlerine devam ediyor. Alman Masası’nın üç aylık dönemlerde düzenlenen kahvaltı toplantılarının ikincisinde, Alman firmalarının üst düzey yöneticilerine Yeni Türk Ticaret Kanunu’ndaki Değişiklikler ve Yeni Teşvik Sistemi hakkında bilgiler aktarıldı. 22 Kasım’da yapılan Japon Masası seminerinde ve 11 Aralık’ta KPMG Rusya ofisi işbirliği ile gerçekleştirilecek Rus Masası Semineri’nde güncel vergi konuları üzerinde durulacak.

KPMG danışmanlarının hazırladığı, gündemin önemli konularını içeren diğer makaleleri de yine ilgiyle okuyacağınıza inanıyorum.

Keyifle okumanız dileğiyle...

İdil Gürdil

Editör, KPMG Gündem

Risk Yönetimi Danışmanlığı Bölüm Başkanı, Şirket Ortağı

KPMG Gündem

Yılda 3 kez yayınlanmaktadır. Ücretsiz dağıtılır. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarına aittir. İzinsiz alıntı yapılamaz.

Sahibi
KPMG İş ve Yönetim Danışmanlığı A.Ş.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Editör
İdil Gürdil
igurdil@kpmg.com

Yayımcı
Günce Reklamcılık Ltd. Şti.
Tel: +90 212 224 28 16

Tasarım & Uygulama
Tuğsan Vural tugsan@guncereklam.com

Baskı & Cilt
Turap Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.

Adres
Kavacık Rüzgarlı Bahçe Mah. Kavak Sok. No:29 Beykoz 34805 İSTANBUL

Tel: +90 212 681 90 00
Faks: +90 212 681 90 90

www.kpmg.com.tr

Katkıda Bulunanlar

Abdulkadir Kahraman, Begüm Güzel, Begüm Kitiş, Cihan Doğrayan, Didem Keşmir, Duygu Avcı, Ehtiram İsmayilov, Eray Büyükkseban, Figen Tahiroğlu, Göktürk Tamay, Hakan Güzeloğlu, Hakan Orhan, İbrahim Özer, İpek Arkaya, İsmail Önder Ünal, Levent Berber, Murat Palaoğlu, Nimet Öztürk, Servet Gözel, Sinem Cantürk, Şirin Soysal, Timur Çakmak.

İçindekiler

Türkiye’de İlk Elektronik Genel Kurul KPMG Tarafından Gerçekleştirildi

Vergi Gündemi Özel Dosyası

48

Finans Sektöründeki Son Gelişmeler

16

07 KPMG’den Haberler

16 BDDK’dan Tüketici Hakları
Dairesi Hazırlıkları [Sinem Cantürk](#)

18 Özel Sektör Tahvil Faizlerinin
Vergilendirilmesine İlişkin Kritik İki Konu
[Hakan Güzeloğlu](#)

20 Bankacılık Sektörünün En Sıcak Gündem
Maddesi: Destek Hizmetleri
[Ethiram İsmayilov](#) - [Servet Gözel](#)

24 Basel II Dönemi Başladı
[Cihan Doğrayan](#)

28 Dodd-Frank nedir?
[Duygu Avcı](#)

32 Uyum Fonksiyonunun Geleceği
[Göktürk Tamay](#)

40 Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Kalp Atışları

42 Şeffaflıkta Önemli Bir Adım:
Faaliyet Raporu Yönetmeliği Yayınlandı
[Şirin Soysal](#) - [Hanım İpek Arkaya](#)

44 İnşaat Sektörü Açısından UFRS 11 Yorumu:
Cirolar düşecek mi? [İsmail Önder Ünal](#)

KPMG Türkiye 122 Yeni Mezuna İşbaşı Yaptırdı

10

12

KPMG Türkiye Ülke Masaları

Gelir Vergisi Kanun Taslağı ve "İtibari Finansman Gider İndirimi" Önerisi

50

46 Tek Pay Sahipli Anonim Şirket
İle Getirilen Yenilikler [Av. Nimet Öztürk](#)

68 Gümrük Vergi Alacakları ve Cezalarında Uzlaşma
[Murat Paloğlu](#)

56 Örtülü Sermaye Kapsamında Değerlendirilen
Borçlanmalarda Düzeltme İşlemlerinin
Yapılmasında Karşılaşılan Sorunlar
[Didem Keşmir](#)

72 Kâr Payı Avansı Dağıtımı Artık Mümkün
[Hakan Orhan](#)

60 Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi
Önleme Anlaşması Uyarınca Serbest Meslek
Kazançlarının Vergilendirilmesi ve
Kaynakta Kesilen Vergilerin İadesi
[Timur Çakmak](#)

76 Vergiyi Orta Gelir Grubu Ödüyor: 2012 Global Gelir
Vergisi ve Sosyal Güvenlik Oranları Anketi
[Eray Büyüksekan](#)

64 Kurumlar Vergisi Mükellefleri için Finansman
Giderlerinde Son Durum: Finansman Gider
Kısıtlaması Hükümleri Geri mi Geldi?
[Begüm Kitiş](#)

80 KPMG Eğitim Merkezi
[Özay Ganer](#) - [Şebnem Altunordu](#)

Türkiye’de İlk Elektronik Genel Kurul KPMG Tarafından Gerçekleştirildi

Yeni Türk Ticaret Kanunu ile birlikte borsaya kote şirketlere zorunlu, diğer şirketlere (anonim, limited vs.) ise isteğe bağlı hale gelen Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS) Türkiye’de ilk kez KPMG tarafından gerçekleştirildi.

Genel kurul toplantılarına ilişkin ön hazırlık ve yasal merasimlerin elektronik yöntemle yerine getirilebildiği EGKS ile toplantı anına ilişkin her türlü işlem elektronik olarak gerçekleştirilebiliyor.

Türk Ticaret Kanunu’nun (TTK) 1527. maddesiyle borsaya kote şirketlerde genel kurullara elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sistemi zorunlu, diğer şirketlere (anonim, limited vs.) ise isteğe bağlı hale gelen Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS)’yi Genel Kurulu’na taşıyan ilk şirket KPMG Türkiye oldu.

KPMG’nin bazı şirket ortakları 19 Ekim’de ilk kez gerçekleştirilen Elektronik Genel Kurul’a elektronik imzaları ile katılarak görüş verdiler ve oy kullandılar.

Merkezi Kayıt Kuruluşu’nun (MKK) geliştirdiği EGKS; şirketler, pay sahipleri, temsilciler, aracı kuruluşlar ve diğer paydaşlar açısından genel kurul öncesindeki, toplantı anındaki ve sonrasındaki bütün işlemlerin elektronik imzayla yapılabilirdiği bir platform sunuyor. MKK Bilgi Portalı/e-posta/SMS yoluyla sağlandığı bir bilişim sistemi olarak kurulan sistemde Genel Kurul toplantılarına ilişkin ön hazırlık ve yasal merasimler, toplantı anına ilişkin her türlü işlem elektronik olarak gerçekleştirilebiliyor.

KPMG Türkiye Başkanı ve Kıdemli Ortağı Ferruh Tunç, Türkiye’de ilk defa gerçekleştirilen bu uygulamaya KPMG’nin öncülük etmesinden büyük gurur duyduğunu ve yeni TTK’nın tüm şirketlere sunduğu olanakların ortaya çıkartılması için göreve her zaman hazır olduklarını ifade ederek “YTTK şirketlere sadece yükümlülükler değil, önemli kolaylıklar da getiriyor. Bunların başında şirketlerin genel kurullarını ya da yönetim kurullarını elektronik ortamda yapma imkânı getirmesi geliyor. KPMG olarak, bu önemli imkândan yararlanan ilk şirket olma ve Türkiye’de ilk elektronik genel kurulu gerçekleştirme başarısını yaşıyoruz. Genel Kurulumuzu Merkezi Kayıt Kuruluşu’nun,

uluslararası standartlara ve AB Direktiflerine uygun olarak geliştirmiş olduğu Elektronik Genel Kurul Sistemi üzerinden başarıyla gerçekleştirdik,” dedi.

EGKS ile Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Üyelerinin yurt dışından da toplantıya katılma, oy kullanma gibi avantajlar da sunduğunu dile getiren KPMG Hukuk Bölümü Başkanı Levent Berber ise toplantılarda fiziken bulunmanın artık zorunlu olmadığını belirtti. Berber, yerli ya da yabancı ortakların hatta temsilcilerinin, genel kurul toplantılarına kolayca ve güvenli bir şekilde katılmalarının mümkün hale geldiğini söyleyerek; “Türkiye’deki şirketler hızla dijitalleşme yolunda ilerliyor. Elektronik Genel Kurul’un bu yolda atılmış önemli bir adım olduğunu düşünüyoruz. Şu anda dünyanın en ileri e-Genel Kurul sistemini kurmuş olan Merkezi Kayıt Kuruluşu’na ve destekleri için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü ile İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü’ne teşekkür ediyoruz,” dedi.

Toplantıya katılan Merkezi Kayıt Kuruluşu Genel Müdür Yardımcısı Ümit Yayla YTTK’nın finansal piyasaların ihtiyacı olan dinamizmi getirdiğini belirtti. Yayla “KPMG Türkiye’nin borsaya kote şirketlerin hepsinden önce elektronik ortamda bir genel kurul yapıyor olması sevindirici ve teşvik edici bir gelişmedir. Bunun diğer tüm şirketlerimize örnek olmasını diliyoruz,” dedi.

Daha fazla bilgi için:

Levent Berber

Hukuk Bölümü Başkanı

T: +90 216 681 90 00 - 9172

M: +90 530 035 71 70

E: Lberber@kpmg.com

ABFT - Yeni Teşvik Sistemi Semineri

26 Eylül 2012 tarihinde, KPMG Türkiye Vergi Bölüm Başkanı Abdulkadir Kahraman ile Vergi Bölümü Şirket Ortağı Timur Çakmak, Amerikan Şirketler Derneği (ABFT) üyelerine Yeni Teşvik Sistemi ile ilgili bir sunum gerçekleştirdiler.

Yeni yatırım teşvikleri sisteminin olumlu ve olumsuz taraflarının aktarıldığı sunumda Timur Çakmak katılımcılara, yenilenen sistemle sağlanan teşvikleri ve bunlardan yararlanabilmenin şartlarını detaylarıyla anlattı.

TMB-İnşaat Muhasebesi ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar Standardı Semineri

Türkiye Mühendisler Birliği ile KPMG Türkiye'nin ortak düzenlediği "İnşaat Muhasebesi ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar Standardı" konulu seminere Gayrimenkul ve Altyapı Sektör Liderliğini yürüten Sorumlu Ortak Baş Denetçi İsmail Önder Ünal ve Denetim Bölümü müdürlerinden Engin Ölmez konuşmacı

olarak katıldılar. Sunumlarında 1 Ocak 2013'ten itibaren geçerli olacak TFRS 11 standardının etkilerini katılımcılara aktararak, inşaat sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi esaslarını belirleyen TMS 11 standardının ve bu standardın uygulamalarının detayları hakkında bilgiler paylaştılar.

İMMİB - Yeni Teşvik Sistemi Semineri

25 Eylül 2012 tarihinde, KPMG Türkiye ve İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) işbirliği ile gerçekleştirilen Yeni Teşvik Sistemi Semineri'nde, KPMG Türkiye Vergi Bölüm Başkanı Abdulkadir Kahraman'ın açılış konuşmasının ardından Vergi Bölümü Şirket Ortağı Timur Çakmak, yenilenen sistemin detaylarını aktaran bir sunum gerçekleştirdi. İMMİB üyeleri ile KPMG davetlilerinin katıldığı seminerde Çakmak, yeni teşvik sisteminin amacını, genel çerçevesini, sağlanan teşvikler ve destekleri aktararak katılımcılardan gelen soruları yanıtladı.

Kurumsal Risk Yönetimi Toplantısı

KPMG Türkiye ve KPMG Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi (EMA) ortakları tarafından 27 Eylül 2012 Perşembe günü Le Méridien Otel’de “Kurumsal Risk Yönetimi (KRY)” konulu bir etkinlik gerçekleştirildi.

KPMG Türkiye Risk Yönetimi Danışmanlığı Bölüm Başkanı İdil Gürdil ve KPMG Türkiye Risk Yönetimi Danışmanlığı Direktörü İlker Açıkalin’in ev sahipliği yaptığı etkinliğe birçok farklı sektörden yaklaşık 30 üst düzey yönetici katıldı.

İdil Gürdil açılış konuşmasında, kurumsal risk yönetiminin Yeni Türk Ticaret Kanunu’ndaki yansımalarına değinirken; KPMG Güney Afrika şirket ortaklarından Thomas Gouws günümüzden örnekler de vererek, değişen

konjunktürde kurumsal risk yönetiminin önemine ve ihtiyacına işaret etti. Etkin çalışan bir risk yönetim sistemi için gerekli olan unsurların da altını çizen Gouws, bir kurumun karşı karşıya kalabileceği en yüksek 10 riski de katılımcılarla paylaştı.

Etkinlikte KPMG Güney Afrika pratiğinde kurumsal risk yönetimi servisleri lideri olan

Johan De La Rey de iyi uygulamalardan örnekler vererek, etkin bir KRY uygulamasının değeri üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

Sunumların ardından geçilen panel bölümünde katılımcıların yönelttiği sorular, KPMG Türkiye ve KPMG EMA ortakları tarafından cevaplandırılarak, interaktif bir çalışma yapıldı.

Gaziantep Sanayi Odası - Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Şirket Hayatına Etkileri, Denetim, Sanayicilere Yönelik Teşvik ve Vergi Sistemi Konferansı

6 Ekim 2012 tarihinde Gaziantep Sanayi Odası ve KPMG Türkiye işbirliği ile Gaziantep’te gerçekleştirilen konferansta, açılış konuşmasını Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Sani Konukoğlu yaptı.

“Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Şirket Hayatına Etkileri” başlıklı panele İç Ticaret Genel Müdürü İsmail Yücel, KPMG Hukuk Bölüm Başkanı Levent Berber, İstanbul Bilgi Üniversitesi Bilişim

ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü Direktörü Leyla Keser Berber konuşmacı olarak katıldılar. KPMG Türkiye Başkanı Ferruh Tunç’un yönettiği “Denetim, Teşvik ve Vergi Sistemi” başlıklı panelde ise

KPMG Vergi Bölümü Şirket Ortağı Timur Çakmak, KPMG Denetim Bölümü Şirket Ortağı Orhan Akova ve KPMG Vergi Bölümü Direktörü Murat Palaoğlu sunum yaptılar.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Son Değişiklikler Semineri

3 Ekim 2012 tarihinde Yapı Kredi Konferans Salonu'nda, KPMG Türkiye ve Türkiye Bankalar Birliği işbirliği ile, CFO World dergisinin basın sponsorluğunda ağırlıklı olarak finans sektörüne yönelik "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Son Değişiklikler" semineri düzenlendi.

İki oturumdan oluşan seminerde KPMG Türkiye Hukuk Bölüm Başkanı Av. Levent Berber "Türk Ticaret Kanunu'na Göre Değişiklikler, Yenilikler ve Kanunun Uygulamaya Etkileri" üzerine, İstanbul Bilgi Üniversitesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü Direktörü Leyla Keser Berber ise "Türk Ticaret Kanunu'na göre Dijital Şirket ve Bilgi Toplumu" üzerine sunumlar gerçekleştirdiler.

İnteraktif bir ortamda gerçekleşen sunumu sırasında Levent Berber, verdiği detaylı bilgiler ve örneklerle katılımcıların kafasındaki soru işaretlerini giderdi.

3. Türk-İngiliz İş Forumu İstanbul'da Yapıldı

8-12 Ekim 2012 tarihleri arasındaki "Türkiye-İngiltere İş Haftası" kapsamında düzenlenen "3. Türk-İngiliz İş Forumu"; DEİK/Türk-İngiliz İş Konseyi'nin katkılarıyla Türk-İngiliz Sanayi ve Ticaret Odası (TBCCI) tarafından 12 Ekim 2012 tarihinde Swissotel İstanbul'da gerçekleştirildi. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen foruma, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, İngiltere Ticaret ve Yatırım Bakanı Lord Stephen Green ve Türkiye-İngiltere İş Konseyi Başkanı Suzan Sabancı Dinçer katıldı.

İki ülke arasındaki ticaret ve yatırım imkanlarının ele alınacağı toplantı, Enerji, İstanbul Finans Merkezi Projesi ve Altyapı olmak üzere üç panelden oluştu. Altyapı panelinde KPMG Türkiye Gayrimenkul ve Altyapı Sektör Lideri İsmail Önder Ünal, KPMG'nin her yıl yaptığı Küresel İnşaat Araştırması'nın 2012 sonuçlarından bahsederek büyük altyapı fırsatlarını ele aldı. KPMG Global Gayrimenkul ve Altyapı Pratiği Şirket Ortağı Darryl Murphy ise Türk altyapı sektörünün karşı karşıya kaldığı finansal zorluklar üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

KPMG Türkiye, Finance Monthly Dergisi Tarafından Dünyanın En İyi 100 Danışman Şirketi Arasına Seçildi

Finans dünyasına yönelik önde gelen yayınlardan biri olan Finance Monthly dergisinin, okurları arasında yürüttüğü "Önde Gelen 100 Danışman" anketinde KPMG Türkiye, Vergi Bölümü Şirket Birleşme ve Devralma alanında çalışan Şirket Ortağı Ayhan Üstün'ün ismiyle, ilk 100 arasına seçildi.

Yalnızca 100 kişiden oluşan bu liste, dünya genelinde; kurumsal finansman, vergi, transfer fiyatlandırması, şirket birleşme&devralma, hukuk danışmanlığı, finansal danışmanlık, risk, stratejik danışmanlık, iflas ve yeniden yapılandırma, denetim, portföy yönetimi ve daha birçok alanda faaliyet

gösteren önde gelen danışman ve firmaların başarılarının incelenmesiyle oluşturuldu. Finale kalan 100 danışman, altı aya yayılan bir dönemde yürütülen kapsamlı bir araştırma ve online oy verme sürecinde alınan oy sayısına göre belirlendi.

KPMG Üst Üste Üç Yıl “En Çok Çalışılmak İstenen 2. Şirket” Oldu

Dünyanın önde gelen 12 büyük ekonomisinden 144 bin üniversite öğrencisinin katılımıyla, Universum tarafından gerçekleştirilen

“2012 Yılıın En Çok Tercih Edilen İşverenleri” araştırmasında 2. seçilen KPMG, bağımsız denetim ve danışmanlık şirketleri arasında ilk sıradaki yerini üçüncü yılda da korudu. Küresel bir yetenek danışmanı olan Universum, küresel ölçekte en çok tercih edilen 50

işveren indeksini, işletme ve mühendislik dallarında okuyan öğrencilerden “ideal” işverenlerini belirlemelerini isteyerek gerçekleştiriyor. Cevaplar, Brezilya, Kanada, Çin, Fransa, Almanya, Hindistan, İtalya, Japonya, Rusya, İspanya, ABD ve Birleşik Krallık’tan oluşan dünyanın en büyük 12 ekonomisindeki önde gelen akademik kurumlardan toplanıyor. Universum’un 2012 araştırmasında 144. 067 öğrencinin oylarıyla belirlenen ideal işverenler sıralaması yandaki gibidir:

Dünyada En İyi 10 - İşletme

1. Google (1)
2. KPMG (2)
3. Procter & Gamble (7)
4. Microsoft (6)
5. Deloitte (5)
6. Ernst & Young (4)
7. PwC (3)
8. J. P. Morgan (9)
9. The Coca-Cola Company (12)
10. Goldman Sachs (10)

KPMG Türkiye 122 Yeni Mezuna İşbaşı Yaptırdı

Uzun vadeli büyüme planları çerçevesince geçen yıl açıklama yapan KPMG; 2014 yılına kadar olan hedefleri doğrultusunda, tüm KPMG ülke ofislerinde yaklaşık 75 bin yeni mezuna iş fırsatı yaratılacağını açıklamıştı.

Bu açıklama kapsamında KPMG Türkiye de bu yıl 122 yeni mezunu bünyesine kattı. Türkiye’nin 22 farklı üniversitesinden KPMG Türkiye’nin vergi, denetim ve danışmanlık bölümlerinde işe başlayan

122 kişilik yeni asistan grubunun %57’si kadınlardan, %43’ü de erkeklerden oluşuyor. Yeni asistanların hızlı adapte olabilmelerini sağlamak amacıyla, KPMG Türkiye tarafından 3 hafta sürecek olan bir oryantasyon programı başlatıldı.

KPMG Türkiye Başkanı Ferruh Tunç işe başlayan yeni KPMG’lilere “Aramıza Hoşgeldiniz” diyerek, “KPMG, kariyer olanakları heyecan verici, zorlu ve iyi olanı ödüllendiriyor. Bizler istikrarlı bir şekilde

profesyonelliğimiz, yenilikçiliğimiz, sürekli öğrenmeye bağlılığımız ve yaptığımız işe duyduğumuz tutkumuzla tanınıyoruz. KPMG kariyer oluşturmak için çok iyi bir yer ve dünyanın en çok tercih edilen işverenleri arasında. Bugün için olduğu kadar yarın için de doğru bir organizasyon tipi inşa ettiğimiz konusunda güvenimi tazeliyor. En iyi öğrencileri KPMG’ye çekmek, müşterilerimize en iyi yeteneği, uzmanlığı ve bilgiyi sunmamızı sağlıyor,” şeklinde konuştu.

KPMG’nin Yeni Müdürleri Bir Araya Geliyor

Her yıl KPMG’de yeni müdür olan çalışanların terfilerini kutlamak ve onları yeni rollerine hazırlamak için “New Manager Milestone Event” organize ediliyor. Budapeşte, Berlin gibi KPMG’nin ofislerinin bulunduğu farklı şehirlerde organize edilen bu programlardan bir tanesi de, 19-23 Kasım 2012 tarihleri arasında İstanbul-The Marmara Hotel’de gerçekleşiyor olacak. KPMG EMA/ELLP ofislerinde yeni müdür olan kişilerin katıldığı 110 kişilik ekip, 5 gün süren bu programda; takım yönetimi, delegasyon, geribildirim ve risk yönetimi gibi temel konularda eğitimler alıyor ve bir sosyal sorumluluk projesi gerçekleştiriyorlar. Bu programın en önemli yanlarından biri de, farklı ülkelerden katılımcıların, eğitimler boyunca çeşitli aktivitelerde kalıcı arkadaşlıklar kurarak iş çevrelerini geliştirme fırsatları olmasıdır.

Aramıza Yeni Katılanlar

Raymond Timmer
Yatırım Danışmanlığı,
Şirket Ortağı

Raymond Timmer, Ekim 2012 itibarıyla KPMG Türkiye Yatırım Danışmanlığı Departmanı'nda Şirket Ortağı olarak göreve başladı. Haarlem Business School Uluslararası İşletme Bölümü'nden 1995 yılında mezun olan Raymond Timmer, yüksek lisansını 2007 yılında Groningen Üniversitesi'nde İşletme alanında tamamladı. Öncesinde Groupe Accor-Hotel Sofitel ve Rabobank'ta görev yapan Timmer, Kasım 2000'den bu yana KPMG bünyesinde çalışarak Medya, Perakende ve Finansal Hizmetler alanlarında uzmanlaştı.

James Maclean
Yatırım Danışmanlığı, Müdür

Timur Çakmak
Vergi,
Şirket Ortağı

Temmuz 2012 itibarıyla KPMG Türkiye Vergi Bölümü Şirket Ortağı olarak çalışmaya başlayan Timur Çakmak 1993-2005 tarihleri arasında Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanı, 2005-2006 tarihleri arasında Gelir İdaresi Başkanlığı Grup Başkanı ve 2006-2011 tarihleri arasında da Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanı olarak görev yaptı. Daire Başkanlığı görevi süresince Türk Hükümeti adına Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları ile ikili ve çok taraflı vergi anlaşmalarında Müzakere Heyet Başkanlığı görevinde bulundu, vergi anlaşmalarının uygulanmasından sorumlu ve yetkili otorite olarak görev yaptı. Buna ek olarak OECD CFA ve WP1 ile birçok toplantıda Türkiye'yi temsil etti.

Gregory Lowe
Kurumsal Finansman, Müdür

Murat Palaoğlu
Gümrük ve Dış Ticaret,
Direktör

Gümrük ve Dış Ticaret Direktörü olarak 2012 yılında KPMG'ye katılan Murat Palaoğlu, bu görevinden önce Gümrük Müsteşarlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nda Müfettiş ve Başmüfettiş olarak çalıştı. Halen Uluslararası Ticaret Hukuku Doktora çalışmalarına devam eden Palaoğlu, yüksek lisansını Boston Üniversitesi'nde Çok Uluslu Ticaret ve Finansal Ekonomi alanlarında yaptı. Bu dönemde Harvard Üniversitesi'nde para politikası alanında da öğrenim gördü ve Boston Üniversitesi'nde araştırma analisti olarak çalıştı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu olan Murat Palaoğlu, İstanbul Üniversitesi'nde Gümrük ve Dış Ticaret konularında muhtelif dersler vermiş olup, halen Boston Üniversitesi'nde uzaktan eğitim kapsamında Uluslararası Ticaret ve Finans konularında eğitim veriyor.

Funda Kopp
Transfer Fiyatlandırması, Müdür

Şaban Küçük
Vergi,
Direktör

Temmuz 2012'de KPMG Türkiye'de Vergi Direktörü olarak göreve başladı. Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde, yüksek lisansını ise Carnegie Mellon Üniversitesi Kamu Yönetimi alanında tamamlayan Şaban Küçük, 2011 yılından bu yana Gazi Üniversitesi'nde Kamu Maliyesi alanında doktora çalışmaya devam ediyor. Eğitimi sırasında Amerikan Gelir İdaresi (IRS) ve sosyal hizmetler sunan 3 ayrı STK'da staj yaptı, bir dönem Carnegie Mellon Üniversitesi Heinz College'da öğretim görevlisi olarak çalıştı. İş hayatına 2000 yılında Maliye Teftiş Kurulu'nda Maliye Müfettiş Yardımcısı olarak başlayan Küçük, 2003 yılında Maliye Müfettişi olarak atandı. 2010 yılında da Maliye Başmüfettişi oldu. 2006-2008 yılları arasında Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nda Daire Başkanı olarak görev yaptı, son olarak Vergi Denetim Kurulu'nda Vergi Başmüfettişi olarak çalıştı. Şaban Küçük aynı zamanda TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde Kamu Maliyesi dersi veriyor.

Hakan Uçak
Gümrük ve Dış Ticaret, Müdür

İbrahim Özer

Çin'in Ekonomik Yavaşlaması Nasıl Yorumlanmalı?

Son yıllarda özellikle Çin'in sağladığı maliyet avantajları ve giderek güçlenen iç pazar dinamikleri bu ülkeye giren yabancı sermaye miktarını rekor seviyelere taşımıştır. Avrupa'da yaşanan kriz; başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin piyasalarında yaşanan gelişmelerin daha fazla konuşulmasına ve tartışılmasına neden olmuştur. Çin'in yıllardır sürdürdüğü çift haneli büyüme oranları, ulaştığı ekonomik büyüklük, Amerika ve Avrupa Birliği'nin arkasından dünyanın 3. en büyük ekonomik gücü haline gelmesi, Çin ekonomisinin gidişatını sık sık gündeme taşımaktadır. Avrupa'da yaşanan ekonomik kriz ve çözümü konusunda yaşanan belirsizlikler, Türk ihracatçısının ve yatırımcılarının pazarlarını çeşitlendirme yolunda atacağı adımların önemini ortaya çıkarmaktadır. Genellikle dış ticaret açığımız ile anılan Çin, aynı zamanda Türk yatırımcılara birçok fırsat sunmaktadır. Son dönemde Çin'den gelen Çin ekonomisinin yavaşladığına dair ekonomik veriler, global piyasaları, özellikle de bu ülkeye yatırım yapmış veya yapmayı

hedefleyen yatırımcıları tedirgin etmiştir. KPMG Global Çin Masası yaptığı araştırma sonucunda Çin'in son dönemde yaşadığı ekonomik yavaşlamanın ne anlama geldiğini ve nasıl yorumlanması gerektiğini ele alan bir rapor yayımlamıştır. Araştırmaya göre Çin'den 2012 yılında gelen ekonomik veriler yavaşlamanın ilk sinyalleri olmuştur. İlk çeyrekte yüzde 8,1 olarak gerçekleşen gayrisafi milli hâsıla büyüme oranının 2012 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 7,6'ya gerilemesi, yılın ilk yarısında büyüme oranının son yıllarda en düşük seviye olan yüzde 7,8 seviyesinde gerçekleşmesine neden olmuştur.

Bu verilerin Çin Ulusal İstatistik Bürosu tarafından açıklanmasının ardından IMF, 2012 yılı Çin gayrisafi milli hâsıla büyüme beklentisini yüzde 8,2'den yüzde 8'e indirerek, orta vadede Çin ekonomisinde sert iniş olabileceği beklentisi uyarısını yapmıştır. Bir önceki yıla oranla azalan ve tek haneye inen ihracat ve ithalat büyüme oranları, azalan doğrudan yabancı yatırımlar ise yavaşlamanın diğer sinyalleri olmuştur. Peki Çin'de bu ekonomik yavaşlamaya neler

sebebiyet vermiştir? Öncelikle söylemek gerekir ki Çin ekonomisinde yavaşlamaya, likidite daralması ve yavaşlayan dış talep gibi iç ve dış konjonktürel faktörler neden olmuştur. Alınan bir dizi ekonomik önlem de yavaşlamaya giden yolda etkili olmuştur.

2008 yılında Çin hükümeti global ekonomik krizle mücadele amacıyla 4 trilyon Çin yuanı (568 milyar Amerikan Doları) tutarında bir canlandırma paketini onaylamış, bu sayede ekonominin krizden etkilenmesini engellemiş ancak varlık balonları oluşmasına da neden olmuştur. Enflasyon yükselmeye başlamış ve 2011 yılı Temmuz ayında yüzde 6,45 seviyelerine ulaşmıştır. Bu dönemde emlak fiyatları da yükselmiştir. Çin'de emlak fiyatlarının ortalama metrekare fiyatı olan 8.800 yuan olarak rekor seviyeye ulaştığı 2011 Ağustos ayında China Index Academy tarafından yayımlanan ve Çin'in en önemli 100 şehrinde emlak piyasasını ele alan çalışma, geçmiş yıla kıyasla fiyat artışının yüzde 6,92 olduğunu ortaya koymuştur. Tüm bu gelişmeler karşısında Çin hükümeti enflasyon ve emlak piyasasında spekülasyon

balonları ortadan kaldırmak amacıyla bir dizi önlem almıştır.

Yavaşlamaya etki eden bir diğer faktör ise Çin'in en büyük ticari ortağı olan Avrupa ve Amerika'da yaşanan olumsuz ekonomik gelişmeler ve buralara yapılan ihracatta yaşanan azalmalardır. Ekonomik yavaşlamada bu konjonktürel faktörlerin yanı sıra Çin hükümetinin, sürdürülebilir büyümeyi hedefleyen, yatırım ve ihracata fazlasıyla dayalı bir ekonomik modelden, daha dengeli yatırım, ihracat ve iç tüketime dayalı bir ekonomik modele geçmek için attığı ekonomik adımların da etkisi vardır. Sürdürülebilir büyüme hedefine ulaşabilmek için Çin hükümeti 2012 yılı için yıllık gayrisafi milli hâsıla büyüme hedefini son 8 yılın en düşük oranı yüzde 7,5'e indirmiştir. Benimsenen bu ekonomik politikalar sonucunda 2012 yılının ilk yarısında yatırım harcamaları bir önceki yıla göre yüzde 5,2 gerilemiştir. Bu açıdan bu gelişmeler henüz asıl olarak planlanmış hedefler kadar yavaş olmasa da planlanmış

büyüme yavaşlaması olarak nitelendirilebilir. KPMG'nin "Çin'in Ekonomik Yavaşlaması Nasıl Yorumlanmalı?" başlıklı araştırması; tüm bu gelişmeler ışığında Çin hükümetin planları dahilinde büyüme hızını sabitleyip yüzde 7-8 aralığında mı tutacağı, yoksa ekonomide sert bir iniş mi yaşayacağına dair tartışılan gündem maddelerine yanıtlar sunuyor. Özellikle Çin ekonomisinin sert bir iniş yaşamasının düşük bir ihtimal olduğuna dikkat çekiliyor. Çin'in Dünya'nın birçok gelişmiş ekonomisinin çok yavaş büyüdüğü ya da daraldığı noktada yaşadığı bu ekonomik geçişin şüphesiz ticaret dengeleri üzerinde de etkisi olacaktır.

Araştırmanın son bölümünde Çin'in yumuşak iniş ve uzun vadeli sürdürülebilir büyüme için sürekli ekonomik reform yapmasının ve iyi planlanmış politikalar izlemesinin önemine dikkat çekiliyor. Geçen yıl Çin'in arkasından dünyanın en hızlı büyümesine imza atan Türkiye'nin, Çin'in ekonomik anlamda atacağı adımları izlemesi bu bağlamda önem taşımaktadır.

Aynı zamanda Türk şirketlerinin bu pazarın sağladığı imkânlardan yararlanması ve bu ülkenin dünya ticareti ve rekabet kurguları üzerine olan etkisini analiz etmesinin, Türkiye ekonomisinin ve şirketlerinin sürdürülebilir büyümesine katkı yapacağı bir gerçektir.

KPMG Çin Ofisi liderliğinde, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 50 ülkede yatırımcılara destek olan KPMG Çin Masası, Türkiye ile Çin arasında artan ticari ilişkiler neticesinde yatırımcılara Çin ve Türkiye merkezli gelişmeler hakkında bilgi desteği sağlamaktadır. Çin'e yapacağınız her türlü yatırım konusunda Çin Masası Sorumlusu İbrahim Özer'le irtibata geçebilirsiniz.

İbrahim Özer

Strateji ve İş Geliştirme Uzmanı

T: +90 216 681 90 00 - 9398

M: +90 530 461 35 81

E: iozer@kpmg.com

KPMG Türkiye Rus Masası Semineri

11 Aralık 2012 Salı günü KPMG Türkiye Kavacık ofisinde KPMG Rusya ofisi işbirliği ile II. KPMG Rus Masası semineri düzenlenecektir. Etkinliğe 2012 yılında International Tax Review tarafından Rusya'nın en iyi vergi danışmanı seçilen KPMG Rusya ofisinden Sergei Schelkalin ve Ekaterina Kuznetsova katılacak ve Rusya vergi mevzuatı konusunda, Rusya'da yatırımı olan ve yatırım yapmayı hedefleyen şirketlere bilgi vereceklerdir. Seminere katılmak için KPMG Türkiye Rus Masası sorumlusu İbrahim Özer (iozer@kpmg.com) ile irtibata geçebilirsiniz.

KPMG Türkiye Japon Masası Semineri

22 Kasım 2012 Perşembe günü KPMG Türkiye Kavacık ofisinde KPMG Japon Masası semineri düzenlenecektir. Seminere Transfer Fiyatlandırması, Yeni Türk Ticaret Kanunu, Şahıs Gelir Vergisi ve Japon firmaları için transfer fiyatlandırmasındaki güncel trendler ele alınacaktır.

KPMG Türkiye Alman Masası Toplantısı

11 Ekim 2012 Perşembe günü KPMG Türkiye Alman Masası Lideri Ergün Kış'ın ev sahipliğinde ikinci KPMG Türkiye Alman Masası toplantısı (German Desk Business Breakfast II) gerçekleştirildi.

İki saat süren toplantı kapsamında, KPMG Türkiye Mali Hukuk Bölüm Başkanı Levent Berber ve KPMG Türkiye Hukuk Bölümü müdürleri Merve Kandemir ve Beyza Göktürk Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda gerçekleşen son değişiklikleri, KPMG Türkiye Risk Yönetimi Danışmanlığı

Bölümü Kıdemli Müdürü Orhan Tezsoy ise değişen kanunun raporlama kriterleri ve bağımsız denetime etkisini açıkladı.

Toplantının devamında KPMG Türkiye Vergi Bölümü Şirket Ortağı Timur Çakmak Çifte Vergilendirmeyi Önleme hakkında, Vergi Bölümü Başkanı Abdulkadir Kahraman ise Yeni Teşvik Sistemi ile ilgili detayları katılımcılara aktardı. Alman şirketlerin üst düzey yöneticilerinin katıldığı kahvaltı konseptindeki toplantı İngilizce olarak gerçekleştirildi.

BDDK'dan Tüketici Hakları Dairesi Hazırlıkları

Özel Sektör Tahvil Faizlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Kritik İki Konu

Bankacılık Sektörünün En Sıcak Gündem Maddesi: Destek Hizmetleri

Basel II Dönemi Başladı

Dodd-Frank nedir? Türk Bankacılık Sistemi Üzerine Etkileri Nelerdir?

Uyum Fonksiyonunun Geleceği

Sinem Cantürk

Hakan Güzeloğlu

Ehtiram İsmayilov - Servet Gözel

Cihan Doğrayan

Duygu Avcı

Göktürk Tamay

Finansal Hizmetler Bölümü

BDDK'dan Tüketici Hakları Dairesi Hazırlıkları

BDDK Başkanı Mukim Öztekin temmuz ayının sonlarında, BDDK bünyesinde Tüketici Hakları Dairesi'nin kurulma hazırlıklarının başladığını ve kurulma aşamasının ilk evrelerinde olduklarını belirtti. OECD ve Financial Stability Board tarafından kurulması tavsiye edilen Tüketici Hakları Dairesi için BDDK bünyesindeki uzmanlar Amerika'da aynı amaçla hizmet veren The Consumer Financial Protection Bureau'yu ("CFPB") incelemeye aldılar.

Sinem Cantürk

Tüketici Hakları Dairesi'nin özellikle, gerçek kişi olan tüketicilerin kredi kartı aidatı ve/veya bireysel kredi dosya masrafı ücreti gibi konulardaki itirazları ile ilgili nasıl bir yürütme yapacağı, TCMB'nin karar mercii olduğu konularda nasıl bir pozisyon alacağı, alınacak kararlara doğrudan etki edip etmeyeceği gibi detayların, kurulma aşamasında netlik kazanması beklenmektedir. BDDK uzmanlarının CFPB'nin güçlü yönlerini almak istemesi ve ilgili kurumu detaylı olarak incelemesi, kurulacak Tüketici Hakları Dairesi'nin özellikleri konusunda bize ışık tutmaktadır. Bu doğrultuda, CFPB'nin güçlü yanları nelerdir ve finansal sektördeki tüketicimize hangi konularda yarar sağlayacaktır diye araştırmaya çalıştık.

The Consumer Financial Protection Bureau, 2010 Temmuz'unda "The Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act of 2010"un ("Dodd-Frank Act") Kongre'den geçmesi ve onaylanmasıyla kuruldu. Bu kurumun hangi amaçla kurulduğunu anlamak için; 2000'li yıllarda gerçekleşen krizin tüketici bacağı ve tüketici hakları konusundaki başarısızlıklarını da irdelemek gerekmektedir.

2000'li yıllarda finansal sektördeki tüketici hakları açısından yararlanarak borç satan kurumlar, tüketicilere oldukça karmaşık olan Mortgage ve benzeri ürünleri detaylı ön bilgilendirme olmadan satarak, sorumsuzca borçlanmayı teşvik etmişlerdi. Bu durum bazı tüketicileri anlamadıkları ve ödeyemeyecekleri borçlarla, bazılarını da düşük ödemeli olarak yanlış bir şekilde yönlendirildikleri borçlarla baş başa bıraktı.

Yüksek değerlerde mortgage kredisi kullanmayan tüketiciler bile, sahip oldukları evlerin fiyatlarının büyük düşüşler yaşaması, uzun yıllar yatırımlarını biriktirdikleri emeklilik fonlarının değer kaybetmesi ve kamu kurumlarının kendi gelir kayıplarını kompanse etmek için uyguladıkları ek hizmet bedelleri sebebiyle bu durumdan etkilendiler.

Ayrıca finansal marketlerde tüketici haklarını gözetemeyen sorumsuzca borçlanmayı desteklemeyen borç satan kurumlar da rekabetin yüksek olduğu finansal sektörde sorumsuz rakiplerinden geriye düşme tehlikesiyle yüzleştiler. Dolayısıyla tüketici

haklarının finansal sektörlerde gözetilmesi ve tüketicilerin korunması amacıyla BDDK'nın kurmayı amaçladığı Tüketici Hakları Dairesi gibi girişimlerin sadece tüketicilerin değil, tüketicilere arz sağlayan finansal kuruluşların (banka, yatırım, bireysel emeklilik, factoring, leasing vb. şirketler) da yararına olduğu söyleyebiliriz.

Amerika'daki güçlü finans şirketlerinin tüketici haklarına uyumunun sağlanması ve tüketicinin korunması amacıyla bankacılık sektöründeki diğer regülatör kurumlara verilen sorumluluk, özgürlük ve finansal destek CFPB'ye de verilmiştir. Bu doğrultuda CFPB'nin asıl çalışma amacı ve prensipleri aşağıdaki gibidir:

Eğit: İlk savunma hattı, finansal konularda detaylı bilgilendirilmiş tüketicilerdir.

Uygula: Tüketici haklarına; bankaların, kredi kuruluşlarının ve diğer finansal kuruluşların uymasını sağlamak.

Çalış: Tüketiciyi, finansal kuruluşları ve finansal sektörü daha iyi anlayabilmek için gereken bilgiyi toplamak ve analiz etmek.

Bu üç prensip doğrultusunda çalışmalarını sürdüren CFPB'nin oluşturmayı hedeflediği finansal sektörde; tüketiciler finansal ürünlere ilişkin fiyatları ve riskleri rahatça görebilecek ve ürünler arasında değerlendirmesini kolaylıkla yapabilecektir.

Hiçbir şirket adil olmayan/aldaıcı/kötüye kullanılan prensipler doğrultusunda iş modeli geliştirmeyecek ve sorumlu borç satan finansal kuruluşlarla bilinçli tüketici bir araya getirilecektir.

Amaçları doğrultusunda CFPB'nin yürüttüğü çalışmaların ülkemizde gerçekleştirilmesi ve tüketiciye ulaşma metodunun ülkemize uyarlanması, BDDK'nın finansal sektörde etkin ve efektif sonuçlara ulaşmasını kolaylaştıracaktır.

CFPB, internet sitesini gayet efektif bir şekilde kullanmaktadır. Tüketicilerin kolaylıkla ulaşabilecekleri sitede, CFPB tarafından hazırlanan finansal yasalar ve düzenlemelere ilişkin yol gösterici dokümanlar (guidance documents) bulunmaktadır, bu dokümanlar

sayesinde hukuk dilinin ötesinde her tüketicinin anlayabileceği bir dilde düzenlemeler ve yasalar anlatılmaktadır.

Ayrıca en önemlisi olarak görebileceğimiz "Şikâyetinizi İletin (Submit a Complaint)" kısmında beş farklı konuda (mortgage, kredi kartı, banka hesabı ya da hizmeti, taşıt kredisi ya da tüketici kredisi, öğrenci kredisi) tüketicilerin şikâyetlerini iletebilecekleri formlar bulunmaktadır. Bu formların CFPB'ye iletilmesinin ardından, CFPB tarafından incelenen formlar şikâyeti ilgilendiren şirkete yönlendirilmekte ve alınan cevap tüketiciye iletilmektedir. 21 Temmuz 2011 tarihinden itibaren şikâyet toplamaya başlayan CFPB, 1 Haziran 2012 tarihine kadar 45,630 adet şikâyet başvurusu almış ve bunlardan 37,120'i (%81) ilgili şirkete iletilmiş, 33,000 (%72) şirket cevabı tüketiciye iletilerek gözden geçirme/inceleme/teftiş süreci başlatılmıştır. %72 gibi bir oranla tüketici şikâyetlerine cevap verilmiştir. Dolayısıyla Amerika'da "Dodd-Frank Act" ile kurulan bu kurumun başarısı göz önünde bulundurulmalıdır.

BDDK'nın kurulma aşamasında olan Tüketici Hakları Dairesi projesinin amaçlarının, CFPB'nin prensipleri doğrultusunda geliştirdiği stratejiler ve bu stratejiler ışığında gerçekleştirdiği çalışmalara benzerlik gösterdiğini söyleyebiliriz. CFPB'nin yaptığı çalışmalar ve hazırladığı raporlar BDDK'nın çalışmalarının finansal sektöre ne kadar olumlu yansıtılacağına bir göstergesidir.

Sinem Cantürk

Bilgi Sistemleri Risk Yönetimi

Bölüm Başkanı, Direktör

T: +90 216 681 90 37

M: +90 533 294 36 08

E: scanturk@kpmg.com

Hakan Güzeloğlu

Özel Sektör Tahvil Faizlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Kritik İki Konu

Bu yazımızda, finans sektöründe karşımıza çıkan gözden kaçmış sayılabilecek bir düzenleme olan özel sektör tahvillerinin itfa ve kupon faiz gelirlerinden hesaplanmakta olan %5 oranındaki banka sigorta muameleleri vergisi (BSMV) ile son dönemde Gelir İdaresi'nin tahvil faizlerinin KDV'ye tabi tutulması yönündeki yaklaşımını kısaca değerlendirmek istedik.

1) Özel sektör tahvillerinden elde edilen itfa ve kupon faiz gelirlerine uygulanan BSMV oranındaki dengesizlik

Gider Vergileri Kanunu'nda tahvil ifadesinin tanımı yer almamaktadır. Sermaye Piyasası mevzuatındaki "tahvil" tanımına baktığımızda "Borçlanma Araçlarının Kurul Kaydına Alınması ve Satışına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" in (Seri: II, No: 22) 3. bölümünde tahvillerin vadesinin 1 yıldan az olmamak üzere serbestçe belirlenebileceği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, finansman bonoları ve banka bonolarının SPK Tebliği'ne göre vadesi 1 yıldan fazla olmadığından "tahvil" olarak nitelendirilmemektedir.

29 Aralık 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/1182 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Gider Vergileri Kanunu'nun 33. maddesinde yer alan banka ve sigorta muameleleri vergisi nispetleri hakkındaki 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1. maddesinin (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki f) ve (g) bentleri eklenmiştir. Buna göre;

f) Yurt içinde Türk lirası cinsinden ihraç edilen tahvillerin geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında lehe alınan paralar üzerinden % 1,

g) Yurt içinde Türk lirası cinsinden ihraç edilen tahvillerin vadesi beklenmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralar üzerinden % 1 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisi ödenmesi gerekecektir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu ile belirlenen % 1 banka ve sigorta muameleleri oranı tahvillerin geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında ve vadesi beklenmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralar için uygulanmaktadır.

Ancak, tahvillerin itfa gelirleri ve varsa kupon faizi gelirleri için Bakanlar Kurulu Kararı'nda bir belirleme yapılmadığı için söz konusu tahvillerin itfa ve kupon faiz gelirleri % 5 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.

Tahvil ve bonolarla ilgili BSMV oranlarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

	BSMV' ye TABİ İŞLEMLER	BSMV Oranı
1	Devlet tahvili, gelire endeksli senetler ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin repo ile vadesi beklenmeksizin satışı karşılığında lehe alınan paralar üzerinden	1 %
2	Yurt içinde TL cinsinden ihraç edilen özel sektör tahvillerin repo veya vadesi beklenmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralar üzerinden	1 %
3	Yurt içinde TL cinsinden ihraç edilen özel sektör tahvillerin itfa gelirleri ve kupon faizi gelirleri üzerinden	5 %
4	Banka ve finansman bonolarından elde edilen faiz gelirleri üzerinden	5 %
5	Banka ve finansman bonolarının satışından elde edilen alım satım kazancı üzerinden	5 %

Gider Vergileri Kanunu'nun 33. maddesine ilişkin yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı'nda sadece "tahviller" ifadesi yer aldığından, vadesi bir yıldan az olan banka ve finansman bonolarının tahvil olarak değerlendirilemeyeceği ve bu kıymetlerin satışı nedeniyle lehe alınan paralar için % 1 oranındaki BSMV oranının uygulanmasının mümkün olmayacaktır.

Ayrıca banka ve finansman bonolarından elde edilen faiz gelirleri de % 5 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.

Banka ve finansman bonolarından elde edilen ister alım satım kazancı olsun isterse bu kıymetler repo işlemine tabi tutulsun veya bu kıymetlerden itfa tarihinde faiz geliri elde edilsin her türlü lehe alınan tutar % 5 BSMV'ye tabidir.

Ancak özel sektör tahvillerinde ise BSMV oranı tahvillerin repo işlemine tabi tutulması halinde veya vadesi beklenmeksizin satışında % 1 iken itfa gelirleri ve varsa kupon faizi gelirlerinde % 5'tir.

Yatırımcıların bir taraftan uzun vadeye özendirilerek faiz geliri elde etmesi istenirken diğer taraftan itfa olan özel sektör tahvillerinden doğan getirileri % 1 yerine % 5 oranında BSMV'ye tabi olmaktadır. Bu durumda banka ve aracı kurumlarca düşük oranlı BSMV'den yararlanmak için tahvilin itfa gününden birkaç gün önce elden çıkarılması muhtemel olacaktır. Bu hali ile uygulama vergi planlamasına açık alım satım işlemleri doğurmaktadır.

Özellikle, İstanbul'un Finans Merkezi olma projesi çerçevesinde bu hususun Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirilip yayımlanacak bir Bakanlar Kurulu Kararı ile çözüme kavuşması gerektiğini düşünüyoruz.

2) Gelir İdaresince Özel Sektör Tahvillerinden Elde Edilen Faiz Gelirlerinin KDV'ye Tabi Tutulması Gerektiği Yönünde Verilen Görüş

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet

ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı kanunun 4. maddesinde ise hizmetin tanımı teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olarak tanımlanmıştır. Katma Değer Vergisi Kanunu'ndaki madde hükümlerine göre KDV'nin uygulama alanının çok geniş olduğu görülmektedir.

Öte yandan, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-e bendine göre banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler KDV'den müstesna edilmiştir.

Gider Vergileri Kanunu'nun 28. maddesinin 2. fıkrasında ise, bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım satım tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ve mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı kanunun 28. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan banker tanımındaki "devamlı olarak yapanlar" ibaresi 6009 Sayılı Kanun'la "esas iştiğal konusu olarak yapanlar" şeklinde değiştirilmiştir. Bu değişiklik, banker sayılmak için aranan devamlılık koşulu söz konusu işlemlerin esas iştiğal konusu olarak yapılması şeklinde yeniden belirlenmiştir.

87 no.'lu Gider Vergileri Kanunu Genel Tebliği'nde 6802 Sayılı Kanun'un 28. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri "esas iştiğal konusu" olarak yapanların BSMV'ye tabi olacağı, bunlar dışındakilerin aynı fıkra da belirtilen işlemlerinin ise "esas iştiğal konusu" olmadığından KDV'ye tabi olacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat çerçevesinde Gelir İdaresi tarafından 2011 yılı sonunda verilen bir özeldede banka veya bir finans kurumu olmayan bir şirket tarafından özel sektör tahvili

satın alınmak suretiyle elde edilen faiz gelirinin BSMV kapsamına girmemesi sebebiyle KDV'ye tabi tutulması gerektiği belirtilmiştir.

Gelir İdaresi'nin bu konudaki görüşü;

- kişinin satın almış olduğu tahvilden faiz geliri elde etmesi,
- kişinin karşı kurumu fonlayarak bu kuruma bir finans hizmeti vermesi ve
- kişinin esas iştiğal konusunun da para alıp vermek olmaması sebebiyle KDV'nin konusuna gireceği şeklindedir.

Aynı bakış açısı ile yaklaşıldığında bir banka mevduat işleminde bankanın almış olduğu faizler BSMV'nin konusuna girdiğinden KDV'den istisna tutuluyorken bankanın ödediği faizler için ise bu istisnanın uygulanamayacağı iddia edilebilecektir. Bu görüşe katılmanın mümkün olmadığını düşünmekle birlikte Vergi İdaresi'nin bu yöndeki yorumu ile KDV'nin uygulama alanını genişletmek istemesi olduğu söylenebilir.

Dolayısıyla, repo ve mevduat işlemlerinden elde edilen faizlerden de KDV hesaplanacağı yönünde bir görüşün oluşmaması için konunun Vergi İdaresi tarafından değerlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Hakan Güzeloğlu

Vergi, Direktör

T: +90 216 681 91 69

M: +90 530 387 61 53

E: hguzeloglu@kpmg.com

Ehtiram İsmayilov

Servet Gözel

BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN EN SICAK GÜNDEM MADDESİ:

DESTEK HİZMETLERİ

Günümüzdeki ekonomik zorluklar, fırsatlar ve artan rekabet ortamında, kurumların etkin ve verimli operasyonlar yürütebilmesinin yolu, ana faaliyet konularına odaklanabilmesi ve rekabetçi avantaj sağlayabilecek alanlarda destek hizmetleri temin edebilmesinden geçmektedir.

Bankalar da bu nedenle maliyetlerini düşürmek, operasyonlarının hızını ve verimliliğini artırmak, en son teknolojiler ve uzmanlıktan faydalanmak için giderek artan bir oranda destek hizmetlerinden faydalanma stratejileri benimsemektedir. Bu stratejiler doğrultusunda bankalar destek hizmetlerinin potansiyel olarak barındırdığı riskleri de göz önünde bulundurmak zorundadırlar.

Bankalar iş süreçlerinin ve risklerinin kontrol altında olduğundan nasıl emin olacaklar? Düzenleyici otoriteler karşısında yükümlülüklerini yerine getirdiklerini, ilkeler ve kurallarla uyumlu olduklarını nasıl gösterecekler? Destek hizmeti alınan firmaları nasıl kontrol altında tutacak ve bünyelerindeki kontrol mekanizmaları ile uyumlu iç kontrol sistemlerinin destek hizmet kuruluşları bünyesinde de bulunmasını nasıl sağlayacaklar?

Bu sorulara cevap bulunması ve regüle edilen sektörlerle yol gösterici olması amacıyla destek hizmetlerinin düzenlenmesi kapsamında dünyada çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bankacılık sektörünü ilgilendiren ve destek hizmetlerinin tanımı ve kapsamı konusunda soru işaretlerinin açıklığa kavuşturulması amacıyla yapılan önemli çalışmalarından biri, Basel Bankacılık Gözetim Komitesi (**Basel Committee on Banking Supervision, BCBS**), Uluslararası Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Birliği (**International Organization of Securities Commissions, IOSCO**) ve Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği (**International Association of Insurance Supervisors, IAIS**) önderliğinde oluşturulan Ortak Çalışma Forumu (**Joint Forum**) tarafından yayımlanan "Outsourcing in Financial Services" raporudur. Raporda, dış

hizmet alımı ile ilgili dünyadaki gidişat, dış hizmet alımından doğan riskler ve farklı düzenleyici kuruluşların destek hizmetleri üzerinde tesis etmiş olduğu gözetim ve denetleme faaliyetlerine değinilmektedir. Tüm ülkelerde bankaların destek hizmeti alımlarının artmasıyla birlikte düzenleyici otoritelerinin, destek hizmetlerine konu faaliyetlerin yönetimi, gözetimi ve destek hizmetleri nedeniyle maruz kalınan risklerin değerlendirilmesi ile ilgili ilkeler tanımladığı ve gözetim faaliyetleri gerçekleştirdiği ifade edilmektedir.

Uluslararası piyasalarda destek hizmetleri firmalarının gözetimi ve denetimi ile ilgili farklı ülke örnekleri bulunmaktadır. Örneğin, Fransa mevzuatında tüm destek hizmetleri ele alınmakta ve sözleşmelerde bankaya ve kamu otoritesine yerinde denetim izni verilmesi öngörülmektedir. Temel bankacılık faaliyetleri için destek hizmeti alacak bankalardan ise, bazı

özel şartları yerine getirmeleri beklenmektedir. Bunun yanı sıra destek hizmetleri risklerinin, üst yönetime yapılan risk raporlamalarında ayrı bir bölüm olarak yer alması talep edilmektedir. İngiltere mevzuatına göre bankalar önemli destek hizmeti alımlarını hizmet alımından önce, Finansal Hizmetler Otoritesi'ne (Financial Services Authority, FSA) bildirmekle yükümlüdürler.

Ülke mevzuatları incelendiğinde görülmektedir ki düzenleyici otoriteler, temin edilen destek hizmetinin verimli, etkin ve ilgili regülasyonlar ile banka politika ve stratejilerine uygun şekilde yürütülmesinde yönetim kurulu ve üst yönetimin sorumluluğunun devam ettiğini vurgulamaktadır. Ülkemizde de finans ve bankacılık sektöründe dış hizmet alımları, bilginin gizliliği ve hizmetin devamlılığı gibi hususlar büyük önem taşıdığından, daha hassas ve özenli şekilde yapılmaktadır. Türkiye'de bankaların dış destek hizmetlerini genel olarak kendi iştiraklerinden, ait oldukları grup içindeki diğer kuruluşlardan veya uzmanlık alanlarına göre grup dışı firmalardan temin ettiği bilinmektedir.

Küresel uygulamalara benzer şekilde ülkemizde de destek hizmetlerine dair mevzuat oluşturulmuştur. 2005 yılında yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda, 2011 yılında yapılan değişiklik ile destek hizmeti kuruluşu, "Bankaların, mevduat veya katılım fonu kabulü, nakdi, gayrinakdi her cins ve surette kredi verme ve bu Kanun'un uygulamasında kredi olarak sayılan işlemler dışında kalan faaliyetlerini banka adına gerçekleştiren ya da reklamının yapılması hariç olmak üzere mevduat veya katılım fonu kabulü dışındaki faaliyetlerinden herhangi birinin pazarlanması da dahil gerçekleştirilmesinde bankaya yardımcı nitelikte hizmet veren kuruluşlar" şeklinde tanımlanmaktadır. Bankacılık Kanunu'ndaki düzenlemelere dayanarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 2006 yılında destek hizmetlerine ilişkin bir yönetmelik yayımlanmıştır.

Bu yönetmelik ile bankaların ana hizmetlerinin uzantısı veya tamamlayıcısı niteliğinde hizmet veren destek hizmeti kuruluşlarına ve destek hizmeti alınabilecek konulara ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. BDDK tarafından bu yönetmeliğin yerini almak üzere 5 Kasım 2011 tarihli “Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelik” (Yönetmelik) yayımlanmış ve yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmiştir. Yeni yönetmelikle birlikte, belirlenen kapsamdaki alanlarda destek hizmeti alan bankalar ile destek hizmeti kuruluşlarının imzaladıkları sözleşmelerin ve mevcut durumlarının en geç bir yıl içerisinde Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmeleri beklenmektedir.

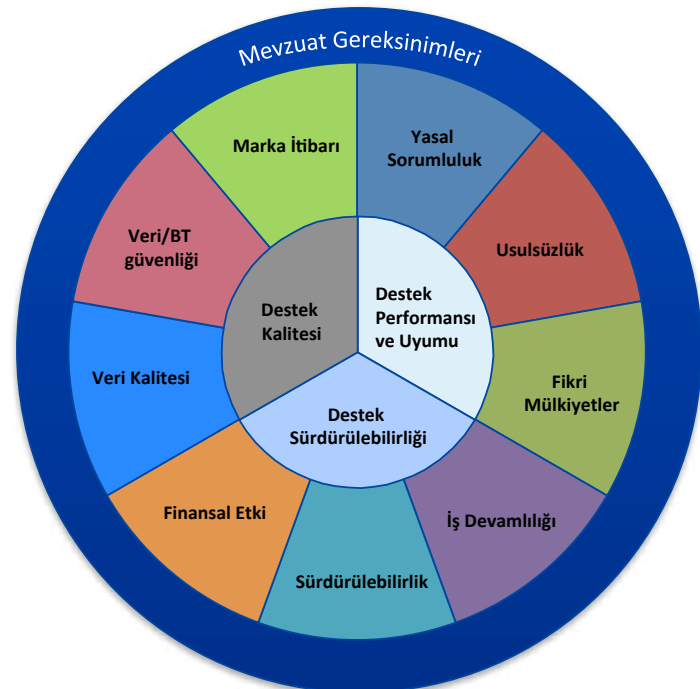
Yazımızın ilerleyen kısımlarında tedarikçi risk yönetimi ile ilgili iyi uygulamalar (good practices), Yönetmelik hükümlerine uyum ile ilgili yapılması gereken konular ve destek hizmet firmalarının denetimine ilişkin gelişmeleri bulabilirsiniz.

Destek Hizmeti Alımlarına İlişkin Riskler

Bankaların destek hizmetleriyle yürüttüğü ilişkilerinin son yıllarda giderek artması ve yoğunlaşması sonucu, alınan hizmetlere dair risk algısı önemli ölçüde değişmektedir. Bu nedenle günümüzde oldukça karmaşıklaşan hizmet zincirlerinin yönetildiği finansal kuruluşlarda risk yönetimi çerçevesinin aşağıdaki risk profillerine odaklanması önem kazanmaktadır:

- Alınan hizmetlere ilişkin kurumsal seviyedeki hizmet kalitesi (marka itibarı, bilgi güvenliği, veri kalitesi, vb.)
- Alınan hizmetlerde yasal gereksinimlere ve kuruluşun prosedürlerine uyum gerekliliği (mevzuat, usulsüzlük, fikri mülkiyetler, vb.)
- Ana bankacılık süreçlerini ilgilendiren hizmetleri sağlayan firmalardan kaynaklı riskler (iş devamlılığı, sürdürülebilirlik, finansal etki, vb.)

Bu doğrultuda destek hizmetleri için geçerli olan riskler, destek hizmetleri risk yönetimi çerçevesinde aşağıdaki kategorilerde değerlendirilebilir:

• **Finansal Risk:** Banka'nın destek hizmetleriyle kurduğu ilişkiler, Banka'nın finansal olarak olumsuz etkilenmesi riskini doğurabilir.

• **Operasyonel Risk:** Hizmet alınan firmalarla kurulan ilişkiler, Banka'nın iş süreçlerinin, sistemlerinin ve çalışanlarının ve dolayısıyla da ticari faaliyetlerinin olumsuz etkilenmesi riskini doğurabilir.

• **Uyum Riski:** Destek hizmetleriyle kurulan ilişkiler; kanunlarla, düzenlemelerle, etik standartlarla ve mevzuatla uyum kurallarının ihlal edilmesi riskini doğurabilir.

• **İş Sürekliliği Riski:** Hizmet alınan firmalarla kurulan ilişkiler ticari faaliyetler ile iş süreç ve operasyonlarının sürekli olarak sunulamaması ve kesintiye uğraması riskini doğurabilir.

• **Teknoloji ve Bilgi Güvenliği Riskleri:** Organizasyonda bilgiye ve bilgi sistemlerine yetkisiz erişilmesi, kullanılması, ifşa edilmesi, bozulması, değiştirilmesi, incelenmesi, denetlenmesi, kaydedilmesi veya yok edilmesi riskini doğurabilir.

Destek Hizmetleri Risk Yönetim Programı

Destek hizmetleri risklerine ilişkin artan farkındalık, bankalar için geçerli olan mevzuata da aynı ölçüde yansımıştır. Yönetmelik doğrultusunda bankaların uyması gereken kurallar, mevcut ve yeni hizmetler için geçerli olacak bir Risk Yönetim Programı ("RYP") oluşturulmasını gerektirmektedir. Bu program, bankaların ihtiyaç duydukları hizmet alımlarının belirlenmesi, bu hizmetlere ilişkin bir risk analizi ve teknik yeterlilik çalışması gerçekleştirilmesi ve alınacak hizmet için Banka Denetim Komitesi'nin görüşü alınarak ve sözleşmelerde Yönetmelik'in aradığı şartlara uyularak hizmet alınması için bir değerlendirme metodolojisi oluşturmasını içermelidir. Risk Yönetim Programı'ndaki prensiplerin, yeni alımlar için geçerli olduğu gibi, bankaların halihazırda almakta olduğu hizmetler için de geriye dönük olarak uygulanması beklenmektedir.

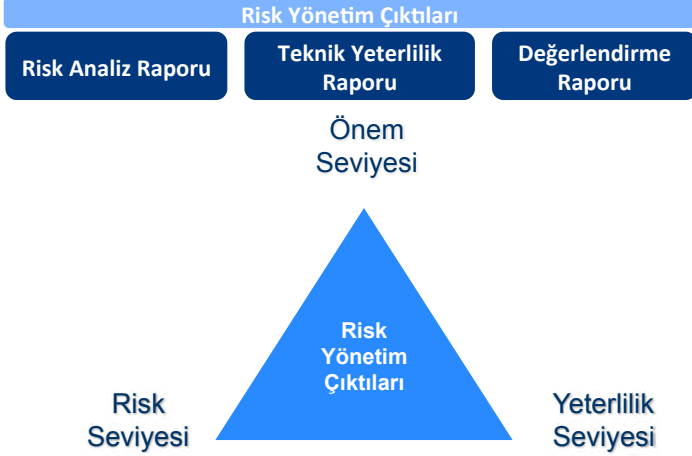
Etkili bir Risk Yönetim Programı üç ana unsurdan oluşmalıdır:

• **İş Akışı:** Mevcut ve yeni hizmetler için hizmet gruplarını, bu gruplara ait önemlilik seviyelerini, risk analizi çalışmalarını, teknik yeterlilik çalışmalarını, Denetim Komitesi görüşünü, sözleşmelerin oluşturulmasını, hizmet alımlarının izlenmesini ve değerlendirme süreçlerini tanımlar.

• **Karar Ağaçları:** BDDK ile bankalar ve banka birlikleri (TBB, TKBB) arasında yapılmış olan yazışmalar da dikkate alınarak Yönetmelik'in belirlemiş olduğu sınırlar çerçevesinde "Destek Hizmetleri" kapsamında alınacak ve kapsam dışı bırakılacak hizmetleri belirlemede yardımcı karar mekanizmaları olarak kullanılır.

• **Risk Yönetimi Çıktıları:** Yönetmelik'in gereksinimlerine cevaben hazırlanacak Risk Yönetim Programı çerçevesinde alınan hizmetler için Risk Analiz Raporu ("RAR"), Teknik Yeterlilik Raporu ("TYR") ve Değerlendirme Raporu ("DR") kriterlerini ve ölçüm yöntemlerini içeren risk yönetimi çıktılarından oluşur.

Risk Yönetimi Çıktıları

Risk Yönetim çıktıları mevcut ve yeni alınan hizmetler için riskleri, hizmetlerin önem ve yeterlilik seviyesini belirleyerek, hizmet alımıyla ilgili kararı desteklemek ve üç aylık aralıklarla değerlendirmek amacıyla kullanılır.

• **Önem Seviyesi:** Hizmet grupları bazında belirlenmiş olan önemlilik kriterlerine göre alınan hizmetin banka açısından kritiklik seviyesini belirlemek için kullanılır.

• **Risk Seviyesi:** Hizmet grupları bazında belirlenmiş olan risk kriterlerine göre alınan hizmete ait risklerin seviyesini belirlemek için kullanılır.

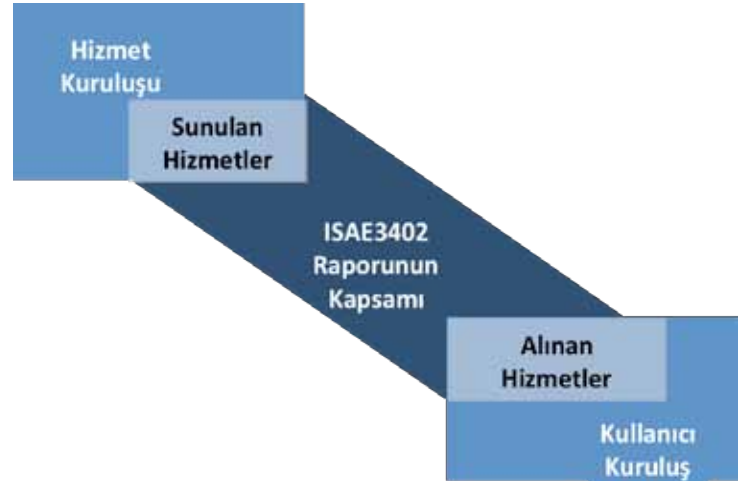
• **Yeterlilik Seviyesi:** Yönetmelik'e göre ve risk yönetim süreçlerine göre belirlenmiş olan yeterlilik ve seçim kriterlerine göre destek hizmet firmasının alınacak hizmeti sunma konusundaki yeterliliğini belirlemek için kullanılır.

Değerlendirme Raporu

Risk Seviyesi, Önem Seviyesi ve Yeterlilik Puanı'na göre Denetim Komitesi'nin de görüşü alınarak hizmetin alınıp alınmama kararı verilir ve hizmet alınması durumunda üç ayda bir gerçekleştirilecek değerlendirme raporu hazırlanır. Değerlendirme sonuçları Denetim Komitesi tarafından hazırlanacak Değerlendirme Raporu'yla üç ayda bir Yönetim Kurulu'na sunulur. Hizmeti sunan firmaya ait Risk Seviyesi düştükçe ve Yeterlilik Puanı yükseldikçe, Banka, değerlendirme raporuna temel teşkil edecek değerlendirme çalışmasını uzaktan inceleme yöntemi ile gerçekleştirebilir. Aynı şekilde, yüksek bir Risk Seviyesi ve düşük bir Yeterlilik Seviyesi, değerlendirme sırasında Yerinde İnceleme kullanılması anlamına gelebilir.

Risk Seviyesi	Değerlendirme Yöntemi				
	COK YUKSEK RISK	YUKSEK RISK	ORTA RISK	SEVİYE RISK DÜŞÜK	COK DÜŞÜK RISK
81-100					
61-80					X
41-60					
21-40					
0-20					
	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
	COK YETERSİZ	YETERSİZ	ORTALAMA	YETERLİ	COK YETERLİ
	Yeterlilik Puanı				

Yönetim Beyanı ve banka yıllık iç denetim planı kapsamındaki çalışmalara temel teşkil etmek üzere, finansal raporlama ve ana bankacılık faaliyetleri açısından önemli ve riskli gördükleri destek hizmetleri firmalarında denetim faaliyetleri gerçekleştirmeyi isteyebilirler. Bankalar ayrıca, Yönetmelik'e göre Destek Hizmetleri kapsamına girmeyen hizmetler için de asgari olarak İlkeler Tebliği'nde yer alan destek hizmetlerine ait seçim ve risk yönetimi maddelerinin uygulamakla yükümlüdürler. Bu şartlar göz önünde bulundurulduğunda, hizmet alımı yapılan destek hizmetleri firmalarında bankalarca gerçekleştirilecek denetimler için gereken süre, kaynak ve maliyetler, banka ve hizmet sunan firmaların denetim bütçesinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Bu nedenle "banka odaklı" bir denetim anlayışının yerine, hizmet sunan "firma odaklı" bir denetim anlayışına doğru bir yönelim görülmektedir. Bu bağlamda, firmaların bankalara sundukları hizmetlerle ilgili "makul güvence" sağlayan, kendi hazırladıkları bir yönetim beyanı ile birlikte bir bağımsız denetçi görüşünü içeren ve IFAC (Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu) tarafından yayımlanmış olan ISAE3402 (International Standard on Assurance Engagements) standardı son günlerin sıklıkla sözü edilen konularından birisi haline gelmiştir. Bu standart, hizmet kuruluşları için bir ya da birden çok kuruluşa sunulan hizmetler için belirlenen denetim kapsamında tek bir denetim raporunda güvence sunulmasını hedeflemektedir.

Türkiye'deki bankaların tedarikçilerine ilişkin risk yönetimi yaklaşımları ve çalışmalarının henüz yeterli olgunluğa kavuşmuş olmamasına rağmen, Yönetmelik'le birlikte artan değerlendirme ve denetim çalışmalarının olgunluk seviyesinin artması ve paralelinde bankalar ve firmaların risk yönetimi, değerlendirme ve denetim yaklaşımlarında uluslararası uygulamalara yaklaşması kaçınılmaz görünmektedir.

Ehtiram İsmayilov

Bilgi Sistemleri Risk Yönetimi, Müdür

T: +90 216 681 91 61

M: +90 533 294 61 13

E: eismayilov@kpmg.com

Servet Gözel

Bilgi Sistemleri Risk Yönetimi, Müdür

T: +90 216 681 91 76

M: +90 530 940 50 95

E: servetgozel@kpmg.com

Destek Hizmeti Firmaları Denetimi ve ISAE3402

Yönetmelik uyarınca gereken asgari faaliyetler; risk analizi, teknik yeterlilik ve değerlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi olsa da, bankalar, ayrıca

Cihan Dograyan

Basel II Dönemi Başladı

“Merkez Bankalarının Merkez Bankası” olarak da adlandırılan Bank of International Settlements (BIS), 1974 yılında dünya bankacılığında ortak bir sermaye tabanını, yapısını ve yeterliliğini oluşturmak adına Basel Komitesi’ni kurdu. Bu anlamda 1988 yılında Basel I Standartları yayımlandı. Ancak zaman içinde Basel I’in eksikliklerinin uygulama esnasında belirginleşmesi ile 2004 yılında Basel II Standartları olarak adlandırılan ve kredi, piyasa riskine, operasyonel riskini de dahil eden kurallar benimsendi. 2007 yılında birçok gelişmiş ülkede uygulamaya konan Standartların 2008 yılında Türkiye’de yürürlüğe girmesi hedefleniyordu. Ancak global kriz ve bankaların teknik anlamda yeteri kadar hazır olmaması ile sürekli ertelenen uygulamaya geçiş tarihi, Temmuz 2012’yi bulmuştur.

Bankacılık sistemi sermaye yeterliliği hesaplamasına yeni ölçüm ve değerlendirme esasları getiren Basel II sistemi, BDDK'nın daha önce taslak

olarak yayımladığı yönetmelik ve tebliğler ile birlikte 1 Temmuz 2012 tarihinden itibaren tüm unsurlarıyla hayata geçmiştir bulunuyor¹.

Basel II bankalarda etkin risk yönetimini ve piyasa disiplinini geliştirmek, sermaye yeterliliği ölçümlerinin etkinliğini artırmak ve bu sayede sağlam ve etkin bir bankacılık sistemi oluşturmak ve finansal istikrara katkıda bulunmak için sunulmuş önemli bir fırsat olarak görülmektedir. Bu süreç aslında risk yönetimine ilişkin son yıllarda gözlemlenen gelişmelerin bir devamı niteliğindedir ve gelişmiş ülkelerde sektör standardı olarak yürütülen uygulamalar Basel II ile birlikte mevzuat şekline dönüşmüştür.

Basel II'nin Basel I'den farkları nelerdir?

Basel I'de yer alan, kredi riski açısından sermaye yükümlülüğünün OECD ülkesi olup olmama kriterine göre belirlenmesi prensibine dayanan "kulüp kuralı (club rule)" Basel II ile birlikte kaldırılmaktadır.

Kredi riski ise krediyi alan tarafların derecelendirme notlarına göre belirlenmektedir. Basel II'de yer alan bazı yöntemler bağımsız derecelendirme şirketleri tarafından verilen derecelendirme notlarını kullanırken, bazı ileri yöntemlerde -BDDK iznine tabi olmak üzere- bankaların kendi değerlendirmelerine dayanarak verdikleri derecelendirme notları dikkate alınabilmektedir.

Yurtdışı yerleşik alacaklarla sınırlı olarak, S&P Fitch, Moody's, DBRS ve Japonya JCR ratingleri kullanılabilir. Türkiye'de yerleşik alacaklara ise JCR Avrasya, Kobirate ve Turkrating tarafından verilen ratingler kullanılabilir. Fakat BDDK henüz bu derecelendirme kuruluşlarını yetkilendirmediği için yönetmelikte belirtilen alternatif yönetime başvurulması gerekmektedir. Bu nedenle aslında Basel II'ye geçişle beraber derecelendirme notlarının reel sektör üzerindeki beklenen etkisi oluşmamıştır. Kurumsal yönetim ilkelerini benimsemiş, finansal durumu güçlü

şirketlerin daha iyi derecelendirme notu elde etmeleri ve kredi maliyetleri açısından kendilerine avantaj yaratmaları yeni uygulanan sermaye yeterliliği modelinde mümkün değildir.

Yeni ölçüm modelinde bankaların sermaye yeterliliklerini kendilerinin değerlendirmesi istenmekte ve hem sermaye yeterliliği hem de bankanın kendisini değerlendirme sürecinin bankacılık denetim otoritesi tarafından denetlenmesi ve değerlendirilmesi talep edilmektedir. Bununla beraber sermaye yeterliliğine ilişkin olarak Basel II'ye özgü detaylı bilgilerin kamuya açıklanması zorunluluğu getirilmektedir. Bu husus Basel I'de yer almıyordu.

Basel II düzenlemelerine göre yapılacak raporlamalarda tüm bankalarca piyasa riskine ilişkin Standart Metot (SM); kredi riskine ilişkin Standart Yaklaşım (SY) ve operasyonel riske ilişkin Temel Gösterge Yöntemi (TGY) kullanılarak raporlama yapılması zorunlu tutulmuştur. Bankalar bu risklere ilişkin ölçümlerinde ileri düzey yöntemleri kullanmaları için denetim otoritesi BDDK'dan izin almak zorundadır.

Buna ilave olarak, operasyonel riske ilişkin TGY yerine BDDK'dan izin alınarak standart yöntem kullanılması halinde, kurumsal veya bireysel bankacılık segmentinde faaliyet gösteren bankaların operasyonel risken kaynaklanan sermaye yükümlülükleri azalabilecektir.

BDDK'nın Mart 2012 tarihli ilerleme raporuna göre, Basel II ile ilgili karşılaşılan sorunlara ve kısıtlara bakıldığında bankaların öncelikli engelini veri eksikliği olduğu görülmektedir. Bu kısıt, mevzuattaki belirsizlikler ve teknolojiye karşılaşılan sorunlar takip etmektedir.

¹ Bu yönetmelikle beraber bankaların bağımsız denetim raporlarında kamuoyuna sunması zorunlu olan dipnot değişiklikleri için, KPMG Türkiye Finansal Hizmetler bölümü tarafından hazırlanmış olan Set-1: Dipnotlarda Değişiklikler ve Set-2: Sermaye Yeterliliği Standart Oranı Hesaplanması ve Açıklamalarına İlişkin Değişiklikler yayınlarına KPMG Türkiye internet sitesindeki Finansal Hizmetler bölümünden ulaşabilirsiniz.

Basel II uygulamasına ilişkin olarak son altı aydaki gelişmelerin nasıl değerlendirildiğine bakıldığında, en olumlu olarak değerlendirilen gelişme Basel II paralel uygulama sürecinde sorulan soruların ve cevapların yayımlanması, en olumsuz olarak değerlendirilen gelişme ise Basel II ileri yöntemlere ilişkin belirsizlikler olmuştur.

Kredi riskinin hesaplanmasında, bankaların büyük bir kısmı uygulamanın başlamasını takip eden 2 yıl içerisinde farklı portföyler bazında ileri yöntemlere geçmeyi planlamakta, bu çalışmalar kapsamında veri biriktirmekte, yine büyük kısmı stres testleri uygulamakta ve bankaların tamamına yakını kredi riski analiz sonuçlarını karar alma süreçlerinde kullanmaktadır.

Operasyonel risk hesaplamasında bankaların büyük çoğunluğu nihai olarak ileri ölçüm yaklaşımını hedeflemekte ve bu kapsamda veri biriktirmektedir.

Piyasa risklerinin ölçümünde bankaların tamamına yakını içsel modeller kullanmakta, stres testleri uygulamakta, analiz sonuçlarını karar alma süreçlerinde kullanmakta ve sektörün %83'ü yasal sermaye hesaplamalarında içsel model kullanımını planlamaktadır.

Basel II'nin sektör üzerindeki etkileri

Türkiye'nin yabancı para cinsinden kredi notu yatırım yapılabilir seviyenin altında olduğundan, Basel II'ye göre tüm kamu kuruluşlarından olan YP cinsi alacakların risk ağırlığı %100 olarak değerlendirilecekti. Ancak BDDK bu konuda ihraç edilen yabancı para cinsinden tahvillerin %100 risk ağırlığını olduğu gibi benimserken, bankaların bilançodaki yükümlülükleri için Merkez Bankası'nda tuttukları YP cinsi Zorunlu Karşılıkların risk ağırlığını Standart'a göre %100 değil %0 olarak almaya devam etmesi kararını verdi. Dolayısı ile sadece Hazine'nin YP cinsi tahvillerinin risk ağırlığı artırılmış oldu.

Diğer taraftan Türkiye Muhasebe Standardı 39 ("TMS 39") UR22 (f) paragrafı yasal risk bazlı sermaye gereksinimlerinin hesaplanmasında kullanılan vadeye kadar elde tutulacak yatırımların risk ağırlıklarında önemli bir artış yapılması durumunda bu portföyün sınıflanması veya satışına izin vermekte olup bankaların bu istisnadan yararlanmaları halinde sermaye yeterlilik

rasyoları üzerindeki olumsuz etkiyi biraz da olsa azaltmış olacaklardır.

Ayrıca tüketici ve perakende kredi alanında da Basel ile birlikte değişiklikler olacak. Yurtiçinde kullanılan krediler için henüz derecelendirme notları kullanılmadığından perakende yani KOBİ kredilerinin ağırlıkta olduğu kredilerin risk ağırlığı %100'den %75'e çekilecek. Ancak BDDK'nın tüketici kredilerindeki sıkı ve kontrollü duruşu, bu kredilerin risk ağırlıklarına da yansımış durumda. Basel II'de konut kredilerinin risk ağırlık oranı %35 iken mevcut olan %50 devam edecek, tüketici ve kredi kartı alacakları ise %75 yerine kalan vadelerine göre sırasıyla %150 ve %200 risk ağırlığına tabi tutulacak.

Kredi derecelendirme sistemindeki kriterlerin tam olarak uygulamaya başlaması ile, firmanın ve kullanılacak kredinin risk seviyesi, doğrudan kredi maliyetini etkileyecek. Kredi verilen firmanın derecelendirme notu düştükçe, banka hem daha çok risk alacak hem de karşılık olarak daha çok sermaye tutacak ve dolayısıyla daha çok kaynağını getiriden mahrum bırakacak. Bu durumda firmalara kullanılacak kredilerin maliyetleri artacak. Öte yandan, Türkiye'de yoğunlukla kullanılan müşteri çek ve senetleri ile ortak ve grup şirketi kefaletleri Basel II'de teminat kapsamına alınmıyor.

Basel II'nin Türkiye mali yapısına bir başka etkisi de kredi derecelendirme alanında olacak. 2007'den bu yana kurulan birçok yerel kredi derecelendirme şirketi, BDDK'dan izin aldıkları takdirde, önem kazanacaklar. Bu gelişmenin de sermaye piyasasının derinleşmesine katkıda bulunacak önemli bir unsur olması bekleniyor.

BDDK'nın Basel II sisteminin bankacılık sektörüne yönelik etkilerine ilişkin Mart 2012 verilerini baz alarak yaptığı değerlendirmeye göre, yeni sistemde sermaye yeterliliği rasyosunda 1,2 puanlık bir düşüş olması bekleniyor.

Ancak bu otomatik düşüş, sektörün sermaye yeterlilik oranını yasal ve hedef rasyonun altına indirmeyecektir.

BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar yayınında yer alan BDDK Daire Başkanı Sn. Ebru Sonbul İskender'in "Türk Bankacılık

Sistemi Kredi Riski İçin Bir Makroekonomik Stres Testi Modeli Uygulaması" adlı çalışmada Türk Bankacılık Sektörü kredi riskinin, senaryo analizine dayalı olarak makroekonomik stres testine tabi tutulmuştur.

Çalışma sonuçlarına göre bankacılık sektörünün Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'da (GSYİH) azalma, faiz oranlarında ve petrol fiyatlarında artış şeklinde belirlenen şoklar sonucunda iki yıllık dönemin sonunda sektörün sermaye yeterliliği oranının sırasıyla %13,4, %13,4 ve %14,5 düzeyinde gerçekleştiği belirlenmiştir. Söz konusu oranlar sırasıyla %8 ve %12 olarak belirlenen yasal ve hedef oranın üzerinde olduğundan, sektörün çalışmada yer alan şoklara karşı dayanıklılığının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Cihan Doğrayan

Denetim, Müdür

T: +90 216 681 90 67

M: +90 533 599 31 24

E: cdograyan@kpmg.com

Dodd-Frank nedir?

ABD’de 2007 yılında yaşanan finansal dalgalanma piyasalarda büyük etki yaratmıştır. Mortgage kredilerine dayalı menkul kıymetlerin ve kredi türev ürünlerinin risklerinin yanlış ölçülmesi veya ölçülemez hale gelmesi ile birlikte denetleyici yapının eksikleri finansal kurumları etkilemiş ve mortgage kredi krizi olarak adlandırılan durum küresel bir likidite krizine dönüşmüştür. Piyasa yapısı ve denetim eksikleri sonucunda Büyük Buhran’dan bu yana finans alanında sayılabilecek en büyük değişiklik olarak nitelendirilen, Tüketiciyi Koruma Yasası olarak da bilinen “Dodd-Frank Wall-Street Reform and Consumer Protection Act”, ABD Hükümeti tarafından 2010 yılının Temmuz ayında imzalanmıştır. Yasanın içeriğinde finansal kuruluşlarla birlikte halka açık şirketlerin operasyonları konusunda önemli düzenlemeler mevcuttur. Yasanın ayırıcı özelliği doğrudan kural koymak yerine ilgili kuruluşlara yetki vererek gerekli düzenlemeleri sağlıklı bir biçimde ve zamanında yapılmasına imkan sağlayabilmesidir.

Hazırlanmasında büyük pay sahibi olan Temsilciler Meclisi’nden Barney Frank ve senatadaki Bankacılık Komitesi Başkanı Chris Dodd’un adını taşımakta olan bu yasa, yeni bir gözetim otoritesi oluşturmakla birlikte finansal kuruluşların gözetim ve denetiminde değişiklikler yaparak; tüketicilerle uyumlu finansal yasaların, daha sıkı düzenleyici gereksinimlerinin, tezgâh üstü piyasa türevlerinin düzenlenmesinde söz konusu değişikliklerin, kredi derecelendirme kuruluşlarının düzenlemeleri ile ilgili reformların, kurumsal yönetim ve menkul kıymetler piyasasında değişimlerin oluşturulmasını hedeflemektedir.

2010 yılında yürürlüğe giren Dodd-Frank Yasası oldukça kapsamlı ve çok sayıda düzenlemelerden oluşmaktadır. Temmuz 2012 tarihine kadar 398 düzenlemeden henüz 123 tanesi yürürlüğe girmiştir. Düzenlemeler, yapılan güncellemelerle beraber yürürlüğe girmekte ve düzenlemelerin 2015 yılına kadar uygulamaya konulması planlanmaktadır. Bu yasanın öne çıkan noktaları aşağıdaki gibidir;

- Otorite ve bağımsızlıkla tüketicinin korunması
- Çok büyük olduğu için batmasına göz yumulamayacak şirketlerin kurtarılmasının sona erdirilmesi
- İleri seviyede uyarı sistemi
Yönetici ücretleri ve kurumsal yönetim
- Yatırımcıları koruma
- Hesap ve kayıtlardaki düzenlemelerin güçlendirilmesi
- Güçlü bir Tüketici Finansal Koruma Gözetim Kurumu kurulması.

Yasa ile yaratılan önemli finansal gözetim kuruluşları şöyledir; Financial Stability Oversight Council (Finansal İstikrar Gözetim Konseyi), Office of Financial Research (Finansal Araştırma Ofisi), ve Bureau of Consumer Financial Protection (Tüketici Finansal Koruma Bürosu).

Tüketici Finansal Koruma Bürosu’nun kurulmasıyla riskli mortgage kredileri

konusunda tüketiciler bilgilendirilerek ev sahiplerine gayrimenkul işlemleri konusunda koruma sağlanmaktadır. Ayrıca kredi alınan bankaların; borcunun geliri, geçmiş borçları ve iş statüsü konuları ile ilgili bilgileri sağlaması yönünde yaptırımı bulunmaktadır. Kurulan bu Büro; kredi kartları, tüketici kredileri ve mortgage kredilerini denetlemekle görevlidir.

Finansal İstikrar Gözetim Konseyi finans endüstrisinin tümünü etkileyen riskler konusunda ve riskten korunma fonları gibi banka dışındaki firmalarda çeşitli düzenlemelerde bulunmaktadır. ABD Merkez Bankası (FED) tarafından kontrol edilen bu konsey, faaliyetlerinin durdurulması durumunda sistemik risk yaratan büyüklükteki şirketlerin sermayelerini artırmaları yönünde talepte bulunabilmektedir.

Ayrıca yasa ile ortaya çıkan diğer kuruluşlar; Yatırım Danışmanlığı Komitesi (Investment Advisory Committee) ve Kredi Derecelendirme Ofisi (Office of Credit Ratings) gibi kuruluşlardır.

Bu yasayla birlikte gelen önemli düzenlemelerden bir tanesi de, FED’in finansal kriz süresince verdiği acil kredilerini Government Accountability Office’in (GAO) denetleyebilmesidir. Fonlanan bankaların adlarının açıklanması konusunda zorunluluk getirilmiştir.

Dodd-Frank Yasası benzeri uygulamaların Türk Bankacılık Sistemi üzerine etkileri nelerdir?

Dodd-Frank Yasası’nda bulunan maddelerin bir kısmı yürürlüğe girmiş, bir kısmı henüz tasarı aşamasındadır, yürürlüğe giren yasaların birçoğunda uygulama süreleri tanınmıştır. Volcker Kuralı, Stres Testleri, Derecelendirme Kuruluşlarına ilişkin düzenlemeler yasada yer alan düzenleyici maddelerden bazılarıdır.

-Volcker Kuralı:

Dodd-Frank Yasası’nın 619. maddesi olan Volcker Kuralı Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 2 yıllık bir geçiş süreci sonrası tam uygulamaya geçiş tarihi ise Temmuz 2014 olarak belirlenmiştir. Ancak kurala göre bu 2 yıllık geçiş sürecini daha fazla uzatma imkânı mevcut olup, bu yetki FED’e tanınmıştır. Bu kural spesifik olarak bankaların ve banka-dışı

Duygu Avcı

finansal kuruluşların, genelde 60 günden kısa vadeli ve spekülasyon amaçlı olarak kendi namlarına yaptıkları alım satımlar olarak ifade edilen, "proprietary trading" ile bazı istisnalar hariç hedge fonlarla ve girişim sermayesi fonlarıyla ilişkileri ve işlemlerine önemli yasak ve kısıtlar getirmektedir.

"Spekülasyon amaçlı işlemler" in esasında, BDDK'nın merceğinde olduğu bilinmektedir. Aralık 2009 tarihinde BDDK Başkanı Sayın Tevfik Bilgin o günlerde gündemde olan türev işlemler ile ilgili yaptığı açıklamada riskten korunmayı sağlayacak olan türev ürünlere BDDK olarak kesinlikle karşı olmadıklarını vurgulayarak, türev işlemler gibi bazı finansal ürünlerin spekülasyon amaçlı olanlarını "kumara yakın" tabiri ile tanımlamıştır. BDDK gerek yerinde denetimlerinde bankalar yeminli murakipleri ile gerekse de uzaktan gözetim vasıtasıyla bu tür işlemleri ciddi bir şekilde takip etmiş ve gerekli uyarıları zamanında yapmıştır.

-Stres Testleri:

Dodd-Frank Yasası'nın 165 no.'lu maddesi; sermaye, likidite, tek taraflı karşı taraf kredi limitleri, stres testleri, risk yönetimi ve erken iyileştirme zorunlulukları gibi hususlara ilişkin ölçüler getirmektedir. İlgili maddede stres testlerinin belli periyotlar ile bankalara uygulanması düzenlenmektedir. ABD Merkez Bankası orta ölçekli bankaların Dodd-Frank Yasası'nda öngörülen yıllık stres testlerini Eylül 2013'e kadar uygulamaya vakitleri olabileceğini açıklamıştır, ABD'de büyük ölçekli bankalar FED yönetiminde 2009 yılından itibaren stres testlerini uygulamaktadır.

Bu testin amacı piyasalarda ortaya çıkabilecek

← 1-9
WALL ST

olası riskler karşısında bankaların durumlarını araştırmaktır.

Bankaların gücü, öz kaynakları yani ödenmiş sermaye ve öz varlıklardan oluşmaktadır. Stres testleri ile FED'in bankalar için olası riskler olan kur riski, faiz riski ve piyasa riski analiz edilerek bu risklerin diğer riskleri nasıl tetikleyeceği araştırılmaktadır. Böylelikle olası risklerin karşılanmasını sağlamak amacıyla bankaların öz kaynakları göz önüne alınarak sermayelerini artırmaları talep edilmektedir.

Stres testi Türk bankalarında ilk olarak 2011 yılında uygulanmıştır. Birçok Avrupa bankası aynı yıl testi geçememelerine rağmen Türk bankaları bu testi geçebilmiştir. Sonucun bu şekilde olmasının sebebi ise küresel kriz öncesinde yaşanan ve sadece Türkiye'yi etkileyen bankacılık krizinin daha önce yaşanmış olmasıdır. Bu kriz neticesinde sıkı önlemler alan BDDK banka sermaye yapılarının güçlü olmasındaki en önemli etkidir. Dodd-Frank Yasası benzeri uygulamaların Türk Bankacılık Sistemi üzerine etkileri nelerdir?

-Derecelendirme Sistemi

Amerikan Bankacılık Denetim Otoritesi Aralık 2011 tarihinde Dodd-Frank Yasası'nda 932-935 no.'lu maddelerinde öngörüldüğü şekilde piyasa riski mevzuatında kredi derecelendirme kuruluşlarına olan bağımlılığın azaltılması yönünde düzenlemeler yapmıştır. Kredi derecelendirme kuruluşlarının kriz öncesi yaptıkları derecelendirmeler konusunda yaşanan sorun üzerine bu kuruluşlar için denetim mekanizması oluşturulmuştur. Derecelendirme terminolojisini standart hale getirmek, benzer terimlerle derecelendirme kuruluşlarının rating'lerini (derece) açıklamaları, değerlendirmede göz önüne alınan piyasada oluşabilecek olası stres durumlarının standart hale getirilmesi, bu yasanın getirdiği gereklilikler arasındadır. Bu düzenleme ile ABD Sermaye

Piyasası Kurulu (US SEC) bu kuruluşların değerlendirmelerinde esas aldıkları kriter ve metodolojileri inceleyebilmekte ve yanlış derecelendirmede bulunan kuruluşların yetkilerini iptal edebilmektedir. Yasa, risk değerlendirme kuruluşlarının kredibilitelerini değerlendiren bağımsız bir dairenin kurulmasını öngörmektedir. Kredi derecelendirme kuruluşları (Standard & Poor's, Moody's vb.) hakkında yapılacak düzenlemeler için SEC bünyesinde Kredi Derecelendirme Ofisi kurulmuştur.

Buna ilişkin olarak Türkiye'de de derecelendirme kuruluşları konusunda yeni düzenlemeler gerçekleştirilerek olumlu adımlar atılmaktadır. Söz konusu derecelendirme kuruluşlarının vereceği bu notların, bankaların kredi açma işlemlerinde kullanılması tasarlanmaktadır.

-Tüketici Hakları Koruma Bürosu
(The Consumer Financial Protection Bureau ("CFPB"))

Dodd-Frank Yasası kapsamında Temmuz 2010 tarihinde Tüketici Hakları Koruma Bürosu kurulmuştur. Bu büronun amacı tüketicilerin finansal ürünlere ilişkin fiyatları ve riskleri rahatça görebilmelerini ve ürünler arasında değerlendirmeyi kolaylıkla yapabilmelerini sağlamaktır. Bu yasa ile tüketicilerin korunması, FED bünyesinde oluşturulan bağımsız bir kurum (Tüketici Finansal Koruma Bürosu) vasıtasıyla yapılacaktır. ABD başkanı tarafından atanacak bir yöneticinin başında olacağı bu kurumun ana amacı, bankacılık ürün ve hizmetleriyle ilgili olarak tüketicilerin güvenilir ve doğru bilgi almalarını; gizli komisyonlardan ve iyi niyete aykırı tutum ve davranışlardan korunmalarını sağlamaktır. Müşteriler şikâyet ve problemlerini 24 saat boyunca ulusal düzeyde ücretsiz bir telefon hattından kuruma iletebileceklerdir.

BDDK'nın Tüketici Hakları Koruma Bürosu ("CFPB") benzeri Tüketici Hakları Dairesi kurma projesi bulunmaktadır ve bu Daire'nin kuruluş amacı CFPB'nin prensipleri doğrultusunda geliştirdiği stratejilere ve bu stratejiler ışığında gerçekleştirdiği çalışmalara benzerlik göstermektedir.

Dodd-Frank Yasası ile FATCA arasındaki fark nedir?

Kural koyucuların piyasadaki aşırı ve tehlikeli riskler alan firmaları belirleyebilmeleri için Dodd Frank Yasası'na göre finansal kuruluşların müşterilerini ve karşı taraflarını tanımlayabilmeleri gerekmektedir.

FATCA'ya göre ise ABD Vergi Kurumu'nun (US Tax Authorities) vergi borçlularını takip edebilmesi açısından bu finansal kuruluşların

müşterilerini ve karşı taraflarını tanımlayabilmesi gerekmektedir.

Dodd Frank'e göre müşteri ve karşı taraf için elde edilen bilgi risk ölçümünde kullanılıyor olmasına karşın FATCA'da bu bilgi, vergi borçlularının yükümlülüklerini tespit etme amacına yönelik olarak kullanılmaktadır.

Piyasaların gelişmesi, bilgiye daha kolay ulaşılması ve son dönemde finans piyasalarındaki gelişmeler gösteriyor ki belli alanlarda uygulanmaya başlanan Dodd-Frank Yasası ilerleyen zamanlarda etki alanını genişletecektir. 2008'de başlayan krizle birlikte içeriği oluşturulan bu yasa bankacılık sektörünün geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Fakat Türkiye'nin 2001 yılında etkisinde kaldığı kriz ile birlikte Türk Bankacılık Mevzuatı ihtiyatlı bir konuma gelmiştir. Ayrıca Yasa çerçevesinde söz konusu olan bazı düzenlemeler 2001 krizi ile Türkiye'de daha önce uygulanmaya başlanmıştır. Bu nedenle 2008 yılında global olarak yaşanan kriz Türkiye'de daha hafif atlatılmıştır.

Kaynaklar

<http://www.dunya.com/nedir-su-volcker-kurali-149625h.htm>-Dünya Gazetesi Demeci-28 Mart 2012- Dr. Ozan CANGÜREL/BDDK Risk Yönetimi Daire Başkanı

http://www.bddk.org.tr/websitesi/turkce/Raporlar/Calisma_Raporlari/5176ABDMORTGAGE05082008x.pdf-Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu- Çalışma Tebliği(ABD Mortgage Krizi)- Sayı:3 Ağustos 2008

<http://useconomy.about.com/od/criticalissues/p/Dodd-Frank-Wall-Street-Reform-Act.htm>-About.com-US Economy-Article-14 Ocak 2012- Kimberly Amadeo

<http://dodd-frank.com/sec-report-to-congress-credit-rating-standardization/Dodd-Frank.com-17 Eylül 2012- Steve Quinlivan>

<http://letstalk.globalservices.bt.com/en/security/2012/08/leis-dodd-frank-fatca-and-markets-for-identities/>- 6 Ağustos 2012-LEIs, Dodd Frank, FATCA and Markets for Identities-Alexander Duncan

<http://www.finansgundem.com/haber/Turk-bankalari-stres-testi-sonuclari/61841> -Türk Bankaları Stres Testi Sonuçları, 20 Temmuz 2011, Güngör Uras-Milliyet

Duygu Avcı

Denetim, Müdür

T: +90 216 681 90 00 -9597

M: +90 533 290 57 67

E: davci@kpmg.com

Uyum

Fonksiyonunun Geleceği

Göktürk Tamay

Küresel mevzuat yapısı günümüzde kaçınılmaz bir değişim süreci geçirmektedir. Yakın geçmişte yaşanan ekonomik krize karşılık dünya genelindeki yasa düzenleyiciler, finansal hizmet sektörü için daha sağlam kontroller içeren programlara odaklanırken aynı zamanda düzenlemeler konusunda mevzuat yapısını destekleyecek yeni adımlar atmaktadırlar. Yönetim kurulu seviyesinde uyum raporlamasındaki şeffaflığı arttırma beklentilerinin ve yönetim kurullarının uyumu "sahiplenmesi" konusundaki baskıların artması sonucunda, uyum fonksiyonunu iş süreçlerinin stratejik ve bütünleşik bir parçası olarak konumlandırabilmek için atılması gereken adımlar artmaktadır.

Yaşanan ekonomik kriz, en çok güvenilen finansal kuruluşların birçoğunun esnekliğini sorgularken, aynı zamanda müşterilerin bu kuruluşlara olan güvenini de test etmiş oldu. Bu sayede ürünlerin müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanmamış olması ve bazı satış süreçlerinin müşteriye sağlanan faydadan ziyade finansal kuruluşların faydalarını ön plana çıkarması gibi sorunlar gün yüzüne çıkmış oldu.

Mevzuat ve uyum düzenlemeleri, yönetmeliklerin finansal kuruluş üzerindeki etkileri ve riskler tarafından şekillenmektedir. Bu nedenle uyum yapısının kesin tasarımı finansal kuruluş bazında değişiklik gösterecektir. Her finansal kuruluşun farklı uyum çözümlerine ihtiyaç duymasıyla birlikte, KPMG tarafından gerçekleştirilen analiz çalışması mevzuat değişimlerini yakalayabilmek için mevcut uyum yapısında değişmesi gereken ana konuların aşağıdaki şekilde olduğunu göstermiştir:

- Risk Yönetimi Yapısı
- Uyumun Rolü
- Uyum Yapısı
- Uyum Stratejisi
- Uyum Gözetimi
- Yönetimin Uyum Hakkında Bilgilendirilmesi
- Kaynak Planlaması
- Yasa Düzenleyiciler ile İlişkiler

Risk Yönetimi Yapısı

Uzmanlar, risk yönetimi ve kurumsal yönetim araçlarının etkinliğini arttırılabilmesi için uyum fonksiyonunun finansal kuruluşun faaliyetlerinden bağımsız olmasını tercih etmektedirler. Buna ek olarak yasa düzenleyiciler finansal kuruluşlara uyumun üst yönetim ve yönetim kurulu tarafından gündemde tutularak mevzuat risklerinin önleyici şekilde yönetilmesi konusunda baskı yapmaktadırlar. Bu konudaki en büyük eleştirilerden biri ise mevzuata uyumluluğun üst yönetim tarafından ikinci planda bırakılmasıdır.

Geleneksel risk yönetimi modellerinde yaşanan sorun, koruma fonksiyonlarının arasında kontrol ve sorumlulukların belirsiz kalmasıdır. Risk yönetimi yapısının etkili bir şekilde işleyebilmesi için yapılandırmadaki her birimin rollerini, yönetmekle yükümlü olduğu riskleri, elindeki araçları ve bunları nasıl kullanacağını net olarak anlaması gereklidir. İşletmelerde bu yapının kurulmasında ve sorumlulukların atanmasında yönetim kurulu ve üst yönetim önemli bir rol oynamaktadır.

Risk Sahipliği

İşletmede risk sahiplerinin belirlenebilmesi için yönetim kurullarından beklenenler;

- Tepede oluşturulan yönetim felsefesinin organizasyon yapısında aşağıya doğru yayılması,
- Risk iştahının görüşülmesi ve belirlenmesi,
- Anahtar iş risklerinin izlenmesi ve iş performansının risk iştahı ile doğru orantılı olarak değerlendirilmesi.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Finansal kuruluşunuzda Risk ve Uyum bilinci var mı ve var ise bunu nasıl sağlamaktasınız?
Finansal kuruluşunuzda 'risk sahiplerini' net bir şekilde belirlediniz mi?

Yapı ve Raporlama Kanalları

Finansal kuruluşlarda, Uyum fonksiyonlarının, Uyum Fonksiyonu Başkanı tarafından yönetilen, net bir şekilde belirlenmiş kanallar üzerinden üst yönetime raporlama yapan ve diğer birimler ile ilişkileri açısından bağımsız olan bir fonksiyon olduğunu gösterebilmeleri oldukça büyük bir önem taşımaktadır.

Uyum raporlaması, bağımsız uyum raporlamasından risk fonksiyonu ya da avukatlar üzerinden raporlamaya kadar çok çeşitli kanallardan yapılabilmektedir. En önemlisi, raporlama kanallarının açık olarak belirtilmesi ve operasyonel olarak etkili olmasıdır.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Uyum raporlaması için net olarak belirlenmiş raporlama kanalları var mı? Bu kanalların etkinliğini nasıl denetliyorsunuz?

Uyum Fonksiyonu Başkanınız direk ve hızlı bir şekilde yönetime bildirilmesi gereken sorunlar olduğunda Yönetim Kuruluna kolaylıkla erişebiliyor mu?

Uyum, Yönetim Kurulunun daimi olarak gündeminde bulunuyor mu? Uyum Fonksiyonu Başkanı (veya eşdeğeri) rutin ve düzenli olarak bilgilendiriliyor mu?

Yönetim Yapıları

Net olarak belirlenmiş risk yönetimi yapısı, uyum raporlamasının etkili bir şekilde yapılabilmesi için gerekli temel bileşenlerden bir tanesidir. Şeffaflığı sağlayabilmek için finansal kuruluşlar -en azından- finansal kuruluşun karşı karşıya olduğu mevzuata dayalı uyum risklerini izleyen ve yöneten bir Risk ve Uyum Komitesi oluşturmaktadır.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Yönetim yapınız organizasyondaki uyum sorumluluklarını ve sahiplerini uygun şekilde içeriyor mu?

İşletmenizin boyutlarının getirdiği riskleri etkin bir şekilde idare edebilmesi için hangi komitelerin oluşturulması gerekiyor?

Uyumun Rolü

Finansal kuruluşların uyum rolüne ilişkin net bir vizyona sahip olmaları gerekmektedir. Bu konudaki tartışmalar genellikle uyumun finansal kuruluşun yasal yükümlülüklerini yerine getirmesinde yol gösterici bir rolü mü olmalı yoksa finansal kuruluş faaliyetleri üzerinde gözetimsel ve yaptırımcı bir rolü mü olmalı konusundadır. Pratikte, uyum alanında gelecekteki gelişmelerin ikisinin bir kombinasyonunu gerektirmesi beklenmektedir.

Uyumun Vizyonu

Genel anlamda uyumun stratejik vizyonu yönetim kurulunca resmi bir referans olarak belirlenmeli ve uyarlanmalıdır. Uyumun rolü finansal kuruluşun karşı karşıya olduğu aşağıdakilere benzer riskleri tanımlamak ve yönetmek olmalıdır:

- İşletme için mevzuatsal risk yapısı tasarlamak ve bu yapıyı desteklemek,
- Tanımlanması ve ölçümü de dahil olmak üzere uyum risk yönetiminin faaliyetlerinin bütünlüğü ve doğruluğu ile ilgili olarak iş fonksiyonlarının yönetimine destek vermek
- Mevzuat yükümlülükleri ve mevzuata uyumlu politika ve prosedürlerin oluşturulması ve uygulanması ile ilgili konularda iş birimlerine yol göstermek,
- İşletmenin ilgili kanun, yönetmelik ve iç risk politikalarına uyumunun takip edilmesi,
- Üst düzey yöneticilerin dikkatini gerektiren uyum konularında raporlama yapmak.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular
Kurumunuzun içerisinde resmi ve net bir şekilde belirlenmiş bir Uyum vizyonu var mı?
Uyum stratejisi yönetim kurulu tarafından kabul edildi mi?
Uyum performansını ölçmek için kurumunuz içerisinde belirlenmiş bir mekanizma mevcut mu?

Pragmatik Yaklaşım

Finansal kuruluşlar Avrupa Komisyonu'ndan çıkan yeni mevzuatları yorumlayabilmek ve uygulayabilmek için uyum fonksiyonuna giderek daha fazla ihtiyaç duyuyor olacak. Bununla birlikte uyumu sağlayabilmek için gözetim rolü de kilit bir faktör olarak ortaya çıkacaktır. Doğru dengeyi kurabilmek için gözetim ve izlemenin kombinasyonu gerekecek ve uyum hem danışmanlık hem de izleme rolünü üstlenecektir:

Danışmanlık – Süreç sahipleri ile işbirliği içerisinde mevzuat gerekliliklerinin yorumlanması ve operasyonların finansal kuruluşun yasal risk iştahı ile orantılı olarak gerçekleşmesi konusunda rehberlik sağlanması. İzleme: finansal kuruluşun yasal risk iştahı ile orantılı olarak iş süreçlerinin bağımsız bir şekilde izlemesinin sağlanması.

Bu faaliyetlerin her birinin bağımsızlığını korumak için bu faaliyetlerin Uyum işlevi içinde ayrı ekipler tarafından gerçekleştirilmesi önemlidir.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular
İşletmenizde uyum sahipliği sorumlulukları açıkça bölünmüş mü?
Bu sorumlulukların yasal düzenlemeler bakış açısıyla nasıl görüldüğü ve yasal düzenleyiciler için hangi fonksiyonun birincil kontak olacağı dikkate alınıyor mu?

Strateji

Uygun ve etkili bir uyum stratejisi oluşturmak için finansal kuruluşun mevzuat risk profili tanımlanmalı, yönetim kurulu tarafından risk iştahı belirlenmeli ve uyum rollerinin dağılımı buna uygun olarak yapılmalıdır. Böylece yeterli kaynak yönetimi sağlanabilir ve mevzuat riskleri en aza indirilebilir.

Uyum stratejilerinin analizi yapılırken, mevzuat değişikliklerinin aşağıdaki elementlere etkisi dikkate alınmalıdır:

- Risk politikalarının formülasyonu ve iletişimi
- İşletmeyi kapsayan bir uyum stratejisinin geliştirilmesi

Uyarlanmış Risk Politikaları

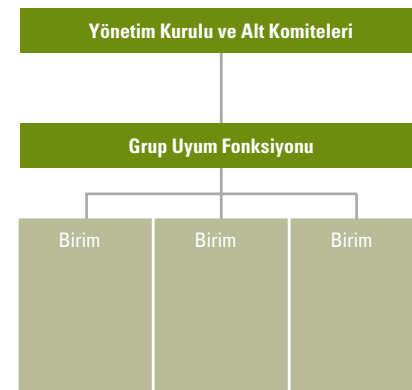
Risk politikaları, finansal kuruluşun mevzuat ortamını yansıtarak operasyonları sebebiyle maruz kaldığı mevzuat risklerini en aza indirebilmelidir. Mevzuat risk değerlendirmesi ile risk politikalarının geliştirilmesi arasındaki bağlantıyı kurabilen finansal kuruluşlar belirli riskler için politikalarını daha iyi uyarlayabilirler.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular
İş riski ve uyum politikalarının tasarım ve onayı için açık ve etkili bir yapı / süreç var mı?
Mevcut risk politikalarının sağlıklı ve uygun olduğunun izlenmesi için kullanılan net ve düzenli bir süreç var mı?

Uyum Stratejisi

Geçtiğimiz yıl, düzenleyici kuruluşların kapsamına giren mevzuat sistemleri ve yaklaşımlarının yapısında önemli değişikliklerin olduğu bir yıl oldu. Stratejik bakış açısıyla, finansal kuruluşların uyum fonksiyonları aşağıdaki konulara öncelik vermelidir:

- Tedbir açısından portföy, nakit ve likidite yönetimi planlamasında kimin hangi konudan sorumlu olduğunun belirlenmesi,
- Yasa düzenleyiciler tarafından belirlenen sermaye yönetimi zorunluluklarının anlaşılması,
- İşletmenin yönetim ve karar verme yaklaşımı,
- İşletmenin planlama ve stratejik uygulama yaklaşımı,
- Müşterilerin önceliklerinin anlaşılması,
- İşletmenin iç altyapısı: iç sistem ve kontroller,
- İşletmenin dış altyapısı: dış / üçüncü parti sistemler.

Müşteri Odaklılık

Yasa düzenleyicilerin, müşterilere adil davranma, müşteri memnuniyeti sağlama ve finansal sistemin etik değerlerini koruma yaklaşımları ile birlikte müşteri öncelikleri finansal kuruluşlar için daha çok önem kazanmıştır. Uyum, müşteri iletişimde marka

değerinin ve itibarının korunması için hem danışmanlık (risk politika ve prosedürlerinin belirlenmesi vb.) hem gözetim (izleme ve raporlama) alanlarında kilit rol oynamaktadır.

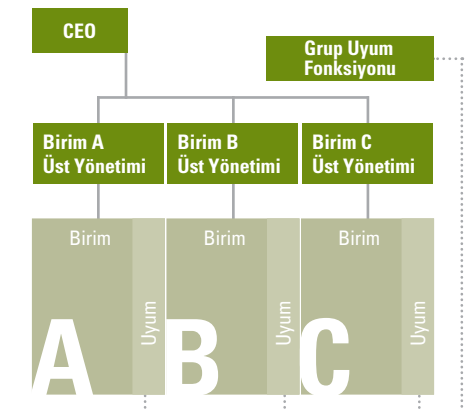
Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular
İşletmenizin yapılan mevzuat değişikliklerine zamanında adapte olabilecek sağlam bir uyum stratejisi var mı?
Müşteri memnuniyetinin elde edilebilmesi için uyum fonksiyonunuzun müşteri iletişiminin yönetiminde belirgin ve belirli bir rolü var mı?

Uyum Yapısı

Genellikle finansal kuruluşun global varlığı ve operasyonlarına bağlı olarak merkezi veya bağımsız modellerde olan Uyum fonksiyonu yapıları, son yıllarda büyük bir odak noktası haline gelmiştir.

Doğru uyum modelinin tasarlanması ve işletilmesinin önemi giderek artıyor. Uyum modelleri, finansal kuruluşun genel mevzuat uyum yapısını ayrıntılarıyla anlatmaktadır. İşletmenin büyüklüğüne ve operasyonlarının kapsamına bağlı olarak değişiklik gösterebilen yönetmelikler konusunda giderek daha sıkı ve yoğun bir gözetim yaklaşımı izlenmektedir.

Bizim görüşümüze göre tüm finansal kuruluşlara uyabilen tek bir uyum modeli yoktur. Modeller finansal kuruluşların farklı profillerine uygun olarak adapte edilebilir. Küresel ve çeşitlilik gösteren operasyonlar daha yerel bazlı olma eğilimi gösterirken yerel operasyonlarda uyum ve gözetim fonksiyonlarını daha kapsamlı şekilde işletebilmektedir.

Finansal kuruluşların büyük çoğunluğu iş birimleri/bölmeleri bünyesinde uyum temsilini sağlayabiliyor olmalıdır. Finansal kuruluşlarda yerleşik uyum kaynaklarından, iş kollarının aktivitelerini izleyip yol gösteren bölgesel uyum ekiplerine kadar çok çeşitli temsil modelleri bulunmaktadır.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Uyum modelinizin yeni mevzuat dünyasında operasyonlarınızın amaçlarına uygunluğunu nasıl sağlamaktasınız?

Uyum, gözetim ve izleme düzeyinizin yeterli olduğundan ve yönetim kuruluna net bir biçimde raporlama sağlandığından emin misiniz?

Finansal kuruluşunuzun grup ve bölümleri arasında uyum rolleri ve sorumlulukları açıkça dile getiriliyor ve anlaşılır biçimde ifade ediliyor mu?

Grup ve bölümler arasında tanımladığınız uyum rolleri mevzuat risklerinin etkili bir şekilde yönetilmesine yardımcı oluyor mu?

Bazı sorumluluklar uyum bölümünün yetki alanına girerken operasyonel riskler gibi bazı riskler de diğer bölümlerin yetki alanında kalmaktadır.

• Tüm bu unsurlar kim tarafından bir araya getirilmektedir? Birimlerin bir araya gelmesi gerektiğinde aynı gündeme sahip olmaları nasıl sağlanmaktadır?

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

İşletmeniz içerisinde uyum izleme faaliyetini yönlendirmek için risk bazlı bir uyum izleme planı mevcut mu?

Bu plan, risk profiline uygun kalmasını sağlamak için düzenli olarak incelemeye tabi tutuluyor mu?

Uyum Gözetimi

Uyum gözetimi; üst yönetime güvence sağlama, finansal kuruluşun maruz kaldığı mevzuat risklerini belirleme ve bu risklerin yönetimi için gerekli kontrol ve politikaların mevcut ve etkili olduğunu tespit etme faaliyetlerini kapsamaktadır. Son mali kriz, mevzuat risklerinin finansal kuruluşun genel risk profilinin en önemli bileşenlerinden biri haline gelmesinde etkili olmuştur.

Açıkça tanımlanmış risk programının çok önemli olduğunu ve o olmadan tek başına risk yönetiminin temel unsurlarından olan risk tanımlanmasının yetersiz kalacağını unutmamak gerekir.

Uyum izleme faaliyetlerinin raporlanması, özellikle sonuçların kimlere ve ne şekilde raporlandığı, önemli bir husustur. Yasal düzenleyicilerin beklentileri, izleme faaliyetlerinin yönetim kuruluna raporlanması yönündedir ancak bu raporlamanın içerik ve formatı finansal kuruluştan finansal kuruluşa değişiklik göstermektedir. Uyum izleme aktivitelerini değerlendirdiğimiz finansal kuruluşlarda karşılaşılan başlıca sorunların uyum izleme aktivitelerinin tasarımı ve uyum izleme faaliyetleri sonuçlarının raporlanması konularında olduğunu gözlemledik.

İşletmeler, uyum izleme aktivitelerini ve uyum ortamını tasarlarken aşağıdaki konuları dikkate almalıdır:

- Bir bütün olarak uyum ortamı nasıl tanımlanmaktadır?
- Finansal kuruluş içerisindeki izleme sorumlulukları nasıl paylaştırılmıştır? (Ör. Uyum ve İç Denetim fonksiyonları arasındaki sınırların açıkça belirlenmiş olması)
- Finansal kuruluş, uyum risklerinin belirlenmesi ve izlenmesi konusunda nitel ve nicel ne gibi ölçütlere sahiptir?

Kaynak Planlaması

Kaynakların kalitesi ve miktarı, kararlaştırılan risk iştahı çerçevesindeki sorumlulukların uyum fonksiyonu tarafından yerine getirilebilmesi için kritik bir başarı faktörüdür. Kâr ve sermaye koruma, son zamanlarda birçok finansal kurumu işe alma sürecini yavaşlatmaya ve personel masraflarını azaltmaya yöneltmiştir. Finansal kuruluşlar, giderlerini azaltmak ile sağlam ve etkili bir uyum fonksiyonu sağlamak arasında bir denge kurmaya çalışmaktadırlar.

Bu ikilemi değerlendirirken, mali cezalar, iyileştirme maliyetleri, iş süreçlerindeki kesintilerin telafisi, sermaye ve pazar payının maliyet etkileri de dahil olmak üzere uyumsuzluk maliyetlerine karşılık; personelin maaş, sosyal yardımlar ve eğitim maliyetleri gibi uyum maliyetleri göz önünde bulundurularak bir karar verilmelidir.

Uyum ekipleri yeni mevzuat yaklaşımlarına rağmen büyüme kararı almamış olsa dahi, yeni mevzuat düzenlemelerinin üstesinden gelebilecek niteliklere sahip yeterli sayıda tecrübeli uyum uzmanlarına sahip olduğundan emin olmalıdır. Risk ve uyum kaynakları, finansal kuruluşun karşı karşıya olduğu risklere göre belirlenmektedir ve bu riskler genellikle aşağıdaki unsurlara göre farklılık göstermektedir:

- Finansal kuruluşun büyüklüğü,
- Finansal kuruluş yapısı,
- Finansal kuruluş tarafından satılan ürünlerin içeriği ve çeşitliliği,
- Genel risk yönetimi yapısı,
- Dağıtım ağının yapısı.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Risk ve uyum fonksiyonu iş süreçlerinizin uyum yönetimi açısından etkin bir şekilde sorgulanabilmesi için yeterli oluyor mu?

Son zamanlarda uyum kaynak sağlama modelinizi güncellediniz mi? Maruz kaldığınız mevzuat risklerini ve artan mevzuat denetimlerini yönetebilmek için yeterli kaynağa ve uzmanlığa sahip olduğunuzdan emin misiniz?

Yönetimin Uyum Hakkında Bilgilendirilmesi

Mali kriz sonrasında finansal kuruluşlar hakkında ortaya çıkan tartışma konularından birisi de uyum konularında bilgilendirmelerin yeterli detayda olmaması ve gereken zamanda üst yönetim ile paylaşılmamasıdır. Etkili bir uyum kültürünün işareti, uyum yapısının varlığı değil uyum konusundaki yönetim raporlamasıdır. Yönetim raporlamasının kalitesi kötüyse veya raporlama uygun kanallar aracılığıyla yapılmıyorsa, üst yönetim mevzuat risklerinin finansal kuruluş tarafından nasıl yönetildiği konusunda net bir anlayışa sahip olamaz.

Tüm finansal kuruluşlar üst yönetime raporlayan Risk Komiteleri veya Özel Uyum Komiteleri oluşturmalı ve bu komiteler yönetim uyum raporlaması mekanizmasını işleterek bilginin gerekli mercilere ulaşmasını sağlamalıdır.

Finansal kuruluşlarda yönetim kuruluna sunulan etkili uyum raporlaması aşağıdaki unsurları içermelidir:

- Yasal risk değerlendirmesi sonuçları ve Anahtar Risk Göstergeleri (KRI - Key Risk Indicator)
- Uyum izleme faaliyeti sonuçları
- Risk azaltma faaliyetleri konularında güncellemeler
- Uyum sorunları konularında güncellemeler
- Politika ihlalleri ve bildirilmesi zorunlu olaylar
- Müşterilere Adil Yaklaşım (TCF – Treat Customer Fairly) ölçümleri
- Olay raporlama
- Ürün şikâyet trendleri
- Mevzuata uyumsuzluk nedeniyle karşılaşılan cezai yaptırımlar
- Göz önünde bulundurulması gereken yeni / revize edilmiş mevzuat gereksinimleri (ufuk taraması)
- Uyum eğitimi faaliyetleri

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Yönetim uyum raporlamanız finansal kuruluşunuzun maruz kaldığı mevzuat risklerini kapsıyor mu?

Üst yönetime finansal kuruluşunuzun mevzuatlara uyumlu olup olmadığı konusunda detaylı bir bilgilendirme sağlayabiliyor musunuz?

Yasa Düzenleyiciler ile İlişkiler

Mevzuat ve zorunluluk ortamında yapılan değişiklikler göz önüne alındığında, denetçiler iş modellerini yeniden gözden geçirerek kurumsal yönetim unsurlarının üzerinde durmaktadırlar. Bu belirsiz ve değişken gündemde, finansal kuruluşların denetim otoriteleri ile yakın ilişkiler geliştirmesi ve bu yüksek standartları karşılamak için nelerin gerekli olduğu konusunda ortak bir anlayışa varması gerekmektedir.

Finansal kuruluşların yasal düzenleyiciler ile iletişim sorumluluklarını analiz ederken, aşağıdaki konuların etkilerinin çok önemli olduğunu gözlemledik:

- Yasal düzenleyici ile iletişim sorumluluğu,
- İhtiyati konularda yasal düzenleyici ile iletişim sorumluluğu,
- Yasal düzenleyici ile iletişimde Yönetim Kurulu ve üst yönetimin gözetimi.

Başlıca Dikkat Edilmesi Gereken Sorular

Finansal kuruluşunuzda yasal düzenleyiciler ile yapılan iletişimden sorumlu kişiler açıkça belirleniyor mu?

Yasal düzenleyici bünyesinde belirli bir kontak noktanız var mı? Eğer yoksa, yasal düzenleyicilere verdiğiniz mesajların tutarlı bir şekilde iletildiğinden nasıl emin oluyorsunuz?

Finansal kuruluşunuz yasal düzenleyicilerle olan ilişkileri Yönetim Kurulu tarafından takip ediliyor mu? Eğer edilmiyorsa, yönetim kurulunun yasal düzenleyiciler ile olan iletişimden haberdar olduğundan nasıl emin oluyorsunuz?

Göktürk Tamay

Danışmanlık, Müdür

T: +90 216 681 90 00 - 9483

M: +90 533 581 94 78

E: gtamay@kpmg.com

KPMG Yayınları

Yayınlar için KPMG Türkiye Markets bölümü ile tr-fmmarkets@kpmg.com adresinden iletişime geçebilirsiniz.

Bankaların Raporlama Tebliğindeki Değişiklikler

Bankacılık sisteminde kredilerle ilgili yeni ölçüm ve değerlendirme esasları getiren Basel II sisteminin, 1 Temmuz 2012 tarihinden itibaren tüm unsurlarıyla hayata geçmesiyle bağlantılı olarak, “Bankalarca Kamuya Açıklanacak Finansal Tablolar ile Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar Hakkında Tebliğ”i, 28 Haziran 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. KPMG Türkiye, bankaların raporlama tebliğindeki değişikliklerin detaylarıyla aktarıldığı üç ayrı çalışma yayımlamıştır. Çalışmalardan ilki, Set I: “Dipnotlardaki Değişiklikleri”, Set II: “Sermaye Yeterliliği Standart Oranı Hesaplaması ve Açıklamalarına İlişkin Değişiklikler Sermaye Yeterliliği Standart Oranı Hesaplaması ve Açıklamalarına İlişkin Değişiklikleri”, Set III ise “Kredi Riskine İlişkin Açıklamalarda Değişiklikleri” kapsamaktadır.

Basel II Kapsamında Sermaye Yeterliliği

Bankacılık sisteminde yeni risk ölçüm ve değerlendirme esasları getiren Basel II sistemi 1 Temmuz 2012 tarihinden itibaren tüm unsurlarıyla hayata geçti. Bu kapsamda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu’nun (“BDDK”) daha önce taslak metinlerini yayınladığı yönetmelikler ve tebliğler 1 Temmuz’dan itibaren yürürlüğe girmek üzere 28 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlandı. KPMG Türkiye Finansal Hizmetler ekibi tarafından hazırlanan çalışma; Basel II ile Basel I arasındaki farklılıkları aktarıırken, Basel II’nin finansal hizmetler sektörü üzerindeki etkilerini detaylarıyla anlatmaktadır.

Riskten Korunma Muhasebesi

Günümüzde hem finansal kuruluşlar hem de işletmeler, ticari faaliyetlerini sürdürdükleri ekonomik koşullarda karşı karşıya kaldıkları riskleri bertaraf etmek için türev ürünlere yönelmektedir. Kullanılan türev ürünler işletmelere doğal koruma sağlasa da gelir tablosundaki dalgalanmaların önüne geçmek için riskten korunma muhasebesinin (hedge accounting) uygulanması gerekmektedir. Riskten Korunma Muhasebesi firmaların kazançlarını sabitlemelerinde kullanabilecekleri en iyi yöntemlerden biri olarak firmaların değerinin artmasına yardımcı olmaktadır.

BDDK Tarafından Yayınlanan “Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelik’ten” Haberdar mısınız?

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelik (“Yönetmelik”) 5 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı. Bu Yönetmelik kapsamındaki konularda destek hizmeti alan bankalar ile destek hizmeti kuruluşları, gerek sözleşmelerini, gerekse süreçlerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır. Peki, bankaların ve destek hizmeti kuruluşlarının uymakla yükümlü oldukları hükümlerin neler olduğunu biliyor musunuz?

ISAE 3402 - Destek Hizmeti Şirketlerinde Güvence Raporu

Bankacılık sektörünün 2012 yılındaki en önemli gündem maddelerinden biri BDDK tarafından yayınlanan Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelik (“Yönetmelik”) oldu. Bu Yönetmelik ile destek hizmeti alınabilecek hizmetlere ilişkin kapsam ve bankalara ait sorumluluklar yeniden belirlendi. Peki Destek Hizmeti Şirketlerinin Güvence Raporu Bankalar için Neden Önemli?

KPMG Türkiye Finansal Hizmetler

Murat Alsan

Finans sektörümüz son yıllarda gösterdiği istikrarlı büyüme ve son dönemde yaşanan finansal krizin yansımalarına rağmen güçlü duruşu ile Türk ekonomisinin önemli yapıtaşlarından birini oluşturmaktadır.

KPMG Türkiye finans sektöründe lider pozisyonu ile bankalar,

sigorta, faktoring, finansal kiralama, yatırım ve fon yönetim şirketlerine denetim, vergi ve danışmanlık hizmeti sağlamakta, finansal hizmetler ekibinde yer alan uzman profesyonelleri ile müşterilerimize KPMG'nin sektördeki deneyim ve bilgi birikimini sunmaktadır.

Daha fazla bilgi için:

Murat Alsan

Denetim Bölümü Başkanı,
Şirket Ortağı, Finansal
Hizmetler Sektör Lideri

T: +90 216 681 90 02

M: +90 533 276 21 69

E: malsan@kpmg.com

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Kalp Atışları

(6335 sayılı Kanun'daki son değişiklikler dahildir)

1 Temmuz 2012

- Yeni TTK'nın yürürlük tarihi
- Yeni TTK Uygulama Kanunu'nun yürürlük tarihi
- 6335 sayılı Değişiklik Kanunu'nun yürürlük tarihi

31 Aralık 2012

- Stok Sayımı
- Açılış bilançolarının TMS'ye göre düzeltilmesi *

14 Şubat 2013

- Uyg. Kan. Md. 19: TTK 201. madde, bağlı şirket- hakim şirket arasında oy haklarının kullanılmasına sınırlama getiren hükmün yürürlüğe girmesi

2012

2011

2013

1 Ekim 2012

- Uyg. Kan. Md. 25: Tüzel kişi ortağın temsilcisi YK üyelerinin istifası ve yerine tüzel kişi ya da başkasının seçimi için son tarih
- Uyg. Kan. Md. 9: Eski TTK Md. 8 / (2) uyarınca düzenlenmiş sözleşmelerden bileşik faiz hükümlerinin çıkartılması için son tarih

1 Ocak 2013

- TTK İkincil Düzenlemelerin Yürürlüğe girmesi için son tarih
- Münferit ve konsolide finansal tablo hazırlanmasında TMS/TFRS'nin uygulanmaya başlaması *

1 Ocak 2014

- TTK Md. 39 / (2) 2, 3, ve 4'üncü cümledeki ticari mektuplarda ve ticari defterlerde bulunması zorunlu bilgilerle ilgili hükmün yürürlüğe girişi

2014

1 Temmuz 2014

- Uyg. Kan. Md. 18: Bağlı şirketler nezdinde TTK 202. madde kapsamında kayıplar varsa hakim şirket tarafından denkleştirilmesi için son tarih

31 Mart 2013

- TTK Geç. Md. 6 / (3): Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen denetime tabi şirketlerin denetçi ataması için son tarih

2015

1 Temmuz 2013

- Uyg. Kan. Md. 28 / (7): Anonim şirket esas sözleşmede nama yazılı hisselerin devri ile ilgili kısıtlama ve özel düzenlemelerin Kanun'la uyumlu olması için son tarih
- TTK Md. 1534: Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen denetime tabi şirketler için TTK Md. 1524'teki internet sitesi açma ve Kanun'da belirtilen bilgilere yer verme zorunluluğu
- Uyg. Kan. Md. 22: Esas sözleşme hükümlerinin TTK'ya uyumlu hale getirilmesi için son tarih
- Uyg. Kan. Md. 26: Esas sözleşmede genel kurul toplantı ve karar nisaplarının Kanun'la uyumlu hale getirilmesi
- Uyg. Kan. Md. 28 / (1): TTK Md. 434 oy hakkı ve 435 oy hakkının doğumu maddelerinin yürürlüğe girişi
- Uyg. Kan. Md. 28 / (5): TTK Md. 479 / (3)-c bendindeki oyda imtiyazın kullanılamayacağı hallerle ilişkin maddenin uygulanmaya başlaması

14 Şubat 2014

- Uyg. Kan. Md. 20: Anonim ve limited şirketlerde mevcut sermayenin Kanun'daki asgari sermayeye çıkartılması için son tarih
- Uyg. Kan. Md. 28 / (3): Md. 479 / (1) fıkrasına aykırı oyda imtiyaz hakkı ile ilgili esas sözleşme hükümlerinin TTK'ya uyumlu hale getirilmemesi halinde hükümsüz hale gelmesi

ŞEFFAFLIKTA ÖNEMLİ BİR ADIM; Faaliyet Raporu Yönetmeliği Yayınlandı

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu, 28 Ağustos 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan ikincil düzenlemelerle birçok alanda hızla hayata geçmeye devam ediyor. Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun kurumsal yönetim başlığı altındaki ve şeffaflık prensibini temel alan düzenlemelerinden biri de, bu ikincil düzenlemeler içerisinde yer alan Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında yayımlanan yönetmektir. Hissedarların, tasarruflarını yatırıma daha güvenle ve cesaretle yönlendirmeleri için, işletmelerin faaliyetlerinden doğru bir şekilde haberdar olmalarını amaçlayan bu yönetmelik; hissedarların bu tüzel kişiliklerin kim olduklarını yüzeysel olmayan bir şekilde bilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu yönetmelik hangi şirketleri içeriyor?

Faaliyet raporu; bu yönetmelik ile birlikte, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre kurulan ve faaliyet gösteren anonim, limited, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ve şirketler topluluğundaki ana şirketler tarafından

hazırlanması gerekecektir. Kapsama giren şirket tanımlarından görüldüğü gibi Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun düzenlediği denetim zorunluluğu için düşünülen kademeli geçiş; faaliyet raporu tarafında öngörülmemekte ve bu yönetmelik tüm şirketleri kapsamaktadır.

Şirin Soysal

H. İpek Arkaya

İlk faaliyet raporu hangi dönem için hazırlanacak?

Bu yönetmelik, geçici hüküm olarak; 2012 yılı hesap dönemine ait yıllık faaliyet raporunda yer verilecek finansal bilgilerin, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca (eski Ticaret Kanunu) düzenlenen finansal tablolara dayandırılmasını istemektedir. Dolayısıyla şirketler, yeni yönetmelikte belirlenen içerikteki faaliyet raporunu; 2012 faaliyet dönemine ilişkin düzenleyeceklerdir. Fakat yönetmelikte faaliyet raporlarının yayımlanacağına dair özel bir düzenleme bulunmamaktadır.

Faaliyet raporu asgari olarak hangi bilgileri içermelidir?

Şirketler tarafından faaliyet raporu hazırlanması; Türkiye'deki halka açık olmayan birçok şirket için yeni bir uygulama olmakla birlikte küresel şirketlerin hiç de yabancı olmadıkları bir uygulama. Gelişmiş birçok ülkede faaliyet raporu açıklamaları çeşitli form ve yönergelerle düzenlenmiş durumdadır. Örneğin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("IASB") Aralık 2010'da "Management Commentary" adı ile kullanımı ihtiyari bir uygulama standardı yayımlamış ve UFRS finansal tabloları ile birlikte sunulacak faaliyet raporunun içeriği ile ilgili genel bir çerçeve çizmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nde ise, Security Exchange Commission ("SEC") tarafından yayımlanan yıllık faaliyet raporu formatları (10-K ve 20-F) da yine yıllık faaliyet raporları hazırlayan halka açık şirketlere açıklama yapılması gereken bilgiler konusunda rehberlik sunmaktadır. Benzer şekilde, Yeni Türk Ticaret Kanunu kapsamında yayımlanan bu yönetmelik de faaliyet raporunun içermesi gereken asgari içeriği belirlemiştir.

Bu yönetmeliğe göre yıllık faaliyet raporu; Şirket hakkında ticaret unvanı, ticari sicil numarası, organizasyon, sermaye ve ortaklık yapıları, yönetim organı, üst düzey yöneticileri ve personel sayısı gibi genel bilgiler; yönetim organı üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar; Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları; Şirket faaliyetleri ve faaliyetlere ilişkin önemli gelişmeler; Şirketin finansal durumu ve satışlar, verimlilik, gelir yaratma kapasitesi, kârlılık, borç/öz kaynak

oranı ve benzeri konularda ileriye dönük riskler ve yönetim organının öngörülen risklere karşı uygulayacağı risk yönetimi politikasına ilişkin bilgileri içermelidir.

Denetime tabi olacak şirketlerde, yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı da denetim kapsamının içerisinde olacaktır. Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 397. maddesinin ikinci fıkrasına göre; denetime tabi olduğu halde, denetletirilmemiş finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, düzenlenmemiş hükmünde olacaktır.

Ne yapmalısınız?

Yeni Türk Ticaret Kanunu'na göre denetime tabi olacak şirketler Bakanlar Kurulunca belirlenmekle birlikte; faaliyet raporu yönetmeliği sadece denetime tabi şirketleri değil yönetmelikte adı geçen şirketleri kapsayacaktır ve faaliyet raporlarının istenen seviyede bilgi paylaşımına ulaşması zaman isteyen bir süreçtir.

Bu nedenle bu şirketlerin şimdiden bu yönetmeliğin öngördüğü asgari açıklama yükümlülüklerini şirket açısından değerlendirmeleri, varsa bilgi eksikliklerinin belirlenmesi ve taslak

faaliyet raporlarını oluşturmaları faydalı olacaktır. Hazırlık aşamasında yukarıda da bahsettiğimiz Avrupa ve Amerika'daki uygulama örnekleri incelenebilir. Buna ek olarak şirketlerin Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun getirdiği zorunlulukları bir bütün olarak değerlendirmesi, 2013 yılını kurumsal yönetim bakımından kendilerini yeni Türk Ticaret Kanunu gereklerine uygun hale getirecekleri bir yıl olarak düşünmeleri, kaynaklarını bunu gözeterek planlamaları gerekmektedir.

Şirin Soysal

Mesleki Uygulama Bölümü Başkanı,
Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
M: +90 533 581 54 81
E: ssoysal@kpmg.com

Hanım İpek Arkaya

Mesleki Uygulama Bölümü Sektör Yöneticisi,
Kıdemli Müdür
T: +90 216 681 90 79
M: +90 533 283 34 09
E: iarkaya@kpmg.com

İsmail Önder Ünal

İnşaat Sektörü Açısından UFRS 11 Yorumu: Cirolar düşecek mi?

Türk İnşaat Sektörü Türkiye'nin uluslararası alanda rekabet gücü olan en önemli sektörlerinden biri. Bu başarı her yıl global ölçekte çalışan inşaat şirketlerinin derecelendirmesini yapan Engineering News Record dergisinde ilk 3 sıradaki yerini bırakmaması ile de tescilleniyor.

Bu başarının arkasındaki en önemli faktör Türkiye'de ihale mevzuatından kaynaklı olarak yeni proje üstlenme konusunda sıkıntılar yaşayan büyük ölçekli şirketlerin yurtdışındaki projelere yönelmiş olmaları. 1972'de Libya pazarı ile başlayan yurtdışı macerası bugüne kadar 94 ülkede 200 milyar doları aşan projelerle devam ediyor.¹

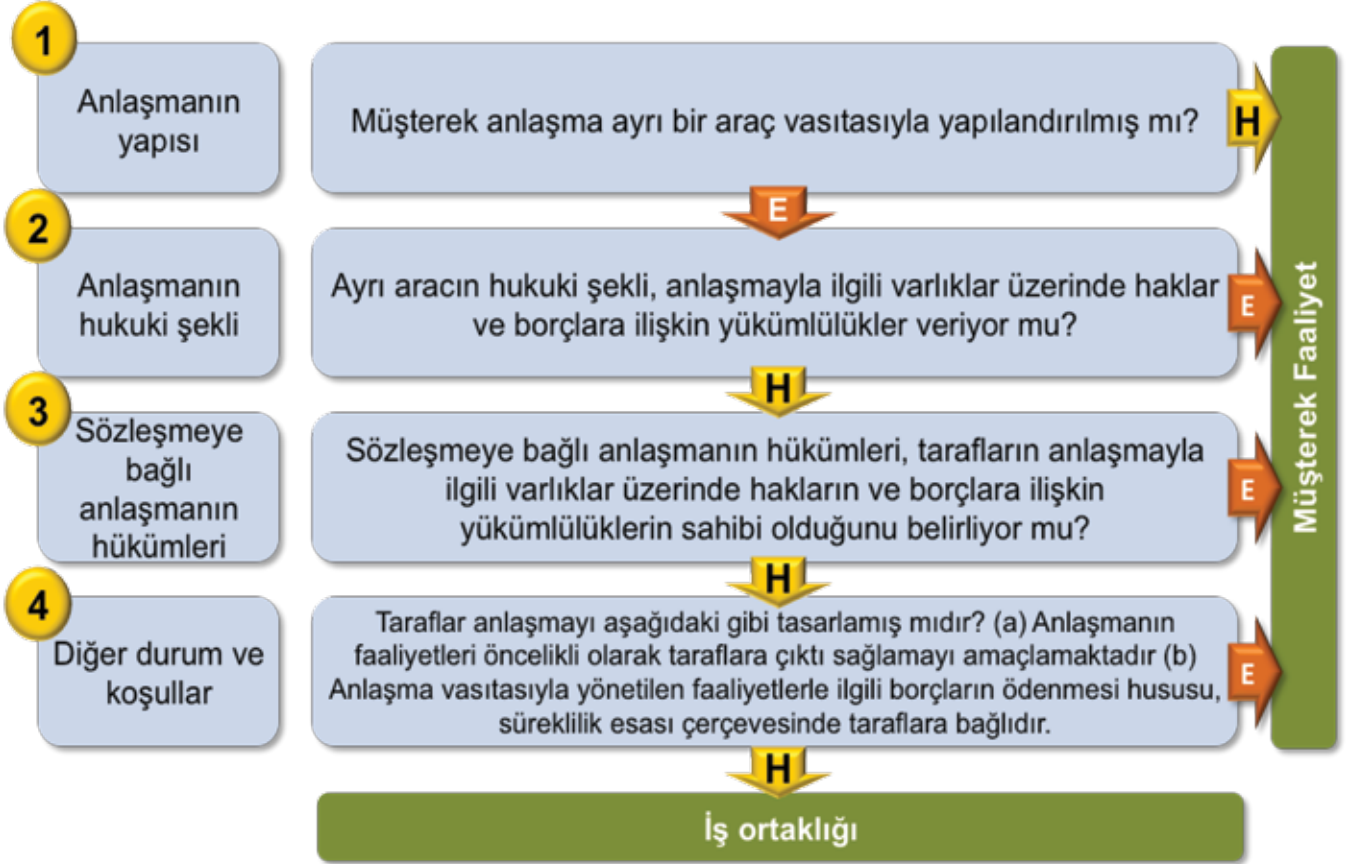
Dünyada artan nüfus ve şehirleşme ile başta enerji ve ulaşım olmak üzere altyapı yatırımlarına olan ihtiyaç da artarak devam etmekte. Bu durum özellikle gelişmekte olan ülkelerde kısa vadede inşaat şirketleri için yeni iş fırsatları yaratırken, gelişmiş olan ülkelerde de eskiyen altyapının yenilenmesi ihtiyacı nedeniyle orta ve uzun vadede fırsatlar sunmakta. Küresel ekonomide rekabetçi bir pozisyon almak isteyen ya da mevcut rekabetçi konumunu kaybetmek

istemeyen ülkeler için altyapı yatırımları önem arz ediyor. KPMG 2012 Küresel İnşaat Araştırması da bu tespitleri doğrular bulgular içermekteydi.

Bu kapsamda ortaya çıkan projeler genelde çok büyük ölçekli ve karmaşık projeler. Bu projeleri üstlenecek şirketlerin teknik yeterlilikleri dışında finansal güçleri de ihale otoriteleri tarafından önemli bir kriter olarak değerlendiriliyor. Halihazırda açılan uluslararası ihalelerde katılımcılardan ciro büyüklüğü başta olmak üzere çeşitli finansal kriterleri karşılamaları bekleniyor. İşte tam bu noktada UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar Standardı ve sektöre olan etkilerinin değerlendirilmesi önem kazanıyor. İnşaat sektöründe büyük ölçekli projelerin pek çoğu birden fazla şirketin bir araya gelerek oluşturduğu iş ortaklıkları

¹ Türkiye Mühendisler Birliği'nden alınmıştır.

Müşterek Faaliyet mi, İş Ortaklığı mı?

ya da konsorsiyumlarla yürütülüyor. Özellikle inşaat şirketlerinin üstlendikleri tek bir projeyi tamamlamak için oluşturdukları ortaklıklar, Borçlar Kanunu'nun 620-645. maddelerinde adi ortaklık sözleşmesi başlığı altında tanımlanmış. Kontrolün ortak olduğu bu adi ortaklıkların bir tüzel kişiliği de bulunmamakta.

Adi ortaklık sözleşmesi ile oluşturulmuş olan ortaklıklar mevcut durumda UMS 31 ya da UMS 28 kapsamında muhasebeleştirilmektedir. Buna göre ortağın ilgili ortaklıktaki payını kendi iştirak oranı nispetinde oransal konsolidasyona tabi tutması ya da özsermaye yöntemi ile muhasebeleştirilmesi bir seçimsel hak olarak sunulmaktadır. Uygulamada ise daha yüksek ciro raporlama imkânı verdiği için oransal konsolidasyon tercih edilmektedir.

UFRS 11 müştereken kontrol edilen işletmelerin muhasebesine önemli değişiklikler getirmiştir. Buna göre müştereken kontrol edilen işletmeler için 2 farklı tanım yapılmıştır; iş ortaklığı (*joint venture*) ve müşterek faaliyet (*joint operation*). Müştereken kontrol edilen bir işletme UFRS 11 kriterlerine göre müşterek faaliyet (*joint operation*) olarak tanımlandığında sahip olunan pay oranında varlık, yükümlülükler, gelir ve giderlerin ortak girişimcinin finansal tablolarında muhasebeleştirilmesi gerekirken, iş ortaklığı (*joint venture*) olarak tanımlanması durumunda

bu imkân ortadan kalkmakta ve özsermaye yöntemi ile muhasebeleştirilmesi zorunlu olmaktadır.

UFRS 11 kapsamında Borçlar Kanunu'na göre kurulmuş olan adi ortaklıklar analiz edildiğinde yeni standardın özellikle inşaat sektöründe görülen ve genelde proje bazlı olarak oluşturulan iş ortaklıklarının muhasebeleştirilmesinde önemli bir değişikliğe yol açmayabileceği görülmüyor. UFRS 11 kapsamında yapılacak analizde en önemli kriter kurulmuş olan ortaklıkta müşterek faaliyet katılımcılarının; ortaklığın varlıkları üzerinde doğrudan hak sahibi olması (*right to the assets*) ve borçları ile birinci dereceden yükümlü olmasıdır (*obligation for the liabilities*). Bu iki önemli kriterin Borçlar Kanunu'ndaki adi ortaklık sözleşmesi kapsamında oluşturulan bir ortaklıkta hukuki açıdan mevcut olduğunu görüyoruz.

Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus adi ortaklık sözleşmesinde söz konusu iki kriteri ortadan kaldırabilecek ya da kısıtlayabilecek hükümler olmaması. Sözleşmenin ortakların mutabık kalacağı herhangi bir maddeyi içermesi imkânı olduğundan, her sözleşmenin bu kapsamda ayrı ayrı analiz edilmesi önem kazanacak.

Erken uygulama imkânı bulunmakla birlikte 1 Ocak 2013'ten itibaren UFRS 11'in uygulanması zorunlu olacak. Faaliyetlerinin bir kısmını müştereken kontrol edilen şirketler aracılığıyla yürüten pek çok şirket ve grubun konsolide finansal tabloları yeni standart ile beraber önemli ölçüde değişecek. En radikal değişiklik düşen cirolarda olacak. Ancak, inşaat şirketleri yukarıda anlatılanlar ışığında aynı oranda etkilenmeyecekler sonucuna varabiliriz.

İsmail Önder Ünal
Denetim, Şirket Ortağı
T: +90 312 491 72 31
T: +90 216 681 90 00
T: +90 232 464 20 45
M: +90 533 270 32 61
E: iunal@kpmg.com

TEK PAY SAHİPLİ ANONİM ŞİRKET İLE GETİRİLEN YENİLİKLER

1 Temmuz 2012’de yürürlüğe giren 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu (Yeni TTK), tek kişilik anonim ve limited şirket kurabilme imkânı sağlamıştır. Tek kişi ortaklığı bugün Almanya, İsveç, İspanya ve Fransa gibi ülkelerin yanı sıra birçok hukuk sistemi tarafından da benimsenmiştir.

Özellikle Avrupa Birliği’nin konuya dair çıkarmış olduğu 12. Ortaklıklar Hukuku Yönergesi’nden sonra, sistem daha çok yayılmış, ülkemizde de Yeni TTK ile Türk hukukundaki yerini almıştır.

Aşağıda sıralanan hususlar tek pay sahipli anonim şirketlere yönelik Yeni TTK’nın getirmiş olduğu düzenlemelere ilişkindir.

- 6762 sayılı eski TTK, anonim şirketlerde en az beş kurucu pay sahibinin bulunmasını şart koşturmuş (md. 277), ayrıca pay sahibi sayısının beşin altına düşmesi halini bir sona erme sebebi olarak düzenlenmiştir. Bu nedenle de şirketin yönetiminde ve karar alma sürecinde aktif olarak görev almayan saman adam adı verilen sembolik kişiler ortak yapılarak mevcudiyet sağlanmıştı.
- Yeni TTK’da ise anonim şirketin bir veya daha fazla gerçek ya da tüzel kişi pay sahibinden oluşması mümkün kılınmıştır ve

eski TTK’ya göre kurulmuş şirketlerin pay sahibi sayısını bire kadar azaltmalarına da olanak tanınmıştır (md. 338).

- Eski TTK zamanında kurulmuş ve fakat pay devri, çıkma, çıkarılma gibi nedenlerle pay sahibi sayısının bire düşmesi halinde, şirketin keyfiyeti ticaret siciline tescil ve ilan etmesi gerekmektedir. Bunun için pay sahibi sayısının bire düşmesi sonucunu doğuran işlem tarihinden itibaren yedi gün içerisinde yönetim kuruluna yazı ile bildirimde bulunulmalıdır. Bildirim sonrasında yönetim kurulunun da yedi gün içerisinde şirketin tek pay sahipli bir anonim şirket olduğunu tescil ve ilan ettirmesi gerekmektedir. Söz konusu tescil ve ilan yükümlülüğünü ihlal eden pay sahibinin sorumluluğu da yine Yeni TTK’da hüküm altına alınmıştır.
- Yeni TTK’nın 379. maddesi şirketin kendi paylarını iktisap veya rehin olarak kabul edilmesi halini düzenlemiştir. Buna göre bir şirketin kendi paylarını, esas veya çıkarılmış

sermayesinin onda birini aşan veya bir işlem sonunda açacak olan miktarda, ivazlı olarak iktisap ve rehin olarak kabul edemeyeceği belirtilmiştir. 382. ve 383. maddeler ise kuralın istisnalarını sıralamıştır. Ancak Yeni TTK’nın 338. maddesinde yer alan düzenleme şirketin tek pay sahibi olacak şekilde kendi paylarını iktisap edemeyeceğini ve ettiremeyeceğini belirtmiştir. Bu hükmün sebebi, şirketin ortaksız hale gelmesinin mümkün olmamasıdır.

- Eski TTK’da yönetim kurulunun en az üç üyeden oluşması ile ilgili hüküm terk edilerek yönetim kurulunun bir veya daha fazla kişiden oluşabilmesi mümkün kılınmıştır. Buna ek olarak yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olma zorunluluğu ortadan kaldırılarak, dilerirse dışardan pay sahibi olmayan kişiler de yönetim kurulu üyesi olabilecektir. Böylece tek kişilik şirketlerde çok üyeli yönetim kurulu yapılabilmesi hedeflenmiştir.

Av. Nimet Öztürk

- Tüzel kişiler de artık yönetim kurulu üyesi olabileceklerdir. Bu takdirde tüzel kişinin sadece bir gerçek kişiyi temsilcisi olarak seçmesi ve bu kişinin tescil ve ilan edilmesi gerekmektedir. Yine şirketin Bakanlar Kurulu'nun denetimine tabi şirketlerden olması halinde tescil ve ilana dair açıklamanın şirketin internet sitesinde de yapılması gerekmektedir (md. 359). Ayrıca 6103 Sayılı Yeni TTK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 25. maddesi, Yeni TTK'nın yürürlüğe girdiği sırada görevde bulunan yönetim kurulu üyelerinin sürelerinin sonuna kadar görevlerine devam edeceklerini; ancak tüzel kişinin temsilcisi olarak seçilmiş bulunan gerçek kişi temsilcilerin, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde (01.10.2012) istifa etmesi ve yerine başkasının seçilmesi gerektiğini hükme bağlamıştır.
- Tek pay sahipli anonim şirketlerde pay sahibi genel kurulun tüm yetkilerine sahip olmaktadır (md. 408/f3). Ancak genel kurulda alınacak kararların geçerli olabilmesi için yazılı bir şekilde yapılması şartı aranmıştır.
- Tek kişi ortaklığı ile getirilen bir diğer yenilik ise çağrısız genel kurul toplantısının

yapılmasına olanak sağlanmasıdır. Buna göre çağrıya ilişkin usule uyulmaksızın genel kurul toplanarak karar alabilecektir (md. 416).

- Üzerinde durulması gereken önemli hususlardan biri de tek pay sahipli anonim şirketin ayrı bir tür olmaması, bir anonim şirket şekli olduğu gerçeğidir. Yani tek kişi ile kurulan ya da sonradan tek kişi ortaklığına dönüşen bir anonim şirket her zaman için birden fazla pay sahibinden oluşabilecek potansiyele sahiptir. O nedenle şirketin esas sözleşmesi hazırlanırken bu hususun dikkate alınması gerekecektir. Tek pay sahibi için gündemde olmayan veya esas sözleşmede düzenlenmesine ihtiyaç olunmadığı düşünülen devir sınırlamaları, bazı paylara imtiyaz tanınması, genel kurulun çağrı usulü gibi konular şirkette birden fazla pay sahibinin olması halinde önem arz edecektir.

Özet olarak, birden fazla pay sahibinin bulunduğu şirketlere ilişkin düzenlemelere de esas sözleşmede yer verilmesi yerinde olacaktır. Bu sayede ileride öngörülmeven durumların önüne geçilmesi sağlanabilecektir.

Tüzel kişiler de artık yönetim kurulu üyesi olabileceklerdir. Bu takdirde tüzel kişinin sadece bir gerçek kişiyi temsilcisi olarak seçmesi ve bu kişinin tescil ve ilan edilmesi gerekmektedir.

Av. Nimet Öztürk

Hukuk, Danışman

T: +90 216 681 90 00- 93 86

E: nozturk@kpmg.com

Vergi Gündemi Özel Dosyası

- Gelir Vergisi Kanunu Taslağı ve “İtibari Finansman Gider İndiriminin” Taslağına İlave Önerisi
Abdulkadir Kahraman
- Örtülü Sermaye Kapsamında Değerlendirilen Borçlanmalarda Düzeltme İşlemlerinin Yapılmasında Karşılaşılan Sorunlar
Didem Keşmir
- Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Uyarınca Serbest Meslek Kazançlarının Vergilendirilmesi ve Kaynakta Kesilen Vergilerin İadesi
Timur Çakmak
- Kurumlar Vergisi Mükellefleri için Finansman Giderlerinde Son Durum: Finansman Gider Kısıtlaması Hükümleri Geri mi Geldi?
Begüm Kitiş
- Gümrük Vergileri ve Cezalarında Uzlaşma
Murat Palaoğlu
- Kâr Payı Avansı Dağıtımı Artık Mümkün
Hakan Orhan
- Vergiyi Orta Gelir Grubu Ödüyor: 2012 Global Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Oranları Anketi
Eray Büyüksekan

Gelir Vergisi Kanunu Taslağı ve “İtibari Finansman Gider İndirimi” Önerisi

Abdulkadir Kahraman

1- Taslağın içeriği ve amacı nedir?

Basına yansıyan açıklamalardan Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan “Gelir Vergisi Kanun” Taslağı Eylül 2012’nin başlarında “Ekonomi Koordinasyon Kurulu”nun (EKK) toplantısında değerlendirilmiştir.

Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek taslağı kamuoyu ile paylaşırken beklentilerini şu şekilde açıklamıştır: “Genel çerçeve şu, vergi tabanını genişleteceğiz, beyanname veren mükellef sayısını artıracacağız. Muafiyet ve istisnalara ilişkin çok ciddi bir çalışmamız söz konusu”¹.

Bahse konu taslak incelendiğinde, mevcut haliyle ayrı ayrı kanunlar olarak yürürlükte bulunan Gelir Vergisi Kanunu (GVK) ve Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) birleştirilmektedir. Mevcut GVK 126 madde ve 82 geçici maddeden oluşmaktadır. Mevcut KVK ise 38 madde ve 7 geçici maddeden oluşmaktadır. Dolayısıyla geçici maddelerin bir kısmı yürürlükte olmadığından, toplamda 200 maddenin üzerindeki iki kanun birleştirilerek 100 madde civarında tek bir kanuna dönüştürülmektedir.

Başka ülke uygulamalarına baktığımızda GVK ve KVK düzenlemelerinin tek bir kanunla yapıldığı birçok örnek vardır. Mevcut KVK’da da GVK’ya yapılan atıflar vardır. Çünkü kurumlarca elde edilen kazançlar “ticari kazanç” niteliğinde değerlendirilerek, kurum kazancının belirlenmesinde GVK’ya atıflar yapılmaktadır. Örneğin “safı kurum kazancının” düzenlendiği KVK’nın 6. maddesinde “Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır,” ifadesi yer alır. Buna benzer atıfları artırmak mümkündür.

Diğer taraftan Taslak Kanun’un amacı, gerçek kişi gelirleri ve kurum kazançlarına dayalı gelir vergisi uygulamaları ile ilgili usul ve esasları belirlemek olarak tanımlanmıştır.

2- Taslak hangi ilkelere göre hazırlanmıştır?

GVK taslağı genel vergileme ilkelerine ilaveten bazı özel ilkeler çerçevesinde hazırlanmıştır. Bunlar sırasıyla aşağıdaki gibidir:

- Mali gücün en önemli göstergesi gelir olduğuna göre, vergi rejimi “mali güç” ilkesine uygun yükümlülükler getirmeli,
- Karmaşık olmayan yalın bir lafız ile hazırlanmalı,
- İstisna ve muafiyetler kaldırılmalı veya en aza indirilmeli,
- Modern vergileme rejimlerinde sistem “beyan” esasına dayanmalı, stopaj beyan esasında ön vergileme işlevi görmeli,
- Gelirin kavranması ve vergi tabanının genişletilmesi için, “gelir, harcama ve tasarrufları” kavrayacak şekilde tasarlanarak “tüm gelir, kazanç ve iratları” kapsanmalı,
- Yeni vergi rejimine geçiş için makul bir geçiş süresi sonrasında yürürlüğe girmeli,
- Kaliteli ve etkin hizmet sunan bir vergi idaresi zorunluluğu,
- Kayıt dışılığı cezalandıran bir tasarımı olmalı,
- Kamu gücü kullanılarak vergi salınması ile tahsili hakkına paralel olarak, mükelleflere gerek vergi ödenmesi gerekse iadesi alınması sırasında kamu gücü karşısında “mükellef hakları” açıkça düzenlenmeli ve etkin şekilde işletmeli.

Taslakta bugünlerde hem Türk kamuoyu hem de gelişmiş ülkelerin bazılarında uygulanması tartışılan, bu haliyle belli bir gelir **limitinin**

üzerinde kalan gelir sahiplerini daha yüksek oranlarda vergileme gibi (örneğin Fransa hükümetinin yılda 1 milyon avrodan fazla geliri olanların %75 oranında vergileme yapma önerisi) özel hükümler **içermediği** anlaşılmıştır.

3- Taslak ile öngörülen düzenlemelerden öne çıkanlar?

Taslak ile öngörülen değişikliklerden önemli olduğunu düşündüklerimiz genel hatlarıyla aşağıda özetlenmiştir:

3.1- Muafiyet, istisna ve indirimler daraltılarak yeniden düzenlenmiştir.

Taslak ile gelir vergisi ve kurumlar vergisi kanununda yer alan istisnalar kaldırılmaktadır. Muafiyetler başlığı altında kişi ve kurumlara tanınan muafiyet ve istisnalar **“diplomat muafılığı”** ve **“muaf kurumlar”** olarak sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan **“vergiden muaf esnaf”** ticari kazanç kısmında düzenlenmek suretiyle esnaf muafılığı devam ettirilmekte, **“eğitim ve öğretim işletmelerinde kazanç istisnası”, “sergi panayır istisnası”, “kurum kazançlarında istisnası”, “yabancı fon kazançları istisnası”** gibi istisnalar değişik koşullarla devam ettirilmektedir.

Söz konusu düzenlemelere daha detaylı bir şekilde ilerleyen bölümlerde değinilecektir.

3.2- “Karşılıksız edinim (ivazsız intikal)” gelir tanımı arasında alınmaktadır.

Yürürlükte bulunan Veraset ve Intikal Vergisi Kanunu’na göre, karşılıksız edinim (ivazsız intikal) %10 ila %30 arasındaki oranlarda artan oranlı tarife ile intikal vergisine tabidir. Taslakta yer alan düzenleme ile **“söz konusu edinimler”** gelir unsurlarından biri olan **“diğer kazanç ve iratlar ile karşılıksız edinimler”** kapsamında vergiye tabi tutulmaktadır. Taslak düzenlemesine göre, edinimin yıllık 2.500 TL’si istisna olup, bu tutarı aşan kısımları artan oranlı vergiye tabi olacaktır. Karşılıksız edinimlerden kaynaklanan ve gelir unsurlarından biri olarak tanımlanan söz konusu gelirlere uygulanacak tarife aşağıdaki şekildedir:

- 1.000.000 TL’ye kadar olan kısmının % 50’si,
- 1.000.000 TL ile 5.000.000 TL arasındaki kısmın %60’ı,
- 5.000.000 TL ve üzerindeki kısmının %70’i.

Bu oranlara göre belirlenen gelir, gelir sahibi açısından **“edinimin gerçekleştiği takvim”** yılında elde edilmiş gelir sayılarak vergi tarifesine göre gelir vergisine tabi olacaktır.

Diğer bir deyişle elde edilen gelirlerle açıklanamayan edinimlerde **“karşılıksız edinim”** kapsamında gelir vergisi kapsamında vergilendirileceği anlaşılmaktadır. Bu uygulamanın istisnaları belirtilmiştir ve bunlar aşağıdaki gibidir:

- Karşılıksız olarak intikal ile elde edilen gelirlerin 2.500 YTL’yi aşmayan kısmı,
- Kamu kurum ve kuruluşları, sosyal güvenlik kurumları, mahalli idareler, siyasi partiler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile kamunun istifadesi için ilim, araştırma, eğitim, kültür, sanat, sağlık, hayır, imar ve spor gibi maksatlarla kurulan tüzel kişiliği haiz kuruluşlarca gerçekleştirilen intikaller,
- Yargı kararına istinaden alınan her türlü tazminatlar,
- Bilumum sadakalar ile örf ve âdete göre verilmesi mutad bulunan hediye, çeyiz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (gayrimenkuller hariç),
- Borçlar Kanunu’na göre rücu şartı ile yapılan hibelerde bağışlananın bağışlayandan önce vefatı halinde bağışlayana rücu eden hibe edilmiş mallar,
- Türk vatandaşlarının yurtdışında karşılıksız olarak edindikleri ve söz konusu karşılıksız edinim sebebiyle yurtdışında gelir veya servet üzerinden vergi ödenmiş para ve para ile temsil edilebilen değerler.

3.3- Özel inşaat işleri ticari kazanç ile ilgili maddeler dışında ayrıca düzenlenmektedir. Yıllara sâri inşaat işleri ile ilgili özel düzenlemeye benzer şekilde, mevcut GVK’da yer almayan **“özel inşaat işleri”** taslak metinde tanımlanarak, özel inşaat işlerinden elde edilen gelir kazanç ticari kazanç kapsamında farklı madde hükümleri aracılığı ile kavranmaktadır. Söz konusu düzenleme gelir sahipleri ile Maliye İdaresi arasında uyumsuzluk yaratması ve inşaat sektörü içinde önemli bir büyüklüğe ulaşması ve gelirin kavranmasındaki sorunlar ile kayıt dışılıkla mücadele amacıyla öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

3.4- İhracatta “götürü gider uygulaması” giderin “fiilen” gerçekleştirilmiş olmasına bağlanmaktadır.

GVK’da yer alan hükme göre ihracat yapanların, ihracat bedelinin binde beşi oranında bir tutarı belge olsun veya olmasın **“götürü gider”** kapsamında ticari kazancın tespitinde gider yazılabilmektedir. Ancak Maliye Bakanlığı’nın Genel Tebliği ile yaptığı düzenlemeyle **“götürü**

gider” uygulaması fiilen yurt dışında kullanılmış olma şartına bağlanmıştır. Ancak pratikte, Maliye İdaresi ile mükellefler arasında ortaya çıkan uyumsuzluklar nedeniyle verilen yargı kararlarına göre, fiilen katılan bir gider olmasa da ihracatta binde beş **“götürü gider”** uygulaması mümkün olabilmektedir. Taslak ile öngörülen düzenleme ile **“götürü gider uygulaması” “fiilen gerçekleştirilmiş”** olan harcamalar için uygulanabilecektir.

3.5- “İştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri hariç olmak üzere” ibaresi kaldırılarak, “iştirak edinimi nedeniyle yüklenilen finansman giderlerinin” indirimi “kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlara ilişkin ödemelerin gider yazılamayacağına ilişkin” madde kapsamından çıkarılmaktadır.

Yürürlükte bulunan KVK’ya göre, iştirak hissesi alımında kullanılan yabancı kaynaklara isabet eden **“finansman giderleri”** kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmektedir.

Ancak taslak ile öngörülen düzenleme ile söz konusu ifade mevcut KVK 5/3. maddesinde yer alan **“iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri hariç olmak üzere”** ibaresi metinden çıkarılmak suretiyle, kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlara ilişkin ödemelerin gider yazılamayacağı hususunu düzenleyen madde değiştirilmektedir. Söz konusu ifade mevcut KVK uygulamasında sorunlara neden olmaktadır. Diğer bir deyişle bu ifade, iştirak hisselerinin satışında yer alan %75 oranındaki istisna ile birlikte ele alındığında, gerek iştirak ediniminde yüklenilen finansman gideri dışındaki **“diğer giderlerin”** indiriminin, gerekse iştirak satışında ortaya çıkan zararların kazançtan indiriminin reddine dayanak olarak kullanılmaktadır. Bu anlayışa katılmamakla birlikte söz konusu yaklaşım, mükelleflerin karşılaştıkları sorunların başında gelmektedir.

Hatırlanacağı üzere, 5520 sayılı KVK öncesinde yürürlükte bulunan mülga 5422 sayılı KVK’nın ilgili maddesinde bu şekilde bir hüküm yer almamakta idi. İştirak edinimi ile ilgili finansman giderlerinin indirimi Vergi Usul Kanunu’nun 279. maddesi ile ilgili olarak Maliye İdaresi uygulaması ve Yargı kararları çerçevesinde, hisse senetlerinin değerlendirme ölçüsünün **“alış bedeli”** olması ve alış bedeli ile değerlendirilen hisse senetlerinin alımı ile ilgili olarak kullanılan krediler ile ilgili faizler (kur farkları dahil) kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınmakta idi. Dolayısıyla, **“iştirak edinimi nedeniyle yüklenilen finansman giderlerinin”** kurum kazancından indirimi genel hükümlere göre (VUK, GVK ve KVK hükümleri) indirim tabi tutulmaktaydı. Söz konusu ifadenin yeni taslakta yer almaması bu tür yorumların önüne geçme açısından olumlu bir gelişme olarak algılanmalıdır.

3.6- 01.01.2013 itibarıyla yürürlüğe girecek “finansman gider kısıtlaması” uygulaması devam ettirilmektedir.

6322 Sayılı Kanun ile GVK ve KVK’da yer alan, kanunen kabul edilmeyen giderlere “**finansman gider kısıtlaması**” (kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin dış kaynaklardan yapılan borçlanmalardan kaynaklanan finansman giderleri hariç) tekrar ilave edilmiş olup, bu uygulama 01.01.2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir.

Muafiyet ve istisnaların önemli ölçüde azaltıldığı bir taslakta “**finansman gider kısıtlaması**” ile ilgili benzer anlayışın “gider kabul edilmeyen indirimler” arasında benimsenmemesi beklenirdi.

3.7- Kurumlar vergisi, gecikme faizleri veya bu nitelikteki ödemelerin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınacağı anlaşılmaktadır.

Taslak metinde yer alan düzenlemeye göre, her türlü para ve vergi cezaları ile kusursuz sorumluluk halleri hariç olmak üzere; teşebbüs sahibi tarafından işlenen suçlardan doğan tazminatlar ve basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğan maddi ve manevi zararlardan dolayı ödenen tazminatlar kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Diğer taraftan mevcut KVK’da yer alan düzenlemenin aksine taslak metne bakıldığında, kurumların KVK’ya göre hesaplanan “kurumlar vergisi” ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenen, gecikme zamları ve faizler ile

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizlerinin kurum kazancından indirim konusu yapılacağı anlaşılmaktadır. Ancak bu hususun “**finansman gider kısıtlaması**” konusundaki anlayışa paralel olarak yasama sürecinde düzeltilerek “**kurumlar vergisi, gecikme faizleri veya bu nitelikteki ödemelerin**” kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınmasının mümkün olmayacağı beklentisi içindeyiz.

3.8- Taşınmaz ve iştirak hissesi satışında %75 oranında sağlanan istisna daraltılarak düzenlenmektedir.

Taslak metinde yer alan düzenlemeye göre, %75 oranındaki istisna ile ilgili diğer şartlar aynen korunmak suretiyle, taşınmazlar veya iştirak hisselerinin kurum aktifinde kalma süresine bağlı olarak aşamalı bir şekilde yeniden düzenlenmektedir. Taslağa göre söz konusu kıymetlerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, aşağıdaki oranlarda “gelir vergisinden istisna” olacaktır.

- İki tam yıldan sonra satışından doğan kazançların %20’si,
- Üç tam yıldan sonra satışından doğan kazançların %40’ı,
- Dört tam yıldan sonra satışından doğan kazançların %60’ı,
- Beş tam yıldan sonra satışından doğan kazançların %80’i.

Taslak ile öngörülen değişiklik ile 2 yıl elde bulundurulmuş söz konusu aktif kıymetler için sağlanan %75 oranındaki istisna ancak 5 yıl elde tutma durumunda söz konusu olabilecektir. Ancak bu değişikliğin diğer bir şartı olan, istisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılması uygulamasına son verilmesi yerinde olacaktır.

3.9- Bankalara veya TMSF’ye borçlu durumda olan kurumlar ile bankalara tanınan %100 oranındaki istisna daraltılmaktadır.

Taslak metinde yer alan düzenlemeye göre, bankalara borçları nedeniyle kanuni takibe alınmış veya TMSF’ye borçlu durumda olan kurumlar ile bunların kefillerine ve ipotek verenlere tanınan 100% oranındaki istisna %75 oranına indirilmektedir. Buna ilave olarak TMSF’nin muvafakatiyle üçüncü kişilere devri de kapsama alınmaktadır.

3.10- Bağımlı çalışanlara gerçekleştirdikleri hizmetler karşılığı ister işveren ister üçüncü kişiler tarafından verilsin, tüm değerler ücret niteliğindedir.

Taslak ile öngörülen düzenlemeye göre bir işverine bağlı olarak çalışanların, gerek kendi işverenleri gerekse herhangi bir şekilde yaptıkları hizmetler karşılığında (hizmet akdi aranmaksızın) üçüncü kişilerden elde ettikleri para ve para ile ölçülebilen her tür menfaat ücret niteliğinde sayılmaktadır.

3.11- İrtifak hakkı tesisi karşılığı alınan bedeller gayrimenkul sermaye iradı türü kapsamına alınarak gelir vergisine tabi olduğu açığa kavuşturulmaktadır.

Taslak ile öngörülen düzenlemeyle irtifak hakkı tesisi karşılığı yapılan ödemeler kesine ve açık bir şekilde gayrimenkul sermaye iradı kapsamında gelir vergisi kapsamında alınarak, Maliye İdaresi ile mükellefler arasında yaratılan uyumsuzluklarda yargıya intikal eden ve genel olarak mükellefler lehine sonuçlanan konu gayrimenkul sermaye iradı kapsamına alınmaktadır.

3.12- Gayrimenkul sermaye iradı sahiplerinin safi kazançlarının tespitinde götürü gider uygulamasının kapsamı daraltılmaktadır.

Yürürlükteki GVK'ya göre gayri safi hasılatın belirlenmesinde % 25 oranında **"götürü gider"** uygulamasının aksine, taslak ile öngörülen düzenlemeyle gayrimenkul sermaye iradı sahiplerine tanınan götürü gider uygulamasının kapsamı daraltılmaktadır. Öngörülen düzenlemeyle, ticari, zirai ve mesleki kazanç sahiplerine, kurumlara, dernek ve vakıflara, kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan kiralamalardan elde edilen kira gelirleri ile arazi, arsa ve hakların kiralınmasından elde edilen gelirler için götürü gider uygulaması kapsamından çıkarılmıştır.

Götürü gider uygulaması bunlar dışında gerçekleştirilen kiralamalarda, gayrimenkul sermaye iradı tutarının gelir vergisi tarifesindeki üçüncü dilimi aşması halinde uygulanabilecek olup, götürü gider oranı % 15 olarak belirlenmiştir. Buna ilave olarak, götürü gider uygulaması kapsamında öngörülen daraltmaya karşın, gayrimenkul sermaye iradının **"doğrudan %20'si oranında gelir vergisi"** uygulanması seçeneği öngörülmektedir.

3.13- Değer artış kazancı tespitinde **"ÜFE endeksleme uygulaması"** öngörülmektedir.

Yürürlükteki GVK'ya göre düzenlemeye göre, değer artış kazançlarının safi kazancın belirlenmesinde edinim değerini ÜFE'deki artış oranında endeksleme uygulaması, edinim ile elden çıkarma arasındaki dönemde ÜFE artış oranının % 10'u aşması şartına bağlı olarak

uygulanabilmektedir. Taslak ile öngörülen düzenlemeyle % 10'u aşma şartı aranmayacak ve ÜFE'deki artış oranında endeksleme yapılması imkânı getirilmektedir.

3.14- Gerçek kişiler açısından **"taşınmaz"** ve **"menkul kıymetlerin"** elden çıkarılmasından doğan değer artış kazancı kapsamı genişletilmektedir.

Taslak ile öngörülen düzenleme göre gerçek kişiler açısından gelir vergisinden istisna edilecek kısmı aşan gelir vergisine tabi olacak olup, düzenlemenin esasları aşağıdaki gibidir:

- Yukarıda yer alan 3.2 bölümünde açıkladığımız üzere karşılıksız edinimler gelir vergisi kapsamına alınmaktadır.
- Taşınmaz ve iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarında vergileme elde tutma sürelerine bağlı olarak belirlenen oranlarda istisnaya tabi tutulmakta, istisna tutarını aşan kısım gelir vergisi kapsamına alınmaktadır. Taslak ile öngörülen esaslara göre taşınmaz ve iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar aşağıdaki oranlarda **"gelir vergisinden istisna"** olacaktır.

- İki tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %20'si,
- Üç tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %40'ı,
- Dört tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %60'ı,
- Beş tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %80'i.

Yukarıda belirlenen oranlar, kurumların benzer kıymetleri elden çıkarma sırasında öngörülen sürelerle paralellik arz etmektedir.

3.15- Halka arz edilen **"menkul kıymetlerin"** elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançları için esas alınan istisna oranları her basamak için %20 artırılarak desteklenmektedir.

Taslak ile öngörülen düzenleme göre, tam mükellef anonim şirketlere iştirak nedeniyle edinilen hisselerin halka arz edilmek suretiyle elden çıkarılmasından doğan kazançlar farklılaştırılarak aşağıdaki oranlarda **"gelir vergisinden istisna"** olacaktır.

- İki tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %40'ı,
- Üç tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %60'ı,
- Dört tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %80'i,
- Beş tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin %100'ü.

Bu uygulama ile sermaye piyasalarının gelişmesi teşvik edilmektedir.

3.16- Kurumlarda kısmi bölünmenin kapsamı sınırlandırılmaktadır.

Taslak ile öngörülen düzenlemeye göre kurumlarda bölünme **"üretim, ticaret veya hizmet işletmeleri"** kısmi bölünme konusu yapılmak suretiyle mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine gelir vergisine tabi olmaksızın devredilebilecektir.

Diğer bir deyişle, söz konusu düzenlemeye göre, **"taşınmaz"** ve **"iştirak hisseleri"** kısmi bölünme kapsamından çıkarılmaktadır.

3.17- Transfer fiyatlandırması uygulamasında **"peşin fiyatlandırma anlaşmalarının"** uygulama süresi 2 yıl daha artırılarak 5 yıla kadar çıkarılabilecektir.

Taslak ile öngörülen düzenlemeye göre, mükelleflerin ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde uyguladıkları fiyatlar için, Gelir İdaresi'ne yapılan başvuru sonucunda imzalanan **"peşin fiyatlandırma anlaşmalarının"** halihazırda 3 yıla kadar olan uygulama süresi 5 yıla kadar çıkarılmaktadır.

Buna ilave olarak, söz konusu anlaşmalar ile belirlenen esaslar, Vergi Usul Kanunu'nun 5 yıllık zamanaşımına ilişkin hükümleri çerçevesinde mükelleflerin anlaşma tarihinden önceki işlemleri içinde uygulanmak üzere peşin fiyat anlaşmalarında belirtilmek şartıyla **"düzeltme"** imkânına kavuşmaktadır.

3.18- Yıllık gelir vergisi beyanı üzerinden indirim olarak dikkate alınan eğitim ve sağlık harcamalarının sınırı daraltılmaktadır.

Taslak ile öngörülen düzenlemeye göre, mükelleflerde indirim konusu yapılabilecek eğitim ve sağlık harcamaları için sınır indirimde esas gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmayacaktır. Söz konusu düzenlemedeki **"asgari ücretin yıllık tutarı"** ile öngörülen sınır, vergi sistemi için öngörülen beyan esas ve her türlü geliri beyan kapsamına alma ilkesi ile uyumsuz olduğu kanaatindeyiz. Diğer bir çelişki de mevcut yasa da %10 olan oranın %15'e çıkarılmasına karşın, asgari ücretin yıllık tutarı sınırı ile değerlendirildiğinde ayrıca **"indirime esas gelirin %15"** oranı ile sınırlandırılmasının şekli olduğu hususudur.

3.19- Gerçek kişiler için **"menkul sermaye, gayrimenkul sermaye ile diğer kazanç ve iratlar"** için yeni bir **"götürü gider"** esas olarak adlandırılacak **"ihtiyari"** vergileme esas benimsenmektedir.

Taslak ile öngörülen düzenleme ile gerçek kişilerin gelir vergisine tabi **"menkul sermaye, gayrimenkul sermaye ile diğer kazanç ve iratları"**, bu kazançları elde eden mükelleflerin ihtiyarına bırakılmak suretiyle vergileme seçeneği öngörülmektedir. Dileyen mükellefler

safi gelir esası yerine, herhangi bir gider indirimi dikkate almaksızın **“gayrisafi hâsılat”** tutarları üzerinden %20 oranı ile gelir vergisi ödeme seçeneğini tercih edebileceklerdir. Söz konusu uygulamanın beyan esası ilkesi ile ve ödeme gücü ilkesi ile çeliştiği kanaatindeyiz.

3.20- Yürürlükte bulunan, fakat taslak kanun metninde yer almayan muafiyet, istisna ve indirimler taslak kanunun yürürlüğü sonrasında %50 oranı ile dikkate alınacaktır.

Taslak ile öngörülen düzenlemeye göre, gelir vergileriyle ilgili muafiyetler ile vergi matrahının tespitine istisnalar ve indirimler hakkındaki hükümler, ancak bu Kanun’a veya Vergi Usul Kanunu’na hüküm eklenmek veya bu kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle uygulanabilecektir.

Diğer kanunlarda bu düzenlemenin uygulanmayacağına ilişkin açık bir hükme dayanmaksızın verilen muafiyet, istisna, indirim gibi vergi kapsamındaki gelirin varlığına, niteliğine ya da tutarına ilişkin değişiklikler meydana getiren hükümlerin vergi matrahında yol açacağı değişiklik, başkaca bir hüküm sevk edilmesine gerek almaksızın %50 oranında dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilebilecektir.

Taslak metin ile **“uluslararası anlaşma hükümleri saklı”** olduğu hükme bağlanmıştır. Ancak söz konusu düzenlemenin taslakta yer almasına ihtiyaç olmadığı, çünkü “uluslararası anlaşmalar” yapılacak yerel düzenlemeler ile geçersiz kılınmayacak şekilde hukukun üstünlüğü ilkesi gereği yerel mevzuata üstünlüğü nedeniyle bu şekilde tedvine ihtiyaç olmadığı kanaatindeyiz.

4- Ödenmiş sermayeye dayalı “İtibari finansman gider indirimi” uygulaması taslak kapsamında alınabilir mi? Neden alınmalı?

6322 Sayılı Kanun ile GVK ve KVK’da yer alan kanunen kabul edilmeyen giderlere finansman gider kısıtlaması tekrar ilave edilmiş olup, bu uygulama 01.01.2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir. Söz konusu uygulamanın getirilme amacı, **“firmaların finansman ihtiyaçlarını borçlanma yerine öz kaynakları ile finanse etmelerini teşvik etmek”** olarak gerekçelendirilmiştir.

Bu uygulamaya paralel olarak bu amaca hizmet etmek üzere, ticari kazancın tespitinde ödenmiş sermayeye dayalı **“İtibari finansman gider indirimi”** uygulaması vergi sistemimize dâhil edilmelidir. Söz konusu düzenleme bazı AB ülkelerince (Hollanda ve Belçika gibi) uygulanmakta olup, AB müktesebatına da uyumlu bir uygulamadır.

Genel olarak, **“İtibari finansman gider indirimi”** uygulamasının yasal dayanaklarına bakıldığında, öz kaynak finansmanı ile yabancı kaynakla finansman arasındaki ayırmacılığın ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, bazı kurumlar bu uygulama dışında bırakılmaktadır. Örneğin Belçika’da, statüsü onaylanmış koordinasyon merkezleri, yatırım fonu veya ortaklığı niteliğindeki şirketler, denizcilik şirketleri ve küçük-orta ölçekli firmalardan yatırım veya yenileme rezervi uygulamasını seçenler bu uygulama kapsamı dışında bırakılmıştır.

“İtibari finansman gider indirimi” uygulamasında indirim tutarı “tahsis edilmiş öz kaynak” üzerinden hesaplanmaktadır. İlgili yılda esas öz kaynak hesap dönemi başındaki bir önceki yıl kapanışı sırasında tespit edilen tutardır.

Benzer tanım, mevcut KVK’nın örtülü sermaye uygulamasındaki “öz sermaye” tanımı ile benzerlik göstermektedir.

Örneğin Belçika bu uygulama ile ilgili olarak aşağıdaki takvim yılları için belirlenen oranlarda indirimlerin yapılmasına imkân vermektedir. 2013 takvim yılı dâhil olmak üzere söz konusu indirim oranı normal şirketler için %3, KOBİ niteliğindeki şirketler için %3,5 olarak sabitlenmiştir.

Takvim		
Yılı	Normal Oranlar	KOBİ Oranları
2007	3,442%	3,942%
2008	3,781%	4,281%
2009	4,307%	4,807%
2010	4,473%	4,973%
2011	3,8%	4,3%
2012	3,425%	3,925%
2013	3,0%	3,5%

Kazancın yeterli olmadığı yıllarda söz konusu indirim tutarının sonraki yıllara devri mümkün olmalıdır. “İtibari finansman gider indirimi” uygulamasının ülkemizde kayıt dışılıkla mücadelede de önemli bir katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz. Aksi takdirde her beş yılda bir yapılan yurt içi ve yurt dışı varlık barışı veya vergi aflarının söz konusu mücadelede katkı sağlamadığı gibi, vergi bilincini de erozyona uğrattığı kanaatindeyiz.

Buna ilave olarak değişik nedenlerle öz kaynak ile faaliyetini finanse eden kişi ve kurumlar için yaratılan dezavantaj ortadan kaldırılacaktır.

Abdulkadir Kahraman

Vergi Bölüm Başkanı, Şirket Ortağı

Yeminli Mali Müşavir

T: +90 216 681 90 04

E: akahraman@kpmg.com

M: +90 533 294 97 24

Örtülü Sermaye Kapsamında Değerlendirilen Borçlanmalarda Düzeltilme İşlemlerinin Yapılmasında Karşılaşılan Sorunlar

Didem Keşmir

Tam mükellef kurumlar arasında gerçekleşen ve örtülü sermaye kapsamında değerlendirilen borçlanma işlemlerinde, borcu kullanan kurumun zararda olması veya istisnaya konu gelirleri nedeni ile kurumlar vergisi matrahının oluşmadığı durumlarda, borcu veren kurum tarafından düzeltme yapıp yapılamayacağı konusunda Gelir İdaresi tarafından verilen farklı görüşler mükellefler nezdinde tereddüt oluşturmaktadır.

Giriş

2012 hesap dönemi kapanışının yaklaşması ile birlikte, dönem sonu işlemleri mükelleflerin gündemlerinde ilk sırada yer alacaktır.

Dönem sonlarında mükellefler tarafından dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, örtülü sermayeye konu borçlanma işlemlerine taraf olan kurumlarca gerçekleştirilecek düzeltme işlemleridir.

Özellikle, örtülü sermaye kapsamında değerlendirilen borçlanma işlemlerine taraf olan tam mükellef kurumların gerçekleştirmesi gereken düzeltme işlemlerine ilişkin olarak Gelir İdaresi'nce son zamanlarda sunulan görüşlerin uygulamada mükellefler nezdinde bazı tereddütler oluşturduğunu görüyoruz.

Yazımızda; tam mükellef kurumlar arasında gerçekleşen ve örtülü sermaye kapsamında değerlendirilen borçlanma işlemlerinde, borcu kullanan kurumun zararda olması veya istisnaya konu gelirleri nedeni ile kurumlar vergisi matrahının oluşmadığı durumlarda, borcu veren kurum tarafından düzeltme yapıp yapılamayacağı hususu üzerinde duracağız.

Örtülü Sermayede Düzeltme İşlemlerine İlişkin Olarak Kanun ve Tebliğ ile Yapılan Açıklamalar

"Örtülü Sermaye" ile ilgili düzenlemeler 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 12. maddesinde yapılmış olup, 1 Seri No:lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ise uygulamaya ilişkin açıklamalar getirmiştir. Buna göre, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 12. maddesi kapsamında gerçekleşen borçlanma işlemleri "örtülü sermaye" kapsamında değerlendirilecektir. Borcu kullanan kurum, örtülü sermaye olarak dikkate alınan borç tutarına isabet eden faiz, kur farkı ve benzeri ödemeleri Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 11. maddesine istinaden kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alamayacaktır. Kanun'un 12/7 maddesinde ise; örtülü sermaye üzerinden kur farkı hariç, faiz ve benzeri ödemeler veya hesaplanan

tutarların Kurumlar Vergisi kanunlarının uygulanmasında, gerek borç alan gerekse borç veren kurum tarafından, örtülü sermaye şartlarının gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacağı belirtilmiştir.

Yine aynı maddede, daha önce yapılan vergilendirme işlemlerinin, tam mükellef kurumlar tarafından yapılacak düzeltmede örtülü sermayeye ilişkin kur farklarını da kapsayacak şekilde, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltileceği, ancak bu düzeltmenin yapılması için örtülü sermaye kullanan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartı getirilmiştir.

1 Seri No:lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin 12.4.1 maddesinde ise borç veren kurumun tam mükellef kurum olması halinde yapılacak düzeltme işlemlerine ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

"Kullanılan borç nedeniyle, geçici vergi dönemi içinde örtülü sermaye şartlarının gerçekleşmesi halinde, o dönemde daha önce borç alan kurum tarafından giderleştirilen faiz, kur farkı ve benzeri giderler, bu işlemin yapıldığı geçici vergi döneminde hesaben gerekli düzeltmeye tabi tutulabilecektir. Borç veren kurum tarafından da aynı dönem içinde düzeltme yapılabilmesi mümkündür.

Düzeltilmenin, gider yazılan geçici vergi döneminden sonra yapılması halinde, borç alan kurum tarafından verilen düzeltme beyannamesi ile tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartıyla, borç veren kurum tarafından da (bir sonraki geçici vergi döneminde) düzeltme yapılabilecektir. Borç veren kurum tarafından düzeltme yapılırken, faiz gelirlerinden örtülü sermayeye isabet eden kısımlar kâr payı geliri olarak dikkate alınacak ve şartların varlığı halinde iştirak kazançları istisnası olarak vergiden istisna edilecek; kur farkı gelirlerinden örtülü sermayeye isabet eden herhangi bir tutar var ise bu gelirler de vergiye tabi kazancın tespitinde dikkate alınmayacak; YTL'nin

değer kazanması sonucu örtülü olarak konulmuş sermayeye isabet eden bir kur farkı giderinin mevcut bulunması halinde de bu gider vergiye tabi kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Hesap dönemi kapandıktan sonra örtülü sermaye kullanan kurumun yapacağı düzeltme talebi, vergi dairesince Vergi Usul Kanunu uyarınca değerlendirilip sonuçlandırılacaktır. Bu düzeltme sonucu tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması halinde, karşı tarafın da gerekli düzeltme işlemini kendiliğinden yapması mümkün olacaktır. Verginin kesinleşmesi; dava açma süresi içinde dava açılmaması, yargı mercilerince nihai kararın verilmiş olması veya uzlaşmanın vaki olması gibi haller nedeniyle, verginin kesinleşmesi ve itiraz edilmeyecek duruma gelmesidir. Örtülü sermaye kapsamındaki finansmanı kullandıran kurum nezdinde yapılacak düzeltmede dikkate alınacak tutar, kesinleşen ve ödenen tutar olacaktır. Örtülü sermaye kapsamında borç kullanan kurumun, zamanaşımı süresi içinde düzeltme talebinde bulunmuş olması halinde, düzeltme sonucu tarh edilen verginin kesinleşip ödenmesi şartıyla karşı tarafta da süreye bakılmaksızın gerekli düzeltme işlemi yapılacaktır.”

Yapılacak Düzeltme ile Amaçlanan Mükerrer Vergilendirmenin Önlenmesidir

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun gerekçesinde de belirtildiği üzere, yapılacak olan düzeltme ile bir kurumda örtülü sermaye şartlarını taşıması sebebiyle indirimi reddedilen borçlar için nakden veya hesaben ödenen faizlerin, mükerrer vergilemeyi önlemek amacıyla elde eden yönünden kar payı olarak yeniden tasnif edilmesi ve buna göre gerekli düzeltmelerin yapılması amaçlanmıştır.

Vergilerin Kesinleşmiş ve Ödenmiş Olması Şartı Hangi Durumlarda Aranmaktadır?

Kanun maddesinde düzeltmenin

yapılabilmesi için örtülü sermaye kapsamındaki borcu kullanan kurum adına tarh edilen verginin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartı ifade edilmiş, ancak bu şartın geçici vergi dönemlerinde yapılacak düzeltme işlemleri için de aranıp aranmayacağı konusuna değinilmemiştir. Tebliğ’de yapılan açıklamalarda ise, düzeltmenin borcu veren kurum tarafından geçici vergi dönemlerinde hesaben yapılması durumunda, borç veren kurum tarafından da aynı dönem içinde düzeltme yapılmasının mümkün olduğu ifade edilmiş, bu şekilde yapılacak olan düzeltme işlemlerinde, borcu kullanan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartı üzerinde durulmamıştır.

Kanun ve ilgili Tebliğ maddelerinde yapılan açıklamalardan hareketle, borcu kullanan kurum adına tarh edilen verginin kesinleşme ve ödenmiş olması şartının, düzeltme işleminin geçici vergi dönemlerinde hesaben ve karşılıklı olarak yapılması halinde aranmadığı sonucu çıkmaktadır.

Tebliğ’de, düzeltmenin gider yazılan geçici vergi döneminden sonra yapılması durumunda borç alan kurum tarafından verilen düzeltme beyannamesi ile tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartı vurgulanmış, buna göre borç veren kurum tarafından da (bir sonraki geçici vergi döneminde) düzeltme yapılabileceği ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, borcu kullanan kurum tarafından tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartının, yapılacak olan düzeltmenin ilgili faiz gideri ve benzer ödemelerin gider yazıldığı geçici vergi döneminden sonra borcu kullanan kurum tarafından düzeltme beyannamesi verilmesi sureti ile yapılması durumunda arandığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Diğer bir ifade ile, verilecek olan düzeltme beyannamesinde, örtülü sermayeye isabet eden faiz gideri ve benzeri ödemeler borcu kullanan tarafından “kanunen kabul edilmeyen gider” olarak dikkate alınacaktır.

Borç veren kurum tarafından, örtülü sermaye kapsamındaki borç üzerinden elde ettiği faiz gelirinin “iştirak kazancı” istisnası olarak değerlendirilmesi ise, borcu kullanan kurum adına ilgili düzeltme sonucu tahakkuk edecek vergilerin kesinleşmesi ve ödenmiş olması şartına bağlanmıştır.

Vergilerin Kesinleşmiş ve Ödenmiş Olması Ne Demektir?

Vergi Usul Kanunu’nun 20. maddesinde verginin tarhi, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibarıyla tespit eden idari muamele olarak tanımlanmıştır.

Vergi Usul Kanunu’nun 22. maddesinde verginin tahakkuku, “tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir” şeklinde tanımlanmıştır. 1 Seri No’lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nin 12.4.1 maddesinde verginin kesinleşmesi; dava açma süresi içinde dava açılmaması, yargı mercilerince nihai kararın verilmiş olması veya uzlaşmanın vaki olması gibi haller nedeniyle, verginin kesinleşmesi ve itiraz edilmeyecek duruma gelmesi olarak ifade edilmiştir.

Verginin tarhi idari bir işlemdir. Beyan üzerinden alınan vergiler, vergi dairesince düzenlenecek tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilir. Bu çerçevede, mükellefler tarafından geçici vergi veya kurumlar vergisi beyannamesinin beyan edilmesi ile, tarh edilen vergiler tahakkuk edecektir. Beyannamelerin ihtirazi kayıt ile verilmemesi ve dava açma süresi içinde dava açılmaması durumunda da tahakkuk eden vergi kesinleşecektir.

Gelir İdaresi Tarafından Verilen Görüşler

Gelir İdaresi tarafından önceki dönemlerde verilen görüşleri incelediğimizde, borcu kullanan kurum nezdinde kurumlar vergisi matrahının oluşup oluşmaması hususuna bakılmaksızın, mükelleflerin zararlı durumlarda da örtülü sermaye faizi ödemesi

durumu ile karşılaşılabileceği, bu taktirde ileride elde edilecek kazançla mahsuben yapılan bir dağıtımın söz konusu olduğu, borç kullanan kurumun zarar etmesi veya kar dağıtımını olarak dikkate alınan faiz gelirinden daha az kar elde etmesinin istisna uygulamasına engel teşkil etmeyeceği yönünde görüş beyan edildiğini görüyoruz.

Ancak Gelir İdaresi tarafından son zamanlarda verilen görüşler örtülü sermaye kapsamında borcu kullandıran kurumun zararda olması veya diğer nedenler ile kurumlar vergisi matrahının oluşmaması nedeni ile bu kurum adına tarh edilen kesinleşmiş ve ödenmiş bir vergiden söz edilmesinin mümkün olmadığı, bu çerçevede karşılıklı düzeltmeye ilişkin şartların yerine getirilmediği ve borcu veren kurum tarafından faiz gelirinin iştirak kazancı istisnası olarak dikkate alınamayacağı yönündedir.

Bahsedilen görüşlerde, borcu kullanan kurumun zararda olması veya istisnaya konu gelirleri nedeni ile kurumlar vergisi matrahının oluşmadığı, bu nedenle tarh edip kesinleşen ve ödenen bir vergiden bahsedilemeyeceği hususları vurgulanmaktadır.

Mükellef Nezdinde Tereddüt Oluşturan Hususlar ve Görüşlerimiz

Yazımızın önceki kısımlarında da belirtildiği üzere; Kanun ve ilgili Tebliğ’de yapılan açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, örtülü sermaye kapsamındaki borçlanma işlemlerine taraf olan tam mükellef kurumlarca yapılacak karşılıklı düzeltme işlemlerinde, “tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş” olması şartının, ilgili geçici vergi dönemlerinde yapılması gereken düzeltme işlemlerinin hesaben ve karşılıklı olarak yapılmaması durumunda geçerli olduğunu anlıyoruz. Vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartının ise, düzeltmenin gider yazılan geçici vergi döneminden sonra yapılması halinde geçerli olduğu sonucuna ulaşıyoruz.

Zira, Tebliğ’de yapılan açıklamalarda da düzeltmenin gider yazılan geçici vergi döneminden sonra yapılması halinde, borç alan kurum tarafından verilen düzeltme beyannamesi ile tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartıyla, borç veren kurum tarafından da (bir sonraki geçici vergi döneminde) düzeltme yapılabileceğinin açıkça vurgulandığını görüyoruz.

Bu noktada Gelir İdaresi tarafından verilen görüşlere katılmadığımız hususlar;

- Düzeltmenin gider yazılan geçici vergi döneminden sonra yapılması ve düzeltme sonrası borcu kullanan kurumun zarar beyan etmesi veya istisna kazançları nedeni ile kurum matrahının oluşmaması, verginin tahakkuk ettiği ve kesinleştiği gerçeğini değiştirmeyecektir. Borcu kullanan kurum tarafından beyan edilecek düzeltme beyannamesi ile, vergi dairesince düzenlenecek tahakkuk fişi ile tahakkuk işlemi gerçekleşecek ve beyannamenin ihtirazi kayıt ile verilmemesi ve dava açma süresi içinde dava açılmaması durumunda da tahakkuk eden vergi kesinleşecektir.

- Yapılacak olan düzeltme ile, borcu kullanan kurum nezdinde örtülü sermayeye isabet eden faiz gideri ve benzeri ödemelerin kanunen kabul edilmeyen gider olarak gösterilmesi ile cari dönem zararı söz konusu tutar kadar azalacak ve bu şekilde tespit edilen mali zarar sonraki dönemlere devredecektir. Borcu kullanan kurumda kurumlar vergisi matrahının oluşmaması ve fiilen ödenen bir vergi doğmasa bile, ileride elde edilecek kazançla mahsuben yapılan bir kar dağıtımından söz edilebilecektir. Örtülü sermaye kapsamındaki faiz gideri ve benzeri ödemeler, kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılmayarak cari dönem zararını azaltacak, bu şekilde sonraki dönem kazançlarından mahsup edilebilecek geçmiş yıl zararı, söz konusu tutar kadar azaltılmış olacaktır.

- Gelir İdaresi tarafından verilen görüşlerde ise, “tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması” şartının gider yazılan geçici vergi döneminden sonra düzeltme beyannamesi ile yapılacak düzeltmelerde değil, geçici vergi dönemlerinde yapılacak düzeltmelerde de geçerli olduğu sonucuna varılmaktadır. Yine bu görüşlerden, örtülü sermaye kapsamında borcu kullanan kurumun zararda olması veya istisnaya konu gelirleri nedeni ile kurumlar vergisi matrahının oluşmadığı durumlarda yapılan bir tarhiyat ile kesinleşen ve ödenen bir vergiden söz edilemeyeceği, bu nedenle de borcu veren kurum nezdinde kar payı olarak adlandırılan faiz gelirinin iştirak kazancı istisnası olarak değerlendirilemeyeceği sonucu çıkmaktadır.

Kanaatimizce; düzeltme işleminin borcu kullanan kurum tarafından, faiz ve benzeri ödemelerin gider yazıldığı geçici vergi döneminden sonra yapılması ve düzeltme sonrası borcu kullanan kurumun zarar beyan etmesi veya istisna kazançları nedeni ile kurum matrahının oluşmaması verginin tahakkuk ettiği ve kesinleştiği gerçeğini değiştirmeyecek olup, borcu kullanan kurumda fiilen ödenen bir vergi doğmasa bile, ileride elde edilecek kazançla mahsuben yapılan bir kar dağıtımından söz edilebilecektir.

Özellikle 2012 hesap dönemi kapanışı yaklaşırken, ilişkili kişiler ile örtülü sermaye kapsamında borçlanma ilişkisine giren firmalarca yapılacak karşılıklı düzeltme işlemleri önem arz edeceğinden, mükellefler nezdinde tereddüt oluşturan hususların giderilmesi amacı ile Gelir İdaresi tarafından uygulamaya yönelik yol gösterici açıklamaların yapılması gerekmektedir.

Didem Keşmir

Vergi, Kıdemli Müdür

T: +90 216 681 91 19

M: +90 533 285 27 34

E: dkesmir@kpmg.com

Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Uyarınca Serbest Meslek Kazançlarının Vergilendirilmesi ve Kaynakta Kesilen Vergilerin İadesi

Timur Çakmak

Uzun yıllar müzakeresi devam ettikten sonra 19 Eylül 2011 tarihinde Berlin’de imzalanan ve 16 Ocak 2012 tarih ve 2012/2695 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanıp 24 Ocak 2012 tarih ve 28183 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan “Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaçakçılığını Önleme Anlaşması” 1 Ağustos 2012 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anlaşma’nın 30 (Yürürlük) Maddesi uyarınca Anlaşma hükümleri 1.1.2011 tarihinden sonraki vergilendirme dönemleri için uygulanacaktır. Bu nedenle, Anlaşma’nın yürürlüğe girdiği tarih ile geçerlilik tarihi arasında 19 ay geçmiş ve bu dönemde her iki ülkede de iç mevzuat hükümlerine göre vergileme yapılmış bulunmaktadır.

Bu nedenle, Anlaşma kapsamındaki gelirlerin iç mevzuat hükümlerine göre vergilendirilmiş olduğu durumlarda, vergilendirmenin Anlaşma hükümlerine uygun olarak yapılması için Gelir İdaresi Başkanlığı’nın yaptığı açıklamada mükelleflerin **düzeltilme başvurusunda** bulunmaları gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla, Anlaşma hükümleri ve iç mevzuat hükümlerine göre serbest meslek kazançlarının vergilendirilmesinde ve iade prosedüründe dikkat edilecek hususlar ayrıntılı olarak aşağıdaki bölümlerde açıklanmıştır.

2. ANLAŞMAYA GÖRE SERBEST MESLEK KAZANÇLARININ VERGİLENDİRİLMESİ

1 Ağustos 2012 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması açısından serbest meslek faaliyetleri kapsamındaki düzenlemeleri üç ayrı maddede yapılan düzenleme ile ele alındığı görülmektedir. Bunlar ise 5/3-b, 14 ve Anlaşma’ya Ekli protokolün 2-a maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemelerin ayrıntısı aşağıdaki gibidir.

2.1 Gerçek Kişilerin, Diğer Akit Devlette İfa Ettiği Serbest Meslek Faaliyetlerinin Vergilendirilmesi

Anlaşma’nın 14. maddesi yalnızca gerçek kişilere uygulanmak üzere, gerçek kişilerin diğer akit devlette icra edecekleri serbest meslek faaliyetleri ve bu faaliyetlerden elde edilen kazançların hangi ülkede ve hangi şartlar ile vergilendirileceğini düzenlemiştir. Ayrıca hangi faaliyetlerin Serbest Meslek Faaliyeti olduğu ise, 14. maddenin 2. fıkrasında tanımlanmıştır.

Buna göre **“Serbest meslek faaliyetleri”** terimi, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerinin yanı sıra, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici veya öğretici faaliyetleri kapsamına alacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla, madde bir taraftan kimlerin faaliyetlerinin serbest meslek faaliyeti kapsamında değerlendirileceği konusunda belirleme yaparken diğer taraftan da hangi faaliyetlerin bu kapsamda değerlendirileceğini açıklamıştır. Bu nedenle bilimsel, edebi, artistik, eğitici veya öğretici faaliyetler net olarak kapsamı belirtilmemesine rağmen serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilecektir.

Anlaşma’nın 14. maddesinin 1. fıkrasında ise hangi ülkenin ve hangi şartlarla gerçek kişilerin icra ettiği serbest meslek faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirleri vergilendirileceği hususunu açıklamaktadır.

Buna göre;

Bir akit devletin mukimi olan **bir gerçek kişinin** serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelirin, yalnızca mukim olduğu devlette vergilendirileceğini, bununla beraber, bu hizmet veya faaliyetler diğer devlette icra edilirse ve eğer:

- a) bu kişi, bu diğer devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip ise; veya
- b) bu kişi, bu diğer devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya

daha uzun bir süre kalırsa, söz konusu gelirin aynı zamanda bu diğer akit devlette de yani gelirin elde edildiği kaynak devlette de **vergilendirilebileceği hüküm altına alınmıştır.**

Dolayısıyla, örneğin Anlaşma'nın 14. maddesine göre bir Alman mukimi gerçek kişinin Türkiye'de icra ettiği serbest meslek kapsamındaki bir hizmeti karşılığında Türkiye'de elde ettiği kazancın Türkiye'de vergilendirilebilmesi için yukarıda da ifade edildiği üzere; Alman mukimi gerçek kişinin;

- 1) Ya Türkiye'de sabit bir yer veya iş yerinin olması veya

- 2) Türkiye'de 12 aylık herhangi bir dönemde kesintisiz 183 gün veya daha uzun kalması gerekmektedir.

Eğer bu şartlardan herhangi biri gerçekleşmez ise vergileme hakkı Türkiye yerine Almanya'ya geçmektedir. Benzer durumun tersi aynı şekilde Türk mukimleri için de Almanya açısından geçerlidir.

Anlaşma'nın 14. maddesine göre örneğin Alman mukimi gerçek kişinin yukarıda belirtilen iki şarttan birini ihlal ederek Türkiye'de bir serbest meslek kazancı elde etmesi halinde, olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir ya da yalnızca bu diğer devlette (Türkiye'de) bulunulan süre içinde

icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelirin Türkiye’de vergilendirilebileceğini belirtmek suretiyle söz konusu gerçek kişilerin vergiye tabi gelirlerinin sınırını çizmiş bulunmaktadır.

2.2 Kurumların, Diğer Akit Devlette İfa Ettiği Serbest Meslek Faaliyetlerinin Vergilendirmesi

Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması’nın “İşyeri” başlıklı 5. maddesinin 3. fıkrasının (b) bendi ise kurumların diğer akit devlette icra ettikleri serbest meslek faaliyetleri kapsamında elde ettiği kazançların vergilendirilmesini düzenlemiştir. Buna göre; bir teşebbüs tarafından, çalışanları veya teşebbüs tarafından bu amaçla görevlendirilen diğer personel aracılığıyla bir akit devlette ifa edilen ve herhangi bir 12 aylık dönemde toplam 6 ayı aşan bir süre veya sürelerde devam eden (aynı veya bağlı proje için), danışmanlık hizmetleri de dahil, hizmet tedariklerinin **işyeri** oluşturacağı hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, örneğin Alman mukimi bir teşebbüs veya şirketin, çalışanları veya görevlendireceği diğer personel vasıtasıyla, 12 aylık bir dönemde toplam 6 ayı aşan bir süre veya sürelerde danışmanlık hizmetleri de dahil olmak üzere her türlü hizmet tedarikinin veya ifasının işyeri oluşturacaktır. Burada 6 aylık sürenin hesabına özellikle dikkat etmek

gerekmektedir. Gelir İdaresi Başkanlığı bugüne kadar süregelen uygulamasında teşebbüsler adına serbest meslek faaliyetini icra etmek amacıyla Türkiye’de bulunacak şahısların tamamının Türkiye’de bulundukları gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunan süreyi dikkate almaktadır. Örneğin, 5 kişi 40 gün aynı işi Alman teşebbüsü adına Türkiye’de icra ederse işyeri oluşumu açısından bu süre 40 olarak değil (5x40) 200 gün olarak dikkate alınacak ve 6 aylık süreyi geçtiği için işyeri oluşmuş olarak değerlendirilecektir.

Anlaşma’nın 5. maddesine göre örneğin bir Alman teşebbüsünün Anlaşma’nın 5/3-b kapsamında bir işyeri oluşması, bu maddede belirtilen faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların, iç mevzuat açısından Türkiye’de vergilendirileceği anlamına gelmektedir. Dolayısıyla, Türkiye bu durumda Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 30/1-b/ii maddesine göre dar mükellef kurumlar tarafından Türkiye’de elde edilen serbest meslek kazançları dolayısıyla bunlara yapılan ödemeler üzerinden % 20 oranında stopaj suretiyle vergileme yapabilmektedir.

2.3 Royalti – Serbest Meslek Ayrımı

Anlaşmaya ekli Protokol’ün 2/a maddesinde ise teknik hizmetler ile royalti kapsamındaki hizmetlerin karıştırılmaması açısından bir tanımlama konulmuştur. Buna göre, bilimsel, jeolojik ya da teknik nitelikteki çalışmalar veya araştırmalar dâhil olmak üzere teknik hizmetler veya ozalit çizimler dahil olmak üzere mühendislik mukaveleleri veya danışmanlık ya da denetim hizmetleri karşılığında alınan ödemelerin Anlaşma’nın 7. veya 14. maddesi hükümlerinin uygulanacağı ödemeler olarak kabul edileceği belirtilmek suretiyle genel olarak royaltiler ile karıştırılmaması amaçlanmıştır.

Bilindiği üzere nitelik olarak serbest meslek faaliyetleri ile Anlaşma’nın 12. maddelerinde tanımlanan royalti veya gayri maddi hak bedellerini uygulamada birbirinden ayırmak kolay olmamaktadır.

Ayrıca royalti ödemelerinin ise Türkiye’de bulunma veya işyeri ile bağlantılı olmaksızın Anlaşma’ya göre % 10 oranında vergilendirilmesi söz konusudur. Dolayısıyla, Protokol’ün 2. maddesiyle getirilen bu düzenlemeye göre en azından royalti sayılma ihtimali olan bilimsel, jeolojik ya da teknik nitelikteki hizmetlerin serbest meslek faaliyetleri kapsamında vergilendirilmesi garanti altına alınmıştır. Aksi halde çok iyi ayırım veya tanımlamasının yapılamaması halinde teknik hizmetlerin know-how olarak değerlendirilerek 12. madde kapsamında (Royalti) vergilendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

3. ANLAŞMAYA GÖRE TÜRKİYE’DE VERGİLENDİRİLMEMESİ GEREKEN SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA DÜZELTME İŞLEMLERİ

Yukarıda da ifade edildiği üzere Türkiye-Almanya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 1 Ağustos 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla, Anlaşma’nın, teşebbüsler açısından 5/3-b ve gerçek kişiler açısından ise 14. maddesinde belirtilen şartların gerçekleşmemesi durumunda Türkiye’nin söz konusu bu kazançlar üzerinden vergi alma hakkı ortadan kalkmaktadır. Ancak Anlaşma’nın geçerlilik tarihi ile yürürlük tarihi arasında Alman mukimlerine yapılan bu tür ödemeler üzerinden Kurumlar Vergisi Kanunu 30. maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu’nun 94. maddesine göre stopajlar yapılmış bulunmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu bu anlaşma hükümlerinin yerel mevzuata göre öncelikle geçerli olması nedeniyle Anlaşma’ya göre vergilenmemesi gereken ancak Anlaşmasız geçen dönemde, serbest meslek faaliyeti kapsamındaki kazançların üzerinden ödenen vergilerin iadesi gerekmektedir.

Genel olarak düzeltme işlemleri VUK 120-126. maddelerde düzenlenmiş bulunmaktadır. VUK’nun 122. maddesinde de mükellefler, vergi muamelelerindeki hataların düzeltilmesini vergi dairesinden yazı ile isteyebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Düzeltilme işlemlerinin kaynağa kesilen vergiler yönünden nasıl yapılması gerektiği konusu her iki ülke mukimleri açısından önem arz etmektedir. Dolayısıyla yerel mevzuata göre kesilen vergilerin Anlaşma hükümleri ile uyumlaştırılması gerekmektedir. Önceki bölümlerde belirtildiği üzere Gelir İdaresi Başkanlığı'nın yaptığı açıklamada da mükelleflerin düzeltme başvurusunda bulunmaları gerektiği belirtilmiştir. Bunun için de dar mükellef statüsündeki Alman mukimlerinin düzeltme başvurularında aşağıda belirtildiği üzere birkaç yöntem uygulanabilecektir.

Buna göre bir Alman mukiminin düzeltme ve iade talebi;

i. Almanya'nın Anlaşma'yı uygulamaya yetkili otoritelerden alacakları mukimlik belgesinin ve noterce onaylı Türkçe tercümesi ile birlikte doğrudan kesintinin yatırıldığı vergi dairesine bir dilekçe ile başvurusu halinde,

ii. Dar mükellef Alman mukimin noter kanalıyla bir şahsa özel vekâletname¹ vermesi halinde (yurtdışındaki noter vasıtasıyla verilen vekâletnamede Türk elçilik veya konsoloslukların onayı olmalı) yine yetkili otoriteden alınan mukimlik belgesi ve yine noter onaylı Türkçe tercümesi ile birlikte vekili tarafından yine kesintinin yapıldığı vergi dairesine başvurusu halinde,

iii. Veya vergi sorumlularının doğrudan düzeltme talebine izin verilmesi halinde vergi sorumluları tarafından doğrudan bir dilekçe ile ve kesinti yapılan Alman mukime

ait yetkili otoriteden alınan mukimlik belgesiyle muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine düzeltme başvurusunda bulunması halinde,

Yerine getirilebilecektir.

Türkiye'de elde edilen ve kaynağa vergilenen gelirler itibarıyla mükellef; bu gelirleri elde eden Alman mukimleridir. Dolayısıyla iç mevzuat açısından asıl olan kaynağa vergilenen gelirler nedeniyle dar mükellef Alman mukimlerinin düzeltme talebinde bulunmasıdır. Ancak bununla birlikte iç uygulamada sorumlu sıfatıyla kesinti yapan vergi sorumlularına da düzeltme imkânı tanınması gerektiği kanaatindeyiz. Çünkü VUK'un 8. maddesinde mükellef tabirinin vergi sorumlularını da kapsayacağı hükmünü içermektedir. Kaldı ki vergi idaresinin bugüne kadar yapılan uygulamalarında vergi sorumlularına düzeltme imkânının tanındığı bilinmektedir.

4. SONUÇ

Almanya anlaşmasının 01.08.2012 tarihinde 01.01.2011 tarihinden geçerli olarak yürürlüğe girmesiyle her iki ülke mukimlerine de anlaşmanın olmadığı dönemler için yerel mevzuatlar uyarınca vergilenen gelirleri ve özellikle de serbest meslek kazançları dolayısıyla Anlaşma'nın 5/3-b ve 14. maddelerinde belirtilen şartların gerçekleşmemesi halinde (sabit yer ve 183 gün veya 6 ay) dolayısıyla iade hakkı doğmaktadır. Türkiye açısından söz konusu bu iade, VUK'ta yer alan düzeltme hükümleri ve daha önceki uygulamalar uyarınca Alman mukimler tarafından alınabilecektir. Alman tarafınca ise bu konuda henüz bir açıklama yapılmamıştır.

Düzeltilme ve iade işlemleri ise bundan önceki olaylarda olduğu gibi ilgili vergi dairesine başvurulması halinde yerine getirilecektir. Burada düzeltme başvurularının Anlaşma'nın 27. maddesinde yer alan 4 yıllık süre içerisinde yapılmasına dikkat etmek gerekmektedir.

Timur Çakmak

Vergi, Şirket Ortağı

T: +90 216 681 90 00

M: +90 530 954 64 09

E: tcakmak@kpmg.com

¹Söz konusu özel vekâletnamelerde; vekâlet verilen kişinin adı, adresi, varsa vergi numarası, iadesi talep edilen verginin cinsi, miktarı ve yılına (dönemine) ilişkin bilgilerin ve "bu vekâletname ile vekil tayin edilen kişinin azledilmesi halinde, azil tarihi ile durumun ilgili vergi dairesine yazı ile bildirildiği tarihe kadar geçen süre içinde vergi dairesince yapılacak işlemlerden vergi idaresi sorumlu değildir" ifadesinin yer alması gerekmektedir.

**Kurumlar Vergisi Mükellefleri için
Finansman Giderlerinde Son Durum:**

Finansman Gider Kısıtlaması Hükümleri Geri mi Geldi?

15 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6322 Sayılı Kanun’la, kanunen kabul edilmeyen giderlere bir yenisi daha eklendi. 01.01.2013’ten itibaren kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, işletmede kullanılan ve yatırım maliyetine eklenmeyen yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderleri toplamının belli bir kısmı (maksimum %10’una kadar olan kısmı) gider olarak kabul edilmeyecek.

Begüm Kitiş

Fakat yeni düzenleme pek çok soru işaretini beraberinde getirdi. Örtülü sermaye kapsamına giren kredilerle ilgili finansman giderleri bu kapsamda değerlendirilecek mi? Dış kaynaktan alınan borçlanmalar neleri kapsıyor? Uzun süre ödenmeyen, vade farkı işletilen ticari nitelikteki borçlanmalar da kapsama alınıyor mu? Hesaplama dikkate alınacak öz kaynak UFRS'ye göre mi yoksa Vergi Usul Kanunu'na göre mi belirlenecek? Sonuç olarak çeşitli finansman yöntemlerinin (ortak borcu, kredi, sermaye vb.) karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi artık daha da önem kazanıyor ve giderek daha karmaşık bir hal alıyor.

G enel olarak bir ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan giderler vergi matrahından indirilebilir. Bu çerçevede, işle ilgili olmak üzere her türlü finansman giderinin kanundaki diğer hükümler ile kısıtlanmadığı müddetçe gider olarak indirimi mümkündür.

Kurumlar Vergisi Kanunu özel olarak ortaklar ve ilişkili kişilerden yapılan borçlanmalardan kaynaklanan finansman giderlerinin indirimini aşağıdaki hükümler çerçevesinde kısıtlamıştır:

i) Örtülü sermaye
ii) Transfer fiyatlaması

Buna ilave olarak, bir varlık satın almak veya inşa etmek için katılan finansman giderlerinin aktifleştirilerek amortisman yolu ile gider yazılması hükmü de dikkate alınmalıdır, ancak bu hüküm sadece finansman giderinin hangi dönemde vergi matrahından indirileceği ile ilgili geçici bir fark yaratmaktadır.

Yukarıdaki kısıtlamalar dışında özel bir kısıtlama olmadığı için ortak veya ilişkili kişi dışında üçüncü şahıslardan yapılan borçlanmalardan kaynaklanan finansman giderlerinin indirimi serbest bırakılmıştır.

31 Mayıs 2012 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen ve 15 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6322 Sayılı Kanun’la, kanunen kabul edilmeyen bu giderlere bir yenisi daha eklendi. Yalnız 6322 Sayılı Kanun’un finansman giderlerinin kısıtlanmasıyla ilgili hükmü 01.01.2013’te yürürlüğe girecektir.

Yeni yapılan kanuni düzenlemeler ile şirketin dış kaynaklardan yapılan borçlanmalardan kaynaklanan finansman giderlerinin de bir kısmının vergi matrahından indiriminin kısıtlanması konusunda Bakanlar Kurulu’na yetki verilmiştir. Bu yetki henüz kullanılmamış olmakla birlikte 2013 yılından başlayarak söz konusu kısıtlamanın gündeme gelmesi beklenmektedir. Bakanlar Kurulu’nun finansman giderlerinin %10’unu aşmamak üzere bir kısıtlama getirme yetkisi vardır. Bakanlar Kurulu belirlenecek oranı sektörler itibarıyla de farklılaştırabilir. Ancak kredi kuruluşları, finansal

kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin dış kaynaklardan yapılan borçlanmalardan kaynaklanan finansman giderleri kısıtlama kapsamı dışında tutulmuştur.

Yeni düzenleme ile, öz kaynak kadar yabancı kaynağa ve yatırıma yönelik borçlanmaya kısıtlama yoktur. Ancak kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderleri (işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan giderler) toplamının %10’unu aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan kısmı, gider olarak kabul edilmeyecektir.

Yeni düzenlemeyi daha iyi anlayabilmek için örnek bir durum ortaya koyalım. Henüz Bakanlar Kurulu oran konusunda bir belirleme yapmadı; biz örneğimizde Bakanlar Kurulu’nun %10’a kadar finansman giderlerinin kurumlar vergisi matrahından indirimini kısıtladığını varsayalım.

Öz sermayesi 100.000 TL olan bir şirket ilişkisiz bir bankadan 300.000 TL kredi kullanmış ve bu kredi için 45.000 TL faiz giderine katlanmıştır. Bu durumda, öz sermayesini aşan kredi tutarı 200.000 TL’dir. 45.000 TL’lik faiz giderinin öz sermayesini aşan kısma isabet eden tutarı 30.000 TL olmaktadır (45bin/300bin*200 bin). 30.000 TL’nin %10’u olan 3.000 TL işle ilgili olduğu halde yeni düzenleme kapsamında kanunen kabul edilmeyen gider olarak değerlendirilecektir.

Mevcut örneğimizi biraz değiştirelim; kredinin ortaktan sağlandığını ve tutarının da 400.000 TL olduğunu varsayalım, faiz gideri 45.000 TL olsun.

5520 sayılı Kanun’daki örtülü sermaye hükümlerine bakarsak, öz sermayenin 3 katını aşan borçlanmalara ait finansman giderlerinin kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılmaması gerekiyor. Bu durumda, kanunen kabul edilmeyen gider tutarı 11.250 TL (45bin/400bin*100 bin) olarak hesaplanıyor. Finansman gider kısıtlaması hükümlerine göre ise, öz sermayeyi aşan

300.000 TL’ye isabet eden faiz gideri 33.750 TL olmakta (45bin/400bin*300 bin). Bu tutarın %10’u olan 3.375 TL’nin kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekir.

Görüldüğü üzere, örtülü sermaye hükümleri dikkate alındığında matrahtan indirilemeyen finansman gideri 11.250 TL, yeni düzenlemeye göre matrahtan indirilemeyen finansman gideri ise 3.375 TL olarak hesaplanmaktadır. Her 2 kanunun da yürürlükte olduğu varsayıldığında toplam tutar olan 14.625 TL (11.250+3.375) kanunen kabul edilmeyen gider olmaktadır. Bu durumda, bir mükerrerlik söz konusu olmaktadır. Örtülü Sermaye Kurallarına tabi olan dış kaynaklardan borçlanmalarda mükerrerliği çözmek için örtülü sermaye sınırına kadarlık kısma isabet eden finansman giderlerinin yeni düzenleme kapsamında kısıtlamaya tabi tutulması, örtülü sermaye sınırını aşan borçlanmalara isabet eden finansman giderlerinin ise yeni düzenleme kapsamında kısıtlamaya tabi tutulmaması gerektiği kanaatindeyiz.

Yeni düzenleme, Türkiye’de yerleşik kurumların finansman ihtiyaçlarını borçlanma yerine öz kaynakları ile finanse etmelerini teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda tartışılması gereken konular:

i) Borç/Öz kaynak karşılaştırması nasıl yapılacaktır (hangi bilanço üzerinden)?

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 12. maddesinde örtülü sermayenin hesaplanmasında dikkate alınacak öz sermayenin Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit edilecek öz sermaye olduğu hüküm altına alınmıştır. Öte yandan 6322 Sayılı Kanun’la getirilen yeni finansman gider kısıtlaması hükümlerinde ise öz kaynakları aşan yabancı kaynaklardan borçlanmaların finansman gider kısıtlamasına tabi olacağı belirtilmiş, öz kaynağın nasıl tespit edileceği açık ve net şekilde belirtilmemiştir.

6335 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu’nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup yasal defterler Vergi Usul Kanunu’na göre

tutulmaya devam edilecektir. Finansman gider kısıtlamasında dikkate alınacak öz kaynakların Vergi Usul Kanunu'na göre tespit edilen öz sermaye olduğu kanaatindeyiz ancak İdare tarafından yapılacak düzenlemelerde öz kaynağın tanımının yapılması uygun olacaktır.

Hatırlatmak istediğimiz husus, bugüne kadar Türkiye'deki şirketlerin yasal mali tabloların Uluslararası Muhasebe Standartlarına göre tutmamalarından ötürü firmaların öz sermayeleri Vergi Kanunları bakımından ayrılması zorunlu olmayan karşılıkları ayırmaları durumunda (kıdem tazminatı karşılığı, değer düşüklük karşılıkları gibi) ciddi anlamda düşebilmekte ve bu nedenle de finansman gider kısıtlaması uygulamasında olumsuz bir tabloyla karşı karşıya kalınmaktadır.

ii) Ortaklardan yapılan borçlanmalarda hem örtülü sermaye hem yeni kısıtlamalar birlikte nasıl uygulanacaktır?

Yukarıda açıkladığımız gibi, ortaklardan yapılan borçlanmalarda hem örtülü sermaye hem yeni kısıtlamaların birlikte

uygulanması mükerrer vergilemeye sebep olmaktadır. Bizce örtülü sermaye kapsamında değerlendirilen ve yasadaki borç/öz sermaye oranını aşan borçlanmalar finansman gider kısıtlamasına tabi olmamalıdır. Fakat konunun İdare tarafından yapılacak düzenlemelerle açıklığa kavuşturulması gerektiği kanaatindeyiz.

iii) Ticari işlemlerden doğan ama uzun süre ödenmeyen borçlar kapsama alınacak mıdır?

Ticari işlemlerden doğan ama uzun süre ödenmeyen borçlar halihazırda Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında borçlanma sayılmakta ve Örtülü Sermaye hükümlerine tabi olmaktadır. Dolayısıyla, ticari işlemlerden doğan ama uzun süre ödenmeyen borçların da mevcut düzenleme kapsamında finansman gider kısıtlaması hükümlerine tabi olacağı anlaşılmaktadır. Fakat bu durumun mükerrer vergilemeye sebep olması nedeniyle, konunun yapılacak düzenlemelerle açıklığa kavuşturulması gerektiği kanaatindeyiz.

Sonuç ve öneriler:

Mevcut düzenleme ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun örtülü sermaye hükümlerinin birlikte uygulanması durumunda, hem öz sermayenin 3 katını aşan kısma ait borçlanmalara ait finansman giderlerinin %100'ü kanunen kabul edilmeyen gider olmakta hem de öz kaynağı aşan borçlanmalara ait finansman giderlerinin %10'una kadar olan kısmı kanunen kabul edilmeyen gider olarak değerlendirilmekte, bu da mükerrerlik yaratmaktadır. Örtülü sermaye kapsamında değerlendirilen ve öz sermayenin 3 katını aşan kısma ait borçlanmalara ait finansman giderlerinin ayrıca finansman gider kısıtlamasına tabi olmaması gerektiği kanaatindeyiz. Konunun İdare tarafından yapılacak düzenlemelerle açıklığa kavuşturulmasını bekliyoruz.

Kurumlar Vergisi mükellefleri için finansman giderlerinin vergi matrahını nasıl etkileyeceği ve bunun şirketin toplam finansman maliyetine ilave vergi yükü olarak nasıl yansıtacağı yukarıda bahsedilen değişiklikler karşısında iyi planlanmalıdır; şirketin finansman modelinin vergisel olarak değerlendirilmesi ve çeşitli finansman yöntemlerinin (ortak borcu, kredi, sermaye vb) karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi giderek daha karmaşık bir hal almaktadır; bu konuda ihtiyaç olması durumunda uzman görüşü alınması tavsiye edilir.

Begüm Kitiş

Vergi, Direktör

T: +90 216 681 90 47

E: bkitis@kpmg.com

GÜMRÜK VERGİ ALACAKLARI VE CEZALARINDA UZLAŞMA

Murat Palaoğlu

Uzlaşma Nedir?

Uzlaşma, mükellefler adına yapılan tarhiyata karşı yargı yoluna gidilmeden, mükellef ile tarhiyatı yapan kurum arasında yapılan anlaşma uyarınca belirlenen kısmın mükellef tarafından ödenerek idari ihtilafın sonlandırılmasını öngören idari bir çözüm yolu olarak tanımlanabilir.

İdari yargıya veya itirazlara konu dosyalar, gerek mükellefler gerekse idare açısından hem iş gücü hem de maliyet unsuru olarak belirmiş, bunun üzerine dış ticarete tahsil edilen vergi ve cezalar için de bir uzlaşma müessesesi ihdas edilmesi gerekmiştir. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 244. maddesi bu yönde düzenlenerek, gümrük vergileri alacakları ile cezalara ilişkin 31.08.2011 günü itibarıyla uzlaşma kurumu getirilmiş, Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği ile de uygulamaya ilişkin düzenlemelere gidilmiştir.

Gümrük Alacaklarında Uzlaşmanın Kapsamı

İthalat veya ihracat yapan firmaların yapmış oldukları beyan ile gümrük idaresi tarafından yapılan denetlemeler ve kontroller esnasında tespit edilen farklılıklar veya beyan sahibi tarafından gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilen farklılıklara ilişkin 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve/veya diğer kanunlarla öngörülen vergiler ve/veya cezalar tebliğ edilmektedir.

Mükellefler tarafından yapılan beyanlarda, kanun hükümlerine yeterince nüfuz edilememesi veya kanun hükümlerinin yanlış yorumlanması nedeniyle eksiklik veya aykırılıklar söz konusu olabilmektedir.

Ayrıca, ihtilaf konusu olay yargı ve idari işlemi gerçekleştiren kurum tarafından farklı yorumlanabilmektedir.

Her iki durumda da gümrük idaresi açısından vergilere ilişkin olarak ek tahakkuk veya ceza kararı düzenlenmesi söz konusu olmaktadır. Böyle bir durumla karşılaşan firmalar, uzlaşma kurumundan yararlanabilmektedirler.

Uzlaşmaya tabi vergi ve cezaların kapsamı belirlenirken, gümrük idaresince tahsil edilen alacaklar esas alınmıştır. Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin 4. maddesi uyarınca, gümrük idaresince tespit edilen veya idarenin tespitinden önce beyan sahibince bildirilen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile Kanun'da ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezaların tümü uzlaşma kapsamına alınmıştır.

Yönetmeliğin 5. maddesi uyarınca, aşağıda yer alan tablolarda belirtilen gümrük vergileri ve para cezaları uzlaşmaya konu olabilir.

Para Cezaları:

Kanun Adı	Maddeleri
4458 sayılı Gümrük Kanunu	234, 235, 236, 237, 238, 239, 241
2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	4
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	51
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	16

Gümrük Vergileri:

- Gümrük Vergisi
- İlave Gümrük Vergisi
- Tek ve Maktu Vergi
- Dampinge Karşı Vergi
- Sübvansiyona Karşı Telif Edici Vergi
- Katma Değer Vergisi
- Özel Tüketim Vergisi
- Ek Mali Yükümlülük
- Toplu Konut Fonu
- Tütün Fonu
- Ek Fon
- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu
- Çevre Katkı Payı
- Telif Edici Vergi (İhracat)
- TRT Bandrol Ücreti (Ticari olmayan eşya için)

Uzlaşmaya Konu Olamayacak Alacaklar

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin 6. maddesinde uzlaşmaya konu olamayacak alacaklar belirlenmiştir. Anılan düzenleme uyarınca;

- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3. maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına ve kabahatlerine ilişkin alacaklar,
- Gümrük vergilerinin matrahına giren, ancak aslı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilmeyen vergi ve benzeri mali yükler,
- Aynı tür vergi veya cezanın bir kısmı,
- Alacak tutarının kesin tahsilinin öngörülmediği ve teminata bağlandığı durumlar,

uzlaşmaya konu edilemez veya bunlar hakkında uzlaşma talebinde bulunulamaz.

Uzlaşma Komisyonları

Uzlaşma komisyonlarının yetki alanı ihtilafa konu olan kamu alacağına göre değişiklik göstermektedir. 500.000 TL'ye kadar olan ihtilaflar için Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonları, 500.000 TL üzerindeki ihtilaflar için ise Merkezi Uzlaşma Komisyonu yetkili olacaktır.

Uzlaşma komisyonlarının yetki alanları belirlenirken aynı nitelikteki alacaklara ilişkin toplam tutar dikkate alınacak olup, komisyonlar üyelerin tamamının katılımı ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

Uzlaşma Başvurusu Nasıl Yapılır?

Gerek gümrük idaresince gerekse mükellefin beyanı ile tespit edilen farklılıklara ilişkin hesaplanan vergiler ve cezalar, muhatabına tebliğ edilir. Söz konusu tebliğin yapılmasından itibaren 15 gün içerisinde mükellefler uzlaşma talebinde bulunabilirler. Uzlaşma talebini doğrudan yükümlünün kendisi, temsilcisi veya özel vekâletname verilmesi şartı ile gümrük müşaviri yapabilecektir.

Belirli bir alacağa ilişkin uzlaşma talebi, ancak bir defa yapılabilir. Uzlaşmanın sağlanmadığı durumda tekrar uzlaşma talebinde bulunulamaz. Uzlaşmaya başvuran mükellef, uzlaşma süreci tamamlanmadan itiraz veya idari yargı yoluna gidemeyecektir. Diğer taraftan, uzlaşma talebi ancak itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve alacakları için yapılabilen olup, uzlaşma talebinde bulunulması halinde itiraz veya dava açma süresi durmaktadır.

Uzlaşma Görüşmeleri

Mükellef tarafından yapılan başvurunun kabulü üzerine uzlaşma görüşmesinden en az 5 gün önce uzlaşma davetiyesi komisyon sekreteryası tarafından uzlaşma talebinde bulunan yükümlüye tebliğ edilir. Mükellefin belirlenen yerde yapılacak toplantıda bulunması şarttır. Ancak haklı sebepler ileri sürülerek toplantı bir defaya mahsus olmak üzere ertelenebilir. Uzlaşma talebi dilekçesinin kayıtlara girmesinden itibaren azami 45 gün içerisinde uzlaşma sürecinin tamamlanması esastır.

Uzlaşma görüşmelerine yükümlünün bizzat katılması esas olup, dolaylı temsilcisi de katılabilir. Yükümlü dışında en çok 3 temsilci söz konusu görüşmelere katılabilecek olup, bunlar tutanaklara imza atamazlar.

Uzlaşma görüşmeleri esnasında uzlaşma sağlandığı takdirde durum tutanağa bağlanacaktır. Bu tutanağın tanzim tarihinden itibaren 1 ay içerisinde uzlaşılan vergi ve/veya ceza ilgisince ödenecektir. Uzlaşılan vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar olan süreç için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi de uygulanacaktır. Uzlaşmanın sağlandığı durumda ayrıca bu alacak dava konusu olamayacaktır.

Uzlaşmanın gerçekleşmemesi durumunda, komisyon nihai teklifini yaparak durumu

tutanağa bağlayacak, yükümlü eğer 15 gün içerisinde söz konusu teklifi kabul ettiğini bir dilekçe ile bildirirse uzlaşma gerçekleşmiş sayılacaktır.

Uzlaşmanın gerçekleşmemesi durumunda yine bu durum tutanağa bağlanacak ve tutanağın bir örneği ilgili kişiye verilecektir.

Uzlaşma Sağlanamaması Halinde Yapılacak İşlemler Nelerdir?

Yükümlüler, uzlaşma komisyonu ile yapmış oldukları görüşmelerde uzlaşamamaları halinde mevcut duruma ilişkin idari itiraz ve yargı yoluna başvurulabilirler. İtiraz ile uzlaşma aynı anda yürüyen süreçler değildir. İtiraza konu edilmiş alacaklar için uzlaşma talebinde bulunulmayacağı gibi, uzlaşma sürecinde de itiraz edilemeyecektir. Zira dava açabilmek için itiraz yollarının tüketilmesi gerektiği için, dava yoluna gidecek yükümlülerin de itiraz sürecini tamamlamaları gerekmekte olup, uzlaşılan işlemlere ilişkin dava yoluna gidilemeyecektir.

Uzlaşma İstatistikleri

Yeni bir uygulama sayılabilecek uzlaşma kurumuna ilişkin olarak, paylaşılan istatistikler sayesinde genel bir fikir sahibi olmak mümkün bulunmaktadır. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın resmi internet sayfasında yer alan "2012 yılı Haziran sonu itibarıyla uzlaşmaya ilişkin istatistik bilgileri" aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Başvuru Sayısı	Uzlaşılan Talep Sayısı	Uzlaşılmayan Talep Sayısı	İşlemlerde Olan Talep Sayısı	Reddedilen Talep Sayısı
1.100	673	102	255	70

Kaynak: <http://www.gumrukticaret.gov.tr/altsayfa/icerik/307/1893/gumruk-uzlasma-istatistikleri-ilisiktir.html>

Yukarıda yer alan tablonun incelenmesinde, 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla 1100 uzlaşma başvurusunun yapıldığı, bunlardan 673 adet başvuruda uzlaşmanın sağlandığı, 102 adet başvuruda uzlaşmanın sağlanmadığı ve 70 adet başvurunun ise reddedildiği görülecektir.

Kaynak: <http://www.gumrukticaret.gov.tr/altsayfa/icerik/307/1893/gumruk-uzlasma-istatistikleri-ilisiktir.html>

Yukarıdaki grafikte görüleceği üzere, sonuçlanan ve işleme konulan uzlaşma başvurularının %87 gibi yüksek bir oranda uzlaşma ile neticelendiği anlaşılmaktadır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla indirilen vergi ve cezalara ilişkin tablo ise aşağıda yer almaktadır.

Toplam Alacak	Toplam Tahsilat	Vergide Tahsilat Oranı	Cezada Tahsilat Oranı	Toplam Alacaklarda Tahsilat Oranı
50.867.017	14.772.112	% 68	% 18	% 29

Kaynak: <http://www.gumrukticaret.gov.tr/altsayfa/icerik/307/1893/gumruk-uzlasma-istatistikleri-ilisiktir.html>

Görüldüğü gibi, 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla 50.867.017 TL'lik vergi ve ceza alacağının 14.772.112 TL tutarındaki kısmı tahsil edilmiştir. 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla gümrük alacaklarının %71 oranında silindiği sonucuna varılmaktadır.

Uzlaşmadan Yararlanacak Yükümlülerin Ne Gibi Avantajları Olabilecektir?

Yükümlü ile gümrük idaresi arasında yaşanan ihtilafın hukuki boyutu ve niteliğine göre farklılıklar oluşsa da, genel olarak uzlaşmadan yararlanacak mükellefler bir takım avantajlardan yararlanabilmektedir. Bu avantajların başlıcaları aşağıda yer almaktadır:

Kendilerine tebliğ edilen vergi ve cezaların önemli bir kısmının uzlaşma sonucunda silinmesi söz konusu olabilir. Yukarıda yer alan ve 2012 yılı Haziran sonu itibarıyla hazırlanan veriler incelendiğinde vergi ve cezaların toplamda %71 oranında silindiği görülecektir. Özellikle cezalarda tahsilat oranı %18 olarak belirtilmiştir.

Uzlaşma sürecini başlatmayı seçen mükelleflerin idari itiraz ve dava hakkı saklı kaldığından, ihtilafın sonlandırılmasını sağlayan üçüncü bir alternatifte sahip olacaklardır. Uzlaşma sağlanmadığı takdirde, itiraz ve dava süreçleri başlatılabilecektir.

Uzlaşmanın sağlanması durumunda firmalar gerek idari gerekse yargısal süreç içerisinde yapılması muhtemel yargılama ve başvuru harçları, avukatlık ücretleri gibi maliyetlerden kurtulacaktır.

İthalat nedeniyle ödenecek katma değer vergisi uzlaşma neticesinde belirlendiği için bu tutar aynı sene içerisinde indirim konusu yapılabilecektir.

İhtilaf konusu durum yargılamaya göre daha kısa zaman içerisinde tamamlandığı için aynı konuda firma tarafından yapılacak sistematik hataların önüne geçilebilecektir.

Uzlaşmadan Yararlanacak Yükümlülerin Ne Gibi Dezavantajları Olabilecektir?

Yükümlü ile gümrük idaresi arasında yaşanan ihtilafın hukuki boyutu ve niteliğine göre farklılıklar oluşsa da, genel olarak uzlaşmadan yararlanacak mükelleflerin iki türlü dezavantajı söz konusu olabilir.

Bunlardan ilki Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesinde öngörülen peşin ödeme indiriminden mükelleflerin yararlanamamasıdır. Anılan madde uyarınca idari yaptırıma maruz kalan kişinin dava yolunu seçmeksizin ceza peşin ödemesi durumunda %25 oranında indirimden yararlanılacaktır. Uzlaşma yolunun seçilmesi ile, cezaların peşin ödenmesine ilişkin indirimli orandan vazgeçilmiş olunacaktır. Bu durumda, en az %25'lik bir indirim sağlanacağı düşünülen bir alacağa dair uzlaşma yöntemini tercih etmek daha avantajlı olacaktır.

Uzlaşma başvurusunda bulunan yükümlülere ilişkin olarak uzlaşmanın sağlanamaması, bazı durumlarda ikinci bir dezavantaj olarak değerlendirilebilir. Uzlaşmanın sağlanamaması durumunda ihtilafa ilişkin durum gecikmeli olarak idari veya yargısal sürece girecek ve bu belirsizlik firmaların gelecekte yapacakları işlemlerini aksatabilecektir. Neticenin yükümlü aleyhine olması durumunda ayrıca uzamış olan süreçten dolayı ödenecek faiz tutarı da artacaktır.

Buradaki esaslı nokta ise, ihtilafın gümrük tekniği ve hukuki durumu açısından niteliğidir. İtiraz veya dava sürecinde yükümlülerin lehine sonuçlanacağı düşünülen ihtilaflara ilişkin olarak, uzlaşma müessesesi tercih edilmeyecektir.

Sonuç

Getirilen uzlaşma kurumu ile gümrük idaresi alacaklarının önemli bir kısmından vazgeçebilmektedir.

Yükümlüler ise anlaşılan kısım kadar ödeme yaparak kamu idaresiyle yaşayacağı hukuki ihtilafı sonlandırma imkânına kavuşmuştur.

Uzlaşmadan yararlanan firmalar vergi ve cezaların önemli bir kısmından kurtulabildikleri gibi idari ve yargısal ihtilaflar için katlanacakları birtakım maliyetlerden de kaçınabilmektedir.

Bu noktada dikkat edilmesi gereken öncelikli konular; herhangi bir hak mahrumiyetine uğramamak için genel olarak usul hükümlerine ve özel olarak sürelerle riayet edilmesi, seçilen yöntem neticesinde mahrum kalınan hak veya imkânın iyi analiz edilmesi ve gümrük alacağının dayanağı ve niteliğinin iyi tahlil edilmesidir.

Zira gümrük alacaklarına ilişkin izlenecek yöntemin seçilmesi, firmalar için alacağın dayanağının, hukuki niteliğinin ve gümrük tekniği açısından durumunun doğru analizini gerektiren stratejik bir karardır. Ayrıca, bu kararın kayba uğramadan doğru uygulanması noktasında ise süreç, teknik bilgi ve takip gerektirmektedir.

Murat Palaoğlu

Gümrük ve Dış Ticaret, Direktör

T: +90 0216 681 91 62

M: +90 533 280 50 84

E: mpalaoglu@kpmg.com

Kâr Payı Avansı Dağıtımı Artık Mümkün

**6012 Sayılı Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemeler çerçevesinde
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "Kâr Payı Avansı Dağıtımı
Hakkında Tebliğ" (bundan sonra "Tebliğ" olarak anılacaktır).
9 Ağustos 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.**

Böylelikle yurtdışında pek çok ülkede mevcut olan ve iş âleminin bir süredir dile getirmekte olduğu bir talebi yerine getirilmiş olmaktadır. Yeni düzenlemenin ortakların şirketten para çekmelerini mazur gösteren bir hususu daha ortadan kaldırdığı söylenebilir. Her ne kadar Tebliğ'in kaleme alınmasında bazı eksiklikler ve hatalar olduğunu ve yeni tartışmalar ortaya çıkacağını düşüsek de yeni düzenlemenin herkese hayırlı olmasını dileriz. Bu makalemizde konunun ayrıntılarına girmeden yeni düzenlemenin temel unsurlarını aktarmak ile yetineceğiz.

Tebliğ ile şirketlerin yılsonunda dağıtacakları kâr payına mahsup edilmek üzere yıl içinde elde etmiş oldukları kârlar üzerinden üçer aylık dönemler itibarıyla kâr payı avansı dağıtmaları bazı şartlar ve sınırlamalarla mümkün hale gelmiştir.

Eski Ticaret Kanunu döneminde kâr payı dağıtımı?

6762 Sayılı eski Ticaret Kanunu'nda şirketlerin kâr payı avansı dağıtmasına müsaade eden bir hüküm bulunmamaktaydı. Eski dönem uygulamasında sadece Sermaye Piyasası Kanunu'nda yer alan özel düzenlemeye bağlı olarak halka açık anonim şirketlerin kâr payı avansı dağıtmalarına izin verilmekteydi. Maliye Bakanlığı 1 Sıra no.'lu Kurumlar Vergisi Tebliği ile halka açık olmayan şirketlerin de kâr payı avansı dağıtmasına imkân tanıyan bir düzenleme yapmış ancak söz konusu düzenleme Maliye Bakanlığı'nın konu ile

ilgili yetkisizliği ve 6762 Sayılı eski Ticaret Kanunu'nun izin vermemesi gerekçe gösterilerek Danıştay 4. Dairesi tarafından iptal edilmişti.

Yeni Ticaret kanunu ile ne değişti?

Ticaret Kanunu'nun 509. maddesinde kâr payı ancak net dönem kârından ve serbest yedek akçelerden dağıtılabilir denildikten sonra kâr payı avansı, Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi olmayan şirketlerde, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın bir tebliği ile düzenlenir denildi ve kâr payı avansı dağıtımının önü açılmış oldu.

Kâr payı avansı ne demektir?

Kâr payı avansı, Tebliğ'de kâr payından mahsup edilmek üzere ara dönem finansal tablolara göre oluşan kârlar üzerinden Tebliğ hükümlerine göre hesaplanan tutar olarak tanımlanmaktadır.

Hangi şirketler kâr payı avansı dağıtabilecektir?

Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler kâr payı avansı dağıtabilecektir.

Kâr payı avansı dağıtımının şartları nelerdir?

Kâr payı avansı ödemesi anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklarına yapılabilecektir. İntifa senedi sahiplerine, ortak olmayan yönetim

Hakan Orhan

organı üyeleri ve ortaklar dışında kâra katılan diğer kimselere kâr payı avansı ödenemez.

Şirketlerin kâr payı avansı dağıtabilmeleri için, şirket genel kurulunca kâr payı avansı dağıtılmasına ilişkin karar alınması ve kâr payı avansı dağıtılacak hesap döneminde hazırlanan üç, altı veya dokuz aylık ara dönem finansal tablolara göre kâr edilmiş olması gereklidir.

Yıl içinde dağıtılan kâr payı avansını karşılayacak tutarda yılsonu net dönem kârı oluşmaması durumunda ne yapılacaktır?

Bu durumda net dönem kârını aşan kâr payı avansları varsa bir önceki yıla ait bilançoda yer alan serbest yedek akçelerden mahsup edilecek, serbest yedek akçe tutarının da dağıtılan kâr payı avanslarını karşılayamaması halinde fazla ödenmiş olan kâr payı avansları yönetim organının ihtarı üzerine ortaklar tarafından şirkete iade edilecektir.

Yıl içinde kâr payı avansının dağıtıldığı ancak yılsonunda zarar olduğu durumunda ne yapılacaktır?

1) Varsa bir önceki yıla ait bilançoda yer alan genel kanuni yedek akçeler ile serbest yedek akçeler öncelikle oluşan zararın mahsubunda kullanılacak, bu akçelerin oluşan zararı karşılayamaması halinde dönem içinde dağıtılan kâr payı avanslarının tamamı yönetim organının ihtarı üzerine şirkete iade edilecektir.

2) Genel kanuni yedek akçeler ile serbest yedek akçeler, oluşan dönem zararından mahsup edilecek, sonrasında bakiye serbest yedek akçe tutarı dağıtılan kâr payı avanslarından indirilecek, indirim işlemi sonucunda dönem içinde dağıtılan kâr payı avansı tutarının bakiye serbest yedek akçe tutarını aşması halinde aşan kısım yönetim organının ihtarı üzerine şirkete iade edilecektir.

Genel kurul karar alacaktır.

Daha önce belirtildiği üzere şirket genel kurulunca kâr payı avansı dağıtılmasına ilişkin karar alınması gerekmektedir. Bu yetki şirketin yönetim organına devredilemez.

Genel Kurulca karar alınabilmesi için anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin toplantıda hazır olması ve toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğunun, limited şirketlerde ise toplantıda temsil edilen oyların salt çoğunluğunun, kâr payı avansı dağıtılması yönünde olması gerekmektedir.

Kâr payı avansı dağıtımı sürecinde yönetim organına düşen görevler nelerdir?

Genel Kurul tarafından kâr payı avansı dağıtılmasına karar verilmesi ve ara dönem finansal tablolara göre de kâr edilmiş olması durumunda, şirketin yönetim organı tarafından rapor hazırlanması ve rapor sonucunda tespit edilen kâr payı avansının dağıtılması için karar alınması gerekmektedir.

Kâr payı avansı ile yılsonu kâr payı arasındaki ilişki nedir?

Ödenen kâr payı avanslarının, ilgili olduğu yılın net dönem kârından mahsup edilmesi şarttır. Bu işlem yapılmadan, şirket genel kurulunca kâr payı dağıtılmasına ve kâr payı avansı ödenmesine karar verilemez.

Kâr payı avansı ne şekilde hesaplanacaktır?

Kâr payı avansı oluşan ara dönem kârından aşağıdaki unsurların indirilmesinden sonra hesaplanan tutarın %50'sini geçemez.

- Geçmiş yıllar zararları
- Vergi, fon ve mali karşılıklar
- Kanunlara ve sözleşmeye göre ayrılması gereken yedek akçeler
- İmtiyazlı pay sahipleri, intifa senedi sahipleri ve kâra katılan diğer kimseler için ayrılacak tutarlar

Aynı yıl içinde izleyen ara dönemlerde de kâr oluşması halinde dağıtılacak kâr payı avansı ne şekilde hesaplanacaktır?

Bu durumda bir üst maddede sayılan indirimlerin yanı sıra önceki ara dönem veya dönemlerde ödenmiş olan kâr payı avansı tutarları da indirilecektir. İzleyen dönem için ödenecek kâr payı avansı, bu şekilde hesaplanan tutarın yine %50'sini geçemez.

Örnek kâr payı avansı hesaplama tablosu

ARA DÖNEM KÂRI
Geçmiş Yıl Zararları (-)
Kurumlar Vergisi (-)
Gelir Vergisi Kesintileri (-)
Diğer Vergi ve Benzerleri (-)
1.Tertip Kanuni Yedek Akçeler (-)
İsteğe Bağlı Yedek Akçeler (-)
İmtiyazlı Pay Sahipleri İçin Ayrılan Tutar (-)
İntifa Senedi Sahipleri İçin Ayrılan Tutar (-)
Kâra Katılan Diğer Kimseler İçin Ayrılan Tutar (-)
Daha Önceki Ara Dönemlerdeki Kâr Payı Avansı Tutarı (-)
KÂR PAYI AVANSINA ESAS TEŞKİL EDEN TUTAR
Kâr Payı Avansına Esas Teşkil Eden Tutarın %50'si (-)
DAĞITILABİLECEK KÂR PAYI AVANSI TUTARI
2.Tertip Kanuni Yedek Akçeler (-)
ÖDENECEK KÂR PAYI AVANSI TUTARI

Kâr payı avansı nasıl ödenir?

Kâr payı avansı, imtiyazlı paylar dikkate alınmadan dağıtım işleminin yapıldığı tarihte ortaklara payları oranında ödenir. Kâr payı avansı kâr payı dağıtım kararını izleyen 6 hafta içinde ödenmelidir. Ortağın sermaye taahhütleri dışında şirkete borçlu oldukları durumda, borç ortağa ödenecek kâr payı avansından mahsup edilerek kalan tutar ortağa ödenir.

2012 yılında kâr payı avansı dağıtacak şirketler hangi bilançoysu esas alacaktır?

2012 yılında kâr payı avansı dağıtacak şirketler, avans tutarının hesaplanmasında 6762 sayılı eski Türk Ticaret Kanunu'na göre düzenlenen bilançoları esas alacaktır.

Kâr payı avansı dağıtımının vergi kanunları karşısındaki durumu nedir?

05.05.2012 tarihinde yayımlanan 6 sıra no.'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile kâr payı avansı dağıtımına ilişkin vergilendirme usulleri belirlenmiştir. Buna göre:

- Dağıtılan kâr payları üzerinden elde edenin hukuki niteliğine göre kâr payı stopajı hesaplanıp kesilecektir. Buna göre, tam mükellef kurum haricindekilere yapılan avans kâr payları stopaja tabi olacaktır.
- Kurum ortakları açısından elde etme, ilgili dönem beyannamesinin verilme tarihini aşmamak üzere, yıllık şirket kazancının kesinleşip net kârın dağıtıldığı tarihte gerçekleştirilecektir.
- Kâr payı avansı dağıtılması halinde, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hükümleri uygulanmayacaktır. Diğer bir deyişle, usulüne göre dağıtılmış kâr payı avansı ortağa verilmiş faizsiz kredi sayılmayacaktır.
- Yılları itibarıyla zarar doğması veya şirket safi kârının avans olarak dağıtımı yapılan kârdan düşük çıkması halinde, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hükümleri uygulanacaktır. Bu ifadedden çıkan sonuç, fazladan ödenen avans kâr payı üzerinden emsallere uygun oranda faiz işletilmesi ve hesaplanan faiz tutarının vergisel açıdan ortağa yapılan kâr dağıtımı sayılmasıdır.
- Yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri ile iştigal eden firmaların avans kâr payı dağıtımı uygulaması da genel olarak diğer şirketler ile aynı olacaktır. Bu nitelikteki mükellefler, dağıtılabilecek avans kâr payı tutarlarını, devam eden işlerin gerçekleşen maliyet ve hak edişleri arasındaki müspet farktan, kesinti suretiyle ödenen vergiler, varsa geçmiş yıl zararlarının tamamı ile kanunlara ve esas sözleşmeye göre ayrılmak zorunda olan yedek akçeler düşüldükten sonra kalan kısmın %50'si üzerinden hesaplayacaktır.

Ancak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan Tebliğ'de yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri ile iştigal eden firmalar için özel bir düzenleme yapılmadığından uygulamada bazı sorunların çıkması muhtemeldir.

Hakan Orhan

Vergi, Direktör

T: +90 216 681 90 52

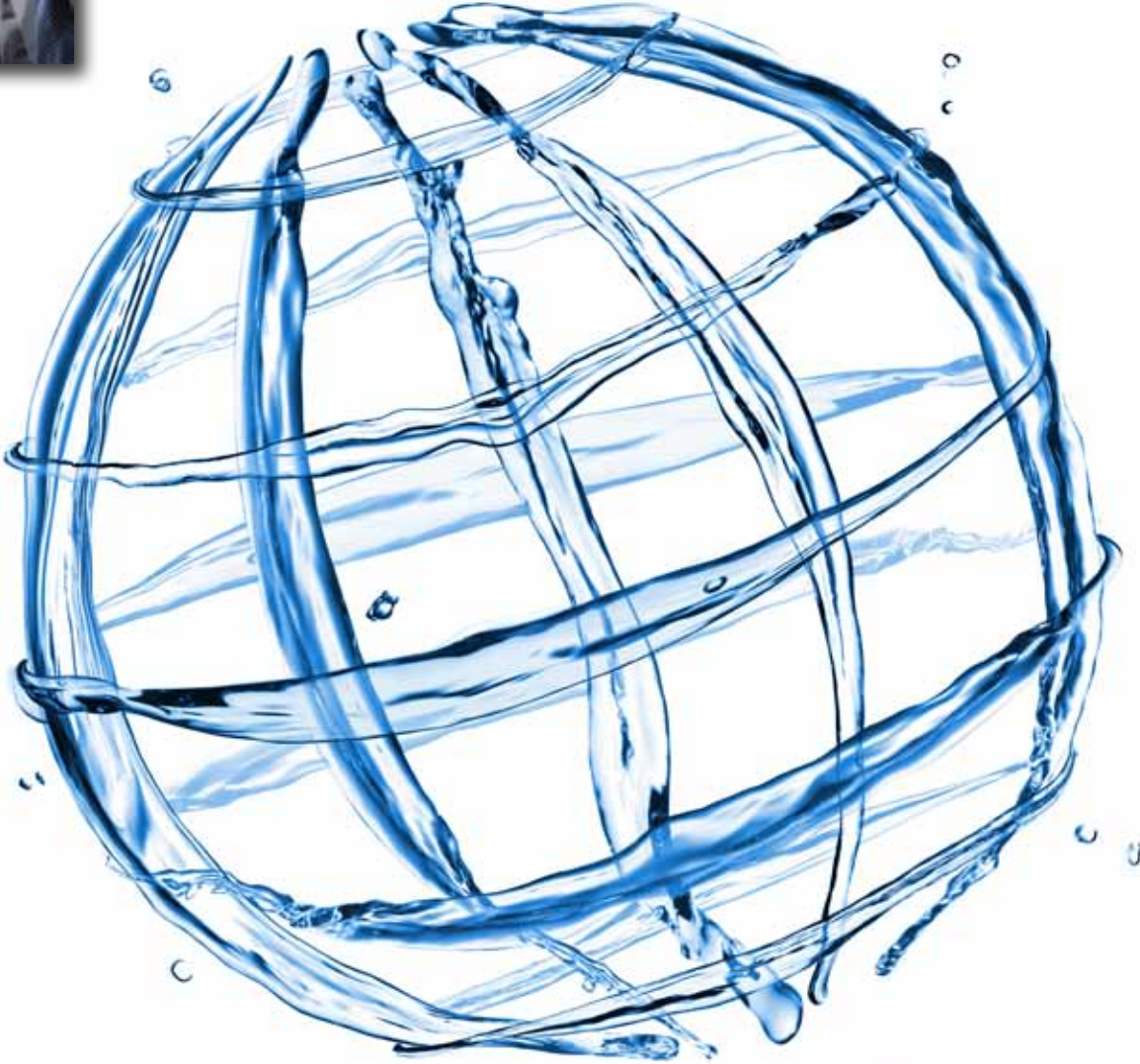
M: +90 532 300 47 47

E: horhan@kpmg.com

Vergiye Orta Gelir Grubu Ödüyor: 2012 Global Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Oranları Anketi

KPMG'nin 2003 yılından bu yana devam eden ve bu yıl 141 ülkenin verileri esas alınarak hazırlanan 2012 Global Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Oranları Anketi yayımlanmıştır. Anket; katılımcı ülkelerdeki vergi ve sosyal güvenlik uygulamaları ile ilgili bilgi vermenin yanı sıra ilgili ülkeler ve bölgeler arasında karşılaştırma yapmaya ve vergi uygulamaları ile ilgili genel eğilimleri gözlemlemeye de olanak tanımaktadır.

Eray Büyükseban

Anketin ilk yayımlandığı 2003 yılından 2009 yılına kadar geçen sürede katılımcı ülkelerdeki en yüksek gelir vergisi oranlarının ortalaması düşüş trendi göstermekte iken bu durum 2010 yılında bilhassa kriz sonrası ortaya çıkan kamu bütçe açıklarının finansmanı ihtiyacı nedeniyle tersine dönmüştür. Ancak 2011 yılında benzer artış devam etmemiştir. 2012 yılında ise ortalama gelir vergisi oranının %0,3 oranında artarak %28,9 seviyesine geldiğini ve böylece 2010 seviyesine yeniden ulaşıldığını görüyoruz. Türkiye'nin %35 gelir vergisi oranıyla bu ortalamanın üstünde kaldığını söyleyebiliriz.

Vergi oranlarındaki artışı temel olarak kriz sonrası kamu bütçe açıklarının finansmanı amacıyla getirilen geçici vergiler ve üst gelir gruplarına yönelik vergi artışları olmak üzere iki ana başlık çerçevesinde açıklamak mümkün olabilir. İlk başlık için en güzel örnek İspanya olarak düşünülebilir; 2012 yılında İspanya'da bütçe açıklarının finansmanına yönelik olarak vergi oranlarında %0,75 ile %7 arasında artışlar yapılmış ve en yüksek vergi oranı %45'ten %52 seviyesine getirilmiştir. Burada genele yayılan bir artış gözlenirken Fransa örneğinde ise artışlar yüksek gelir gruplarına yönelik olmuş ve en yüksek oran %41'den %45 seviyesine getirilmiştir. Benzer şekilde 2013 yılında 1 milyon Avro üzerinde gelir elde eden kişiler için %75 gibi oldukça yüksek bir oranın uygulanması Fransa'nın gündemindedir ve benzer gelişmeler bilhassa Avrupa Birliği içinde diğer ülkelerde de beklenmektedir. Anketten çıkan sonuçları Türkiye perspektifinden aşağıdaki gibi görebiliriz:

- Türkiye'nin de içinde bulunduğu Avrupa kıtasında vergi oranlarının diğer kıtalara kıyasla daha yüksek seviyelerde olduğunu görüyoruz. En yüksek oranlar dikkate alındığında ortalama Batı Avrupa'da %46,1, Kuzey Avrupa'da %36,5, Güney Avrupa'da %31,7 ve Doğu Avrupa'da ise %16,7 seviyesindedir. Türkiye, %35 oranıyla dâhil olduğu bölgenin ortalama oranlarının oldukça üstünde kalmaktadır.

Ancak tek başına bu bilgi, Türkiye'de vergi oranlarının ne derece düşük ya da yüksek olduğunu anlamak açısından yetersizdir ve bunun farklı gelir grupları açısından ve gelir vergisi matrahına giren unsurlar bakımından da değerlendirilmesi gerekir.

- Gelir vergisi ve sosyal güvenlik işçi primleri bir arada dikkate alındığında yıllık brüt geliri 100.000 \$ seviyesinde olan bir Türk vatandaşının ortalama vergi yükü %34,4 seviyesindedir ve Türkiye bu alanda katılımcı 141 ülke arasında 24. sırada yer almaktadır. İlk sırada ise Belçika yer almaktadır.

- Yıllık brüt geliri 300.000 \$ seviyesinde olan bir Türk vatandaşında ise ortalama vergi yükü %35 seviyesinde kalmaktadır. Türkiye'de geçerli gelir vergisi tarifesine göre en yüksek vergi oranının yaklaşık 50.000 USD sonrası tüm gelirlere uygulandığı ve sosyal güvenlik primlerine esas teşkil eden bazın ise aylık yaklaşık 3.500 USD ile sınırlı olduğu düşünülürse bu sonuç şaşırtıcı olmamalıdır. Türkiye'de gelir arttıkça, toplam vergi yükü aynı paralelde artmamakta ve yüksek vergi yükü diğer ülkelerdeki gibi yüksek gelir gruplarını değil orta gelir seviyelerini etkilemektedir.

- Bu saptamanın çarpıcı bir örneğini teşkil etmesi açısından yıllık brüt geliri 100.000\$ seviyesinde olan bir Türk vatandaşının üzerinde vergi yükü, ABD, İngiltere ve Japonya vatandaşlarından daha fazladır. Bu yük, yukarıda da izah edildiği üzere Türkiye'de %34,4 seviyesindeyken ABD'de %26, İngiltere'de %31,4 ve Japonya'da %28,3 seviyesindedir.

- Aynı karşılaştırma yıllık brüt geliri 300.000 \$ seviyesinde olan bir kişi için yapıldığında ise vergi yükü ABD'de %30,5, İngiltere'de %42,3 ve Japonya'da ise %36,9 seviyesine gelmektedir. Dolayısıyla gelirdeki artışla birlikte vergi yükleri de belirgin derecede artış göstermektedir. Daha yüksek gelir grupları için bu artış çok daha belirgin seviyelere gelebilecektir. Zira Türkiye'de 50.000\$ sonrası uygulanmaya başlayan en yüksek vergi oranı, ABD'de 388.000\$, İngiltere'de 242.000\$ ve Japonya'da ise 225.000\$ gelirden sonra uygulanmaktadır.

Bilindiği üzere son günlerde asgari ücretin vergi dışı bırakılmasına yönelik düzenlemeler gündemdedir. Böyle bir düzenleme düşük gelir gruplarında dengesizliği ortadan

kaldırmaya yardımcı olabilecektir. Ancak bu dengesizliğin ortadan kaldırılması için esas gereken vergi dilimleri arasında makasın her seviyede dengelenmesi ve özellikle yüksek gelir seviyesi hedeflenerek genişletilmesidir.

Anket, bütün göstergelerini brüt gelir üzerinden yapmaktadır ve dolayısıyla bu bağlamda yapılacak olan tüm karşılaştırmalar da brüt gelirin aynı zamanda vergi matrahını teşkil ettiği varsayımına dayanmaktadır. Ancak pek çok ülke Türkiye'nin aksine belli bir seviyeye kadar geliri vergi dışı bırakabilmekte ve daha önemlisi vergi matrahının tespitinde önemli istisna ve indirimler tanımaktadır. Türkiye'nin bu bağlamda da oldukça muhafazakâr davrandığı ve getirilen istisna ve indirimlerin ihmal edilebilecek tutarlarda olduğu düşünülecek olursa Türkiye'deki vergi yükünün özellikle orta gelir grupları için nispeten yine de yüksek seviyelerde olduğunu düşünebiliriz. Böyle bir durumda sadece vergi dilimlerinin arasındaki makasın genişletilmesi de özellikle düşük ve orta gelir seviyesinde çok fazla fark yaratamayabilecektir.

Daha adil bir vergi modeli için bireylerin gelir vergisi matrahından indirim ve istisna yolu ile düşebileceği giderlerin ve harcama gruplarının genişletilmesi de düşünülmelidir. Böyle bir uygulamanın harcamaların belgelenmesini de teşvik ederek kayıt dışı ekonomi ile mücadele için de etkin bir yöntem olacağı tabiidir.

Eray Büyükseban

Vergi, Direktör

T: +90216 681 9049

M: +90533 280 5079

E: ebuyukseban@kpmg.com

KPMG Vergi Platformunu İlgiyle Takip Ettiğiniz için Teşekkür Ederiz...

Vaktin değerini biliyoruz,
Bu yüzden vergi ve mali hukuk konularında en güncel ve kapsamlı bilgileri
tek tıkla ulaşılır hale getirmeye devam ediyoruz...

www.kpmgvergi.com

aracılığı ile,

- Mali Gündemdeki son gelişmelere,
- Son 24 saat içerisindeki ekonomik ve politik haberlere,
- En güncel vergi/gümrük/bankacılık/ sigortacılık/sermaye piyasası Mevzuatına,
- KPMG Vergi uzmanlarının mevzuattaki değişikliklere getirdikleri yorumlara,
- Mali Bülten ve makalelere,
- Yerel ve global tüm KPMG yayınlarına,
- KPMG seminer ve diğer etkinlik duyurularına,
- Güncel Mali Takvime
- Para Piyasaları ile eşzamanlı güncellenen döviz kurlarına, repo oranlarına, ÜFE/TÜFE rakamlarına
- Sıklıkla ihtiyaç duyulan pratik bilgilere (vergi ve SSK mevzuatı ile ilgili oranlar, hadler, cezalar ve süreler) ve daha birçok yararlı bilgiye kolayca ulaşabilirsiniz.

Ayrıca, "Benim Sayfam" seçeneği ile sayfanızı görmek istediğiniz gibi düzenlemekte özgürsünüz!
Bu erişim sayesinde, ilgilenmediğiniz alanları sayfanızdan çıkarır, önem verdiğiniz alanları dilediğiniz yere taşırsınız.

KPMG Türkiye Vergi Hizmetleri

Abdulkadir Kahraman

Daha fazla bilgi için:

Abdulkadir Kahraman
Vergi Bölüm Başkanı,
Şirket Ortağı, YMM
T: +90 216 681 90 04
M: +90 533 294 97 24
E: akahraman@kpmg.com

KPMG Türkiye olarak, yerel ve uluslararası ölçekte vergi danışmanlık hizmetleri sunmaktayız. Günümüz ekonomisinde, etkin vergi önerileri farklı sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere piyasada rekabet üstünlüğü sağlamaktadır. Bu nedenle, vergi hizmetlerimiz müşterilerimizin ticari hedefleriyle uyumlu, maliyet tasarrufu sağlayan bir faaliyet yapısı yaratmayı amaçlamaktadır.

Müşterilerimizin mali mevzuata uyumuna yönelik hizmetler verirken onların faaliyetleri konusundaki kapsamlı bilgi ve tecrübemizi kullanarak karşılaştırmalı analizler ve alternatif çözümler sunmaktayız.

Yerel ve uluslararası ölçekte sunduğumuz başlıca vergi hizmetlerimiz:

- Kurumlar Vergisi Tam Tasdik hizmetleri
- Katma Değer Vergisi İadesine ilişkin YMM tasdik hizmetleri ile dolaylı vergilere ilişkin diğer tasdik ve danışmanlık hizmetleri
- Şirket birleşmeleri, satın almaları ve şirketlerin yeniden yapılandırılmaları ile ilgili danışmanlık hizmetleri
- Transfer Fiyatlandırması hizmetleri
- Bireysel Vergi Danışmanlığı hizmetleri
- Mali Hukuk hizmetleri
- Uluslararası Vergi Danışmanlığı hizmetleri
- Yabancı yatırımlar ve vergi teşviklerine ilişkin danışmanlık hizmetleri
- Muhasebe, bordro yönetimi ve vergi beyannamesi hazırlanması ile ilgili hizmetler

Şebnem Altunordu

Özey Ganer

KPMG Eğitim Merkezi

KPMG olarak 1982 yılından bu yana 600'ü aşkın profesyonelimiz ile 1000'in üzerinde müşterimize denetim, vergi ve danışmanlık hizmetleri sunmaktayız. Sürekli gelişen ve değişen iş dünyasındaki bilgi birikimimiz ve tecrübemiz en büyük sermayemiz. Bu değerli sermayeyi müşterilerimizle paylaşmak, onlara daha iyi hizmet verebilmek adına Mart 2011 itibariyle KPMG Eğitim Merkezini kurmuş bulunuyoruz.

Rekabetçi iş dünyasında başarıyı yakalamanın en önemli öncelikleri; karşılaşılan sorunların üstesinden gelmek, sürekli bir değişim ve yenilenme sürecinde olan mevzuatlara uyum sağlamak, birçok alandaki yenilikleri takip etmektir. Bu önceliklerin karşılanması anlamında, çalışanların bilgi ve becerilerinin güncellenmesi ve karşılaşılan problemlerin çözümü açısından, mesleki eğitimlerin önemi yadsınamaz.

KPMG Eğitim Merkezi olarak; her biri sektöründe önemli yere sahip birçok firmadan gelen eğitim taleplerini, şirket ortağı, direktör ve kıdemli müdür seviyelerindeki profesyonellerden oluşan eğitim kadromuzla,

içeriklerde, kapsamlı ve uygulama bakımından zengin eğitimlerle müşteri memnuniyetini en üst noktada tutarak, karşıladığımıza inanıyoruz. Hem şirkete özel hem de genel katılıma açık eğitimlerimizle, iş dünyasını ilgilendiren güncel değişiklikleri, yeni düzenlemeleri aktarmak ve karşılaşılan sorunlara çözüm bulmak için buradayız.

Sürekli güncellenen eğitimlerimizle ilgili olarak merak ettiğiniz her konu için web sitemizden KPMG eğitim merkezimizi ziyaret etmenizi ya da doğrudan ekibimizle iletişime geçmenizi rica eder, eğitimlerimize göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederiz.

Özey Ganer

Eğitim Hizmetleri, Direktör

T: +90 216 681 90 56

M: +90 533 294 95 59

E: oganer@kpmg.com

Şebnem Altunordu

Eğitim Hizmetleri, Direktör

T: +90 216 681 90 57

M: +90 533 926 67 89

E: saltunordu@kpmg.com

- Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS/IFRS)
- Vergi
- Hukuk
- Diğer

«Türk Ticaret Kanunu'nun Bilişimle İlgili İkincil Düzenlemelerin Yürürlüğü Öncesi Dijital Şirket Eğitimi»

- Dijital Şirket olmaya hazır mısınız?
- Elektronik Genel Kurul yapma zorunluluğuna nasıl hazırlanacaksınız?
- İnternet Sitesi kurma zorunluluğunu nasıl yerine getireceksiniz?
- Güvenli elektronik imza ve zaman damgası, elektronik defter ve elektronik faturanın Dijital Şirkette ne şekilde uygulanacağını biliyor musunuz?
- Kayıtlı Elektronik Posta Sisteminden ve e-Tebliğattan haberdar mısınız?
- Şirketiniz Türk Ceza Kanunu, Elektronik İmza Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu gibi yasal düzenlemelerde yer alan bilişim hukuku ile ilgili hükümlere ne ölçüde uygun?

KPMG Eğitim Merkezi
2012

Türk Ticaret Kanunu'nun Bilişimle İlgili İkincil Düzenlemelerin Yürürlüğü Öncesi Dijital Şirket Eğitimi

Eğitimimiz Hakkında

Eğitimimizde Türkiye'de Şirketleri ilgilendiren, yürürlükte olan Türk Ticaret Kanunu ve bilişimle ilgili yürürlükte girmiş ve yakın tarihte yürürlüğe girecek ikincil düzenlemeler ile Bilişim ve İletişim Teknolojilerine ilişkin diğer regülasyonlar öncelikle dikkate alınmaktadır.

Ayrıca; Bilişim ve İletişim Teknolojileri açısından katılımcılarımıza önerdiğimiz bilgi, yaklaşım ve çözümler bakımından sadece AB değil, dünyada mevcut güncel politika, çözüm, yaklaşım, standartlar ve bilgiler ışığında çözümler sunulmaktadır.

Eğitimin Amacı

Şirketleri mevcut veya yakın gelecekte bekleyen bilgi ve iletişim teknolojileri odaklı regülasyonların istlerini doğrultusunda bilgilendirmek, farkındalık yaratmak ve Şirketin yaşam döngüsünü bu istler çerçevesinde yeni düzene adapte etmektir.

Eğitim Ücreti

900 TL + KDV

İndirim Politikamız

KPMG Müşterileri için % 10
3 - 6 kişilik katılımlar için % 8
7 kişi ve üzeri katılımlar için şirkete özel eğitimlerimizi önermekteyiz.

KPMG Eğitim
Merkezi

Bilişim Hukuku

Eğitim Programı 2012)	(21 Eylül)
I. Merkezi Kayıt Kuruluşu ve TTK ve İstanbul Finans merkezi Projesi kapsamında üstlendikleri rol ve sorumluluklar	
II. Elektronik ortamda genel kurul	
1. Borsa şirketleri için öngörülen süreçler	
ii. Borsaya kote olmayan A.Ş.'ler için öngörülen süreçler	
iii. Elektronik Genel Kurul Bilişim Sistemi ve özellikleri	
iv. Merkezi Kayıt Kuruluşunun görev, yetki ve sorumlulukları	
v. Bakanlık temsilcisinin yetkileri	
vi. Şirketin yükümlülükleri	
vii. Hak sahibinin hak ve yetkileri	
viii. MERSİS ve E-GKS ilişkisi	
ix. Bakanlığın görev ve yetkileri	
III. Elektronik Ortamda Yönetim Kurulu ve diğer şirket toplantıları	
IV. Elektronik ticaret sicil işlemleri ve MERSİS	
V. E-fatura ve e-defter uygulamaları	
VI. Türk Ticaret Kanunu ve Tebliğat Kanunu uygulamaları açısından; Kayıtlı e-Posta	
VII. Türk Ticaret Kanunu ve Güvenli e-İmza ve zaman damgası: TTK md. 1526	
VIII. Denetime tabi şirketler açısından TTK md. 1524; İnternet sitesi zorunluluğu ve yapılması gereken işlemler	
IX. TTK'daki Elektronik saklama ve ibraz yükümlülüğü ile Bilişim güvenliği ve Adli Bilişim ilişkisi	
X. TTK'daki hükümler ışığında kişisel verilerin korunmasına ilişkin durumun değerlendirilmesi	

Eğitmenler
Dr. Leyla Keser Berber
Bilgi Üniversitesi
Bilişim ve Teknoloji Hukuku
Enstitüsü Direktörü
Ümit Yayla
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.
Genel Müdür Yardımcısı

Sorularınız veya detaylı bilgi için:
KPMG İş ve Yönetim Danışmanlığı A.Ş.
Burcu Tanboğa
İstanbul, Türkiye
T: + 90 216 6819000-9393
F: + 90 216 6819090
E: btanboga@kpmg.com
www.kpmg.com.tr
KPMG Eğitim Merkezi

© 2012 KPMG İş ve Yönetim Danışmanlığı A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in lisanslı ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.

Temel UFRS Eğitimi

KPMG Eğitim Merkezi

Eğitimimiz Hakkında

Tüm dünyada kullanılmı alanı giderek genişleyen Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS), Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum çalışmaları sürecinde gündemdeki önemli konulardan biri olmuştur.

Muhasebe ve finansal raporlama konularında çok başlı uygulamaya son vermek amacıyla kurulan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu, söz konusu standartları Türkçe'ye çevirmiş ve "Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları" (TMS/TFRS) adı altında yayınlamıştır. Ülkemizde başta BDDK olmak üzere, SPK ve Hazine Müsteşarlığı kendi muhasebe yönetmeliklerini iptal ederek TMS/TFRS'lerin uygulanmasını zorunlu hale getirmişlerdir.

Ocak ayında kabul edilen yeni **Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK)** ise, ülkemizdeki uygulama birliğinin sağlanabilmesi için yasal bir düzenleme getirmiştir. Bilindiği gibi Ocak ayı içinde kabul edilen 6102 sayılı TTK, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren halka açık olsun olmasın ülkedeki tüm işletmelere muhasebe ve finansal raporlama konularında, UFRS'ye uyumlu Türkiye Muhasebe Standartları'na uymaları mecburiyetini getirmiştir.

Eğitimimizin amacı uygulamada birçok sektörün tabi olduğu standartlar konusunda katılımcıları bilgilendirmek ve bu bilgiler ışığında katılımcılara UFRS'ye uygun mali tabloların hazırlanmasına ilişkin örnek sunmaktır.

Eğitim Ücreti 1250 TL + KDV

İndirim Politikamız

KPMG Müşterileri için % 10
3 - 6 kişilik katılımlar için % 8
7 kişi ve üzeri katılımlar için şirkete özel eğitimlerimizi önermekteyiz.

Temel
UFRS
Eğitimi

Temel UFRS Eğitimi

Eğitim Programı	(3 gün)
BİRİNCİ GÜN	İKİNCİ GÜN
9.30-10.30 Giriş	9.30-11.00
• UMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu	• UMS 12 Gelir Vergisi
10.30-10.45 Kahve Arası	• UMS 23 Borçlanma Maliyetleri
10.45-12.30	11.00-11.15 Kahve Arası
• UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde	11.15-13.00
Değişiklikler ve Hatalar	• UMS 16 Maddi Duran Varlıklar
• UMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar	• UFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler
12.30-13.30 Yemek arası	13.00-14.00 Yemek arası
13.30-15.30	14.00-15.45
• UMS 2 Stoklar	• UMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar
• UMS 18 Haslat	• UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller
15.30-15.45 Kahve Arası	15.45-16.00 Kahve Arası
15.45-17.30	16.00-17.30
• UMS 10 Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar	• UMS 36 Varrıklarda Değer Düşüklüğü
• UMS 21 Kur Değişiminin Etkileri	• UMS 7 Nakit Akış Tablosu

ÜÇÜNCÜ GÜN
Uygulama : UFRS Mali Tabloların Oluşturulması

Eğitmenler
• Özyayınan
Eğitim Direktörü
• Şebnem Altunordu
Eğitim Direktörü

Sorularınız veya detaylı bilgi için:
KPMG İş ve Yönetim Danışmanlığı A.Ş.
Burcu Tanboğa
İstanbul, Türkiye
T: + 90 216 6819000-9393
F: + 90 216 6819090
E: btanboga@kpmg.com
www.kpmg.com.tr
KPMG Eğitim Merkezi

© 2012 KPMG İş ve Yönetim Danışmanlığı A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in lisanslı ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.

Yayınlarımız

Yayınlarımıza ulaşmak için tr-fmmarkets@kpmg.com.tr adresine iletişim bilgileriniz ile birlikte mail gönderebilirsiniz.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Son Değişiklikler

Kanun'daki değişiklikler şu ana başlıklar altında özetlenmektedir: Önemli Bazı Tarihlerde Değişiklikler, Şirket Evrakı, Ticari Defterler ve Finansal Tablolar, Finansal Tablolarda TMS Uygulamasına Geçiş, Denetime Tabi Olacak Şirketler, Denetçiler, Yöneticilerde Aranılan Şartlar, Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Kalp Atışları (2011-2015 tarihleri arasındaki değişikliklerin haritası), İşlem Denetçileri, Denetçi Görüşü, Limitet Şirkette Sermayenin Ödenmesi, Şirkete Borçlanma, İnternet Sitesi Zorunluluğu, Kusur ve İspat Yükü, Suç ve Cezalar. Dili: Türkçe/İngilizce

KPMG Küresel İnşaat Araştırması 2012

İnşaat ve mühendislik sektörüyle ilgili değerli bilgiler sunan "KPMG Küresel İnşaat Araştırması 2012", mühendislik ve inşaat şirketlerinin artan altyapı taleplerini karşılayabilmek adına nasıl bir değişim gösterdiklerini incelemekte, geleneksel mühendislik ve inşaat şirketlerinin, uzmanlaşmış beceriler ve küresel boyuttaki başarılarla daha da gelişmiş ve farklılaşmayı sağlamış şirketler karşısında güçlerini kaybettiklerine değinmektedir. Dili: Türkçe / İngilizce

Soru ve Cevaplarla Yeni Yatırım Teşvik Sistemi

15 Haziran 2012 tarihinde yürürlüğe giren yeni yatırım teşvik sisteminin soru ve cevaplarla detaylandırıldığı bu çalışmada; yatırımcıların yeni yatırım teşvik sistemiyle ilgili sıklıkla sorduğu sorulardan hareket edilerek, yeni teşvik sisteminin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla yasal düzenlemeler perspektifinde konuya açıklık getiren yanıtlar oluşturulmuştur.

Örnek Finansal Tablolar

KPMG Uluslararası Finansal Raporlama Grubu tarafından hazırlanan Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına (UFRS) uygun "Örnek Finansal Tablolar" Türkçe olarak yayımlandı. Bu yayının amacı, UFRS finansal tablo hazırlayanlara UFRS'ye uygun finansal tablo hazırlamasında yardımcı olmaktır. Örnek Finansal Tablolar yayınının basılı kopyasını İstanbul KPMG ofisimizden veya internet yoluyla KPMG'nin web sitesi www.kpmg.com.tr adresinden sipariş vererek temin edebilirsiniz. Dili: Türkçe / İngilizce

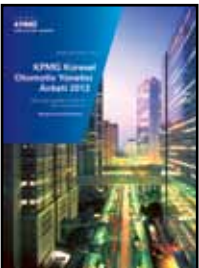
The New Investment Incentives in Turkey

KPMG Türkiye Vergi Bölümü tarafından hazırlanan bu doküman, Türkiye'de yatırım ve iş yapmayı düşünen yatırımcılar için son derece değerli olan yatırım teşvikleri sistemine ilişkin uygulamaya yönelik bilgileri aktarmayı hedeflemektedir. Dili: İngilizce

Investment in Turkey

KPMG Türkiye Vergi Bölümü uzmanları tarafından hazırlanan "Investment in Turkey" adlı yayını, Türkiye'de yatırım yapmayı düşünen yabancı yatırımcılar için Türkiye'de vergi ve iş ortamı hakkında güncel bilgiler içeren yol gösterici bir rehber niteliğindedir. Dili: İngilizce

KPMG Küresel Otomotiv Yönetici Anketi 2012

KPMG Küresel Otomotiv Yönetici Anketi, küresel otomotiv endüstrisinin mevcut durumu ve gelecekteki beklentileri ile ilgili yıllık değerlendirmedir. Bu yılki anket, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu dünyanın lider otomotiv şirketlerinden 200 üst düzey yönetici ile görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Ankete KPMG Türkiye'nin web sitesi www.kpmg.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Bilinmeyen Beklemek: Değişen Bir Dünyada Değer Yaratmak

Bu raporda KPMG'nin üye firmalar ağı, önümüzdeki 20 yıl içerisinde tüm işletmeleri etkileyecek olan 10 sürdürülebilirlik gücünden oluşan sistemi incelemektedir. İş dünyası liderlerinin bu güçler sistemini anlamaları, kendi organizasyonları üzerindeki etkilerini değerlendirmeleri ve riskleri yönetmek ve fırsatlardan yararlanmak üzere stratejiler geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. KPMG'nin bu raporunda, değişen bir dünyada değeri yaratmaya yardımcı olacak yaklaşımlar sunulmaktadır. Dili: İngilizce

İletişim Bilgilerimiz

Ferruh Tunç

KPMG Türkiye Başkanı,
Kıdemli Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
E: ftunc@kpmg.com

Murat Alsan

Denetim Bölüm Başkanı,
Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
E: malsan@kpmg.com

Abdulkadir Kahraman

Vergi Hizmetleri Bölüm Başkanı,
Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
E: akahraman@kpmg.com

Keith Durward

Danışmanlık Bölüm Başkanı,
Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
E: keithdurward@kpmg.com

İdil Gürdil

Risk Yönetimi Danışmanlığı
Bölüm Başkanı, Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
E: igurdil@kpmg.com

Arslan Kaya

Vergi Hizmetleri (Ankara),
Şirket Ortağı
T: +90 312 491 72 31
E: akaya@kpmg.com

İsmail Önder Ünal

Denetim, Şirket Ortağı
T: +90 232 464 20 45
T: +90 312 491 72 31
E: iunal@kpmg.com

Halil Bağdınlı

Vergi Hizmetleri (İzmir),
Direktör
T: +90 232 464 20 45
E: hbagdinli@kpmg.com

Erol Lengerli

İş Geliştirme ve Pazarlama Bölümü,
Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 00
E: elengerli@kpmg.com

Eylem Yalın

İş Geliştirme ve Pazarlama Bölümü,
Direktör
T: +90 216 681 90 00
E: eyalin@kpmg.com

Figen Tahiroğlu Würsching

İş Geliştirme ve Pazarlama Bölümü,
Kıdemli Müdür
T: +90 216 681 90 00
E: ftahiroglu@kpmg.com

Begüm Güzel

İş Geliştirme ve Pazarlama Bölümü,
Uzman
T: +90 216 681 90 00
E: bguzel@kpmg.com

Bu dökümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın , bu dökümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağıının üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2012 Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.